

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

ЗВЯЗДА

23

КРАСАВІКА 2015 г.

ЧАЦВЕР

№ 76 (27934)

Кошт 1800 рублёў

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

БАДЗЁРАЯ НАВІГАЦЫЯ

Капрамонт:
уклучана не ўсё...
СТАР 2

ЧЫРВОНКА
Чырвоная змена

Другое дыханне
Ланской

Як гэта —
пазіраваць
мастакам?

ЦЫТАТА ДНЯ

Мікалай САМАСЕЙКА,
старшыня Пастаяннай
камісіі Палаты
прадстаўнікоў
Нацыянальнага сходу
па міжнародных справах:

«У нас імат формаў для развіцця супрацоўніцтва з Парламенцкай асамблеяй Савета Еўропы. Беларускі парламент выступае за развіццё адносін з ПАСЕ на аснове ўзаемнай павагі і раўнапраўнага партнёрства. Мы лічым, што альтэрнатыўны шлях, які меў месца раней, шлях ультыматумаў і адыходу ад кантактаў, даказаў сваю бесперспектыўнасць. Ён не адпавядае нашым агульным інтарэсам. У сувязі з гэтым думам, што ўдзел ПАСЕ ў назіранні за выбарамі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, якія плануецца правесці восенню гэтага года, быў бы карысным».

Курсы замежных валют,
устаноўлены НБ РБ з 23.04.2015 г.

Долар ЗША		14580,00 ▲
Еўра		15680,00 ▲
Рас. руб.		272,00 ▼
Укр. грыўня		645,13 ▼

ФОТА БЕЛТА

Міжнародны фестываль воднага турызму «Нёманская вясна-2015» прайшоў на Аўгустоўскім канале. Спартсмены прайшлі на рацэ Асташанка каля вёскі Нямнова і сабралі каля 300 удзельнікаў. Спартсмены і аматары змагаліся на хуткасць праходжання водных участкаў на катамаранах і байдарках у асабістым і групавым заліках.

■ Навука і жыццё

САЦПАКЕТ ДЛЯ ПЕРСПЕКТЫЎНЫХ

У квартале «Магістр» жыллё летась атрымалі
больш як 100 сем'яў маладых навукоўцаў

— Я лічу, што ў нас з прафсаюзам адсутнічаюць непаразумеўні і супярэчнасці. Гэта не значыць, што праблем увогуле няма, але ўсе яны паступова вырашаюцца. Кіраўніцтва акадэміі заўсёды прыслухоўваецца і ідзе насустрач прапановам прафсаюзных лідараў, — запэўніў старшыня Прэзідыума НАН Беларусі, акадэмік Уладзімір ГУСАКОЎ падчас свайго выступлення на VII з'ездзе прафсаюза работнікаў Акадэміі навук.

ВУЧОНАЯ СТУПЕНЬ — АБАРОНА АД СКАРАЧЭННЯ

— Навука — асабліва сфера працы, у якой кожны ўкладзены рубель можа даць эфект у сотні і тысячы рублёў. Ключавое пытанне і для акадэміі, і для галіновага прафсаюза — падрыхтоўка і замацаванне маладых навукоўцаў, — падкрэсліў старшыня Беларускага прафсаюза работнікаў Нацыянальнай акадэміі навук Вадзім КІЦКАЎ. — У НАН Беларусі да катэгорыі маладых спецыялістаў ва ўзросце да 29 гадоў адносіцца 22% ад агульнай колькасці работнікаў. Зразумела, што для развіцця кадравага патэнцыялу неабходна, перш за ўсё, забяспечыць дастаткова высокі ўзровень зароботнай платы і вырашэнне жыллёвых праблем навукоўцаў.

СТАР 4

■ Энергетычная бяспека

Якасна, надзейна і... нядорага

Кошт праекта БелАЭС, паводле падлікаў экспертаў,
на момант пуску станцыі істотна паменшыцца

Аб гэтым учора заявіў **намеснік прэм'ер-міністра Беларусі Уладзімір СЯМАШКА** на цырымоніі адкрыцця VII Міжнароднай выставы «Атамэкспа-Беларусь 2015». Разам з тым ён адзначыў, што будаўніцтва Беларускай атамнай электрастанцыі ажыццяўляецца пад самым жорсткім кантролем з пункту гледжання якасці і надзейнасці, а ўсе работы на пляцоўцы №1 сёння ажыццяўляюцца дакладна па графіку. **СТАР 3**

ФОТА АЛЕКСАНДРА ШАБЛОКА

ISSN 1990 - 763X

9 771990 763008

■ Блізкая ўлада

Мінчан будуць заахвочваць карыстацца перахопнымі паркоўкамі

А таксама павялічаць тэмпы капрамонту ў сталіцы, зменшыўшы пералік работ

У Мінжылкамгасе перагледзілі нарматывы для гэтага віду работ з мэтай яго палепшэння, што растлумачыў падчас прамой тэлефоннай лініі першы намеснік старшыні Мінгарвыканкама Уладзімір КУХАРАЎ. У выніку абавязковымі мерапрыемствамі пры капітальным рамонтзе застаюцца замена даху, стаякоў, падвальных камунікацый, а таксама ремонт канструкцыйных элементаў дома ў выпадку неабходнасці.

перасаджвацца на грамадскі транспарт. Намеснік старшыні гарвыканкама падкрэсліў, што цяпер завяршаецца будаўніцтва буйной паркоўкі на вуліцы Нёманскай. Акрамя таго, часовыя паркоўкі плануюць ствараць на тэрыторыях, дзе намечана будаўніцтва розных аб'ектаў, якое пакуль адкладваецца.

Таксама ў планах гарадскіх уладаў у 2015—2016 гадах зрабіць усю паркоўку ўнутры 1-га транспартнага кольца Мінска платнай. Уладзімір Кухараў мяркуе, што пасля ўвядзення гэтай меры попыт на так званыя перахопныя паркоўкі ўзрасце. Паводле слоў першага намесніка

А вось за рамонт пад'ездаў, замену вокнаў і цэплавую мадэрнізацыю жылых будынкаў цяпер даядзецца плаціць жыхарам. Выключэннем стануць дамы, дзе пры дапамозе цэплавара выяўлены прамыя рэзанні. Іх па-ранейшаму будуць уцяпляць за кошт сродкаў, выдзеленых на капітальны рамонт.

Падчас прамой лініі было ўзнята пытанне аб палігоне бытавых адходаў «Паўночны» ў Мінску, які, як высветлілася, завяршае сваю працу. Закрыць яго гарадскія ўлады плануюць на працягу 1,5 года. Тут ужо адбываецца дэгазацыя, пасля палігон рэкультывуюць. Уладзімір Кухараў распавёў, што цяпер сумесна з Мінскай вобласцю адпрацоўваецца пляцоўка, якая заменіць «Паўночны». Разглядаецца магчымасць выкарыстання ў

якасці палігона адпрацаваных кар'ераў. Гэта дазволіць складаваць адходы ніжэй за ўзровень зямлі і пазбавіць ад смеццевых гор. Пасля таго, як кар'ер будзе запоўнены, яго засыплюць і рэкультывуюць.

Адзін жыхар сталіцы пацікавіўся ў намесніка старшыні Мінгарвыканкама пра перспектывы будаўніцтва перахопных паркоўкаў у Каменнай Горцы. Такія паркоўкі, пабудаваныя ў некалькіх раёнах Мінска, не маюць той папулярнасці, як хацелася б, што адзначыў Уладзімір Кухараў. Па яго словах, большасць гараджан і гасцей сталіцы працягваюць дабірацца да патрэбнага месца наўпрост на аўтамабілях і пакуль не імкнуча

старшыні Мінгарвыканкама, стварэнне гэтых аб'ектаў запланавана пры будаўніцтве новых ліній метрапалітэна. Гэта дазволіць гараджанам і гасцям сталіцы, заязджаючы ў горад, пакідаць асабісты транспарт і дабірацца да патрэбнага месца на грамадскім.

Сярод іншых пытанняў, якія хвалююць жыхароў сталіцы, — тэрміны пастаноўкі дамоў на капітальны рамонт, знос прыватнага сектара, нездавальняючы стан пешаходных дарожак і дваровых праездаў і іншыя. Усяго за тры гадзіны працы прамой тэлефоннай лініі Уладзімір Кухараў адказаў на званкі 93 гараджан.

Дзіяна СЕРАДЗЮК

■ Ураджай-2015

ВЫГЛЯДАЦЬ «НА ЎСЕ СТО»

Круглае рыхтуецца да абласных «Дажынак-2015»

Гарадскі пасёлак вядомы за межамі Магілёўскай вобласці сваімі далёка не раённага маштабу забаўляльна-культурнымі цэнтрамі «Ізумруд» і базай адпачынку «Грыбіна», якую нават замежныя госці называюць «кавалачкам Швейцарыі». Гэтыя аб'екты ўжо лічацца жамчужынамі раёна, а цяпер да іх узроўню даводзяцца і некаторыя іншыя. Восенню Круглае прыме абласную эстафету фестывалю хлебаробаў і павінна выглядаць «на ўсе сто». Толькі з абласнога бюджэту на яго абнаўленне выдзяляецца больш за 40 мільярдаў рублёў.

Пакуль галоўная сцена свята існуе толькі ў эскізе.

— І гэта яшчэ прыблізны план таго, што задумана стварыць, — дэманструе схему галоўнага месца дзеяння будучай сталіцы «Дажынак» намеснік старшыні Круглянскага райвыканкама Мікалай ГРОНСКІ. — Наш Дом культуры атрымае сучаснае аблічча, на яго капрамонт запланавана больш за 7 мільярдаў рублёў. Будзе адрамантаваны дах будынка,

адновяцца яго памяшканні і фасад. Яшчэ каля 5 мільярдаў спатрэбіцца, каб навесці «марафет» на прылеглай тэрыторыі, дзе з'явяцца газоны, новыя аўтапаркоўкі. Перад Домам культуры будзе ўсталявана галоўная сцена свята, з якой загукаць ушанаванні ў гонар працаўнікоў сяла.

Сучасны выгляд набудуць сацыяльна-адміністрацыйныя будынкi, жылыя дамы, вулі-

цы, двары. Больш утульным і сучасным стане цэнтральны парк культуры і адпачынку, які знаходзіцца побач з Домам культуры. Рамонт чакае школу №2, дзіцячыя садкі, гісторыка-краязнаўчы музей, інфекцыйны корпус мясцовай бальніцы. Больш за чатыры мільярды запланавана на правядзенне меліярацыйных работ і знос старых будынкаў.

— Аб'ёмы вялікія, але перад будаўнікамі стаіць задача навесці глянец як мага хутчэй, — кажуць у райвыканкаме. Асноўныя спадзяванні ўскладаюцца на мясцовую ПМК-266, сіламі якой узведзены ўзорныя аб'екты раёна. Наогул у падрыхтоўцы да свята задзейнічаны ўсе раённыя прадпрыемствы.

Нэлі ЗІГУЛЯ

■ Факт

НА СВЯТА ПРАЦЫ — ПА РАСКЛАДЗЕ СУБОТЫ

У сувязі з пераносам рабочых дзён дзяржаўнае прадпрыемства «Мінсктранс» абвясціла, як будуць у канцы красавіка — пачатку мая курсіраваць прыгарадныя аўтобусныя маршруты.

Так, 24 і 25 красавіка іх работа будзе арганізавана па графіку пятніцы. 26 красавіка — па раскладзе нядзелі. 30 красавіка прыгарадныя маршруты будуць абслугоўваць пасажыраў па раскладзе пятніцы. Калі збіраецца ў дарогу 1 і 2 мая, майце на ўвазе, што дабрацца ў прыгарад на аўтобусе можна будзе па раскладзе суботы.

Сяргей РАСОЛЬКА. ХОПІЦЬ ГРЭЦЦА?

Ацяпленне ў жылфондзе Мінска плануюць адключыць з 23 красавіка. Такой інфармацыяй падзяліліся ў прэс-службе Мінгарвыканкама.

Услед за жылфондам цяпло перастануць атрымліваць спажываўцы першай групы: дзіцячыя садкі, школы, бальніцы. Адключыць ацяпленне на гэтых аб'ектах плануюць з 24 красавіка. У Віцебскай вобласці халаднець у жыллёвым фондзе пачне з 25 красавіка. Адключэнне жылых дамоў ад крыніц цеплазабеспячэння будзе весціся на працягу двух дзён і да панядзелка (27 красавіка) працэс плануецца завяршыць. У гэты ж перыяд (25-26 красавіка) цяпло перастане паступаць у адміністрацыйныя і вытворчыя аб'екты, а таксама ва ўстановы адукацыі, медыцыны і культуры, гасцініцы і інтэрнаты.

Ілья КРЫЖЭВІЧ.

Візіт у Грузію

Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка 22-24 красавіка знаходзіцца з афіцыйным візітам у Грузію, паведамліў ў прэс-службе беларускага лідара.

У праграме візіту — перамовы кіраўніка беларускай дзяржавы з Прэзідэнтам Грузіі Георгіем Маргвелашвілі, з прэм'ер-міністрам Іракліем Гарыбашвілі, цырымонія падпісання двухбаковых дакументаў і шэраг іншых мерапрыемстваў. Прыбыўшы ў Тбілісі, Аляксандр Лукашэнка ўсклаў вянок на магілу Невядомага салдата.

БАНК ТОРГОВЫЙ КАПИТАЛ

Закрытое акцыйнае аб'яднанне

Наіменаванне банка: **ЗАО «ТК Банк»**

www.tcbank.by

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 апреля 2015 г.

(в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	01.04.2015	01.04.2014
1	2	3	4	5
1	АКТИВЫ			
2	Денежные средства	1101	6 670	9 790
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	-	-
4	Средства в Национальном банке	1103	1 603	214
5	Средства в банках	1104	542 651	480 951
6	Ценные бумаги	1105	2 220 472	678 510
7	Кредиты клиентам	1106	362 565	612 782
8	Производные финансовые активы	1107	-	602 466
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108	-	-
10	Основные средства и нематериальные активы	1109	31 175	39 328
11	Имущество, предназначенное для продажи	1110	100 684	-
12	Отложенные налоговые активы	1111	4 421	-
13	Прочие активы	1112	103 668	164 896
14	ИТОГО активы	11	3 373 909	2 588 937
15	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
16	Средства Национального банка	1201	282 273	-
17	Средства банков	1202	2 088 263	1 752 990
18	Средства клиентов	1203	8 566	17 624
19	Ценные бумаги, выпущенные банком	1204	-	-
20	Производные финансовые обязательства	1205	-	-
21	Отложенные налоговые обязательства	1206	-	-
22	Прочие обязательства	1207	18 330	30 068
23	ВСЕГО обязательства	120	2 397 432	1 800 682
24	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
25	Уставный фонд	1211	616 505	616 505
26	Эмиссионный доход	1212	168	168
27	Резервный фонд	1213	106 609	106 609
28	Фонды переоценки статей баланса	1214	13 867	17 064
29	Накопленная прибыль	1215	239 328	47 909
30	ВСЕГО собственный капитал	121	976 477	788 255
31	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12	3 373 909	2 588 937

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ на 1 апреля 2015 г.

(в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	01.04.2015	01.04.2014
1	2	3	4	5
1	Процентные доходы	2011	65 208	41 203
2	Процентные расходы	2012	28 082	6 637
3	Чистые процентные доходы	201	37 126	34 566
4	Комиссионные доходы	2021	248	375
5	Комиссионные расходы	2022	154	283
6	Чистые комиссионные доходы	202	94	92
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	-	-
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	(2 510)	195
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	189 304	1 135
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	38 679	29 982
11	Чистые отчисления в резервы	207	175 683	48 190
12	Прочие доходы	208	6 404	2 395
13	Операционные расходы	209	21 710	10 330
14	Прочие расходы	210	6	3
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211	71 698	9 842
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212	13 967	1 316
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2	57 731	8 526

Председатель Правления И.С. Соловьёв

И.о. главного бухгалтера Н.А. Тиванова

Дата подписания «2» апреля 2015 г.

Лицензия на осуществление банковской деятельности, выданная Национальным банком Республики Беларусь, № 30 от 19.06.2013, БИК 153001333, УНП 807000163.

Утерянный полис страховой компании ЗАО «Промтрансинвест» по обязательному страхованию ответственности владельцев транспортных средств по карте международного моторного страхования (страховой сертификат «Зеленая карта») серии ВУ/07 № 07491196 считать недействительным.

УНП 100357923

ПРИГЛАШАЕМ ПРИНЯТЬ УЧАСТИЕ В ПЕРЕГОВОРАХ по осуществлению технического надзора за выполнением строительно-монтажных работ при проведении капитального ремонта на объекте № 12/12-06 П175 «Модернизация кровли и фасадов зданий учреждения образования «Минский государственный колледж технологии и дизайна легкой промышленности», по адресу: г. Минск, ул. Матусевича, 26 (этап I)».

С проектной документацией можно ознакомиться по адресу: г. Минск, ул. Матусевича, 26.

Срок предоставления предложений с 8.30 23.04.2015 г. до 12.00 25.04.2015, контактные телефоны 290 81 48, 365 32 96, 365 27 11, тел. факс 365 30 12.

■ Тэхналогіі

АД ТАКСАФОНА ДА ГІГАБІТНАГА ІНТЭРНЭТУ

Сёння ў Мінску ў Футбольным манежы адбылося ўрачыстае адкрыццё 22-га міжнароднага спецыялізаванага форуму па тэлекамунікацыях, інфармацыйных і банкаўскіх тэхналогіях «ТІВО-2015».

У выставе бяруць удзел больш за 200 кампаній з 13 краін свету: Беларусі, Расіі, Украіны, Літвы, Латвіі, Польшчы, Германіі, Аўстрыі, Фінляндыі, Кітая, Карэі, Японіі, ЗША. Сярод іх найбуйнейшыя айчынныя і замежныя вытворцы тэлекамунікацыйнага абсталявання, камп'ютараў і праграмнага забеспячэння, сродкаў і сістэм бяспекі, пастаўшчыкі разнастайных паслуг у сферы высокіх тэхналогій.

Цэнтральнае месца ў экспазіцыі заняў калектыўны стэнд Міністэрства сувязі і інфарма-

тызацыі «Электронны ўрад». 16 міністэрстваў і ведамстваў, якія прадстаўляюць розныя галіны народнай гаспадаркі краіны, прадэманстравалі ўзровень развіцця электроннага ўрада і электроннага ўзаемадзеяння насельніцтва і суб'ектаў гаспадарання з органамі дзяржаўнага кіравання. «Аргамітэт пастараўся з апошняй выставы трансфармаваць самі падыходы да «ТІВО». Сёння галоўнай ідэалогіяй выставы з'яўляецца інфарматызацыя, лічбавы ўрад і лічбавая эканоміка», — сказаў на адкрыцці выставы **міністр сувязі і інфарматызацыі Сяргей ПАПКОУ**. У адкрыцці выставы прыняў удзел **прэм'ер-міністр Рэспублікі Беларусь Андрэй КАБЯКОУ**.

Упершыню ў выставе ўдзельнічаюць восем вядучых кампаній з Рэспублікі Карэя.

У рамках форуму пройдуць 22-я спецыялізаваная выстава «ТІВО-2015», 1-я выстава ро-

бататэхнікі і перадавых тэхналогій і 22-гі беларускі кангрэс па тэхналогіях інфармацыйнага грамадства. Дарэчы, правайдэр «Белтэлекам» прадэманстравалі доступ да сеткі 10 GPON, які дазваляе дасягаць хуткасці да 1 Гбіт/с. Гігабітны інтэрнэт стане даступны для юрыдычных асоб па ўсёй Беларусі сёлета. Калі хуткасць у 1 Гбіт/с стане даступнай для хатніх карыстальнікаў, пакуль невядома. Акрамя таго, наведвальнікам стэнда «Белтэлекам» на выставе будзе дадзена ўнікальная магчымасць патэлефанаваць па таксафоне, устаноўленым непасрэдна на выставачным стэндзе, на мабільную сетку або на стацыянарны тэлефон у любы пункт краіны за 15 капеек СССР.

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ

Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка накіраваў прывітанне ўдзельнікам XXII Міжнароднага спецыялізаванага форуму па тэлекамунікацыях, інфармацыйных і банкаўскіх тэхналогіях «ТІВО-2015».

У прывітанні гаворыцца, што гэта мерапрыемства з'яўляецца адной з найбольш паспяхоўных пляцовак для ўзаемавыгаднага міжнароднага супрацоўніцтва ў галіне высокіх тэхналогій. Іх дынамічнае развіццё знаходзіцца ў ліку найважнейшых задач для Беларусі.

Якасна, надзвычайна і... нядарага

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

Намеснік прэм'ер-міністра адзначае, што ў апошнія гады ўсе інтэграцыйныя пачынанні паміж нашай краінай і Расіяй падмацоўваюцца канкрэтнымі праектамі. «У гэтым сэнсе праект будаўніцтва БелАЭС сапраўды паказальны. Каля 8 млрд долараў будзе каштаваць сама станцыя. Плюс інфраструктура, калі з пасёлка Астравец неабходна зрабіць малады сучасны горад», — канстатаваў Уладзімір Сямашка. Ён нагадаў, што ўвод у эксплуатацыю першага энергаблока запланаваны на 2018 год, другога — не пазней за 2020 год.

У РУБЛЯХ — ПАВЯЛІЧЫЦЦА, У ВАЛЮЦЕ — ПАМЕНШЫЦЦА

Віцэ-прэм'ер краіны ўдакладніў, што такі грандыёзны праект (АЭС) прадугледжвае не толькі ўласна камплектуючыя непасрэдна з Расіі, але і набыццё асобных блокаў і вузлаў імпартнай вытворчасці. Заўважу, што кантракт з генпрадпрадчыкам быў падрыхтаваны ў прывязцы да расійскага рубля. Пасля істотнай дэвальвацыі гэтай валюты пачалі ўзнікаць праблемы з пастаўкамі з-за мяжы па раней вызначаных коштах у рублёвым эквіваленце. Таму гэтае пытанне сур'ёзна разглядалася і беларускім

бокам. Цяпер узаемаздавальняючае рашэнне было знойдзена і падрыхтавана дапаўненне да кантракта аб будаўніцтве БелАЭС, якое плануецца зацвердзіць ужо на працягу гэтага тыдня. Спадар Сямашка ўпэўнены, што падпісанне дакумента не адаб'ецца на кошы будаўніцтва атамнай станцыі. Наадварот, на яго думку, кошт праекта можа быць зменшаны. Як плануецца, дапаўненні да кантракта падпішуць дырэктары прадпрыемства «Беларуская АЭС» і кіраўніцтва кампаніі НІАЭП — АСЭ.

Як паведамлялася, на ўзвядзенне Беларускай АЭС выдзелены расійскі дзяржаўны крэдыт на 10 млрд долараў. На думку віцэ-прэм'ера, у выніку праект па стварэнні ў Беларусі атамнай станцыі абдысца ў значна меншую суму. «Нашы калегі кажучь, што гэта будзе самая танная станцыя не толькі на постсавецкай прасторы, але і ў свеце», — адзначыў Уладзімір Сямашка.

Ён падкрэсліў, што такія мерапрыемствы, як «Атамэкспа-Беларусь 2015», дазваляюць спецыялістам абмеркаваць дасягнутыя поспехі і перспектывы развіцця галіны.

ЭНЕРГІЯ НОВАГА ЎЗРОЎНЮ

Прадстаўленыя на выставе найноўшыя тэхналогіі і абсталяванне сведчаць аб ін-

вестыцыйным развіцці нашай атамнай энергетыкі і выхадзе галіны на новы якасны ўзровень, паведаміў на форуме **міністр энергетыкі Уладзімір ПАТУПЧЫК**. Ён лічыць, што ўдзельнікі выставы маюць магчымасць прадэманстраваць найлепшыя ўзоры сваёй прадукцыі, заключыць доўгатэрміновыя ўзаемавыгадныя кантракты і пашырыць дзелавое супрацоўніцтва. Міністр канстатаваў, што энергетыка з'яўляецца адной са стратэгічна важных ключавых галін нацыянальнай эканомікі. Устойлівая работа беларускай энергасістэмы забяспечвае вытворчасць канкурэнтаздольнай прадукцыі. У Беларусі ўводзяцца новыя энергакрыніцы, ажыццяўляецца мадэрнізацыя існуючых электрастанцый з выкарыстаннем высокаэфектыўных тэхналогій для выпрацоўкі энергіі на прыродным газе, развіваецца аднаўляльная энергетыка і будуюцца ўласная атамная электрастанцыя.

У сваю чаргу **прэзідэнт акцыянернага таварыства «Расатам — Міжнародная сетка» Аляксандр МЕРТ** падкрэсліў, што выстава з года ў год становіцца ўсё больш прадстаўнічай. «Усё больш ёй надаецца ўвагі сродкамі масавай інфармацыі. Спадзяёмся, што на гэтай пляцоўцы будучы цікавыя дыскусіі. Самае галоўнае, што будучы карысныя дзелавыя кантакты, якія ў выніку ператвора-

На цырымоніі адкрыцця VII Міжнароднай выставы і канферэнцыі «Атамэкспа-Беларусь 2015» намеснік прэм'ер-міністра Беларусі Уладзімір Сямашка адказаў на ўсе пытанні журналістаў.

ца ў кантракты», — адзначыў прадстаўнік расійскага боку.

Аляксандр Мерт канстатаваў, што мерапрыемства праходзіць напярэдадні 70-годдзя Перамогі ў Вялікай Айчыннай вайне. У гэты год таксама адзначаецца 70 гадоў атамнай галіны Расіі.

ГАНДЛЯВАЦЬ БЕНЗІНАМ ТРЭБА З ПРЫБЫТКАМ

А ўвогуле, выніковы аб'ём паставак нафтапрадуктаў у Расію будзе вызначаць выключна рынак, заявіў намеснік прэм'ер-міністра Беларусі Уладзімір Сямашка.

«Такіх жалезных патрабаванняў, што мы павінны сёлета абавязкова паставіць у Расію каля 3,1 млн тон нафтапрадуктаў, няма. Балансы маюць індывідуальныя прыцыпы. Пакуль яны выконваюцца», — сказаў віцэ-прэм'ер.

Уладзімір Сямашка адзначыў, што з прычыны падзення курсу расійскага рубля Беларусь часова не пастаўляла ў Расію паліва. І гэта мае сваё зразумелае тлумачэнне. «Напрыклад, у Смаленску цана за літр паліва складалася на ўзроўні 52-54 цэнтаў. Для нас гэта былі сур'ёзныя страты на тоне пастаўленых нафтапрадуктаў», — сказаў намеснік прэм'

ер-міністра. З улікам таго, што цяпер расійскі рубель умацоўваецца, будучы прыняты рашэнні аб пастаўках прадукцыі беларускіх НПЗ на расійскі рынак.

«Нашы калегі кажучь, што гэта будзе самая танная станцыя не толькі на постсавецкай прасторы, але і ў свеце».

Як нагадаў намеснік кіраўніка ўрада, паводле падпісанага балансу, Расія паставіць сёлета ў Беларусь 23 млн тон нафты. Адпаведна Беларусь павінна накіраваць на рынак суседняй краіны каля 3,1 млн тон нафтапрадуктаў. Аднак пры стварэнні ЕАЭС бакі агаварылі: калі цана пастаўкі ў Расійскую Федэрацыю дзыпаліва, бензіну будзе ніжэйшай, чым на іншыя рынкі, то ва ўрон сабе Беларусь пастаўляць туды нафтапрадукты не будзе.

У дзейным пагадненні бакоў ёсць агаворка, што калі кошты на паліва на экспартным і расійскім рынках істотна адрозніваюцца, то беларускі бок можа прыпыніць пастаўкі нафтапрадуктаў. Разам з тым сёння спецыялісты адзначаюць, што тады гэты пункт быў прапісаны абстрактна. Што такое істотная розніца — незразумела, бо методка яе вызначэння адсутнічае. Цяпер Мінэнерга сумесна з калегамі яе распрацоўвае. Таму ў сакавіку айчынныя перапрацоўчыя

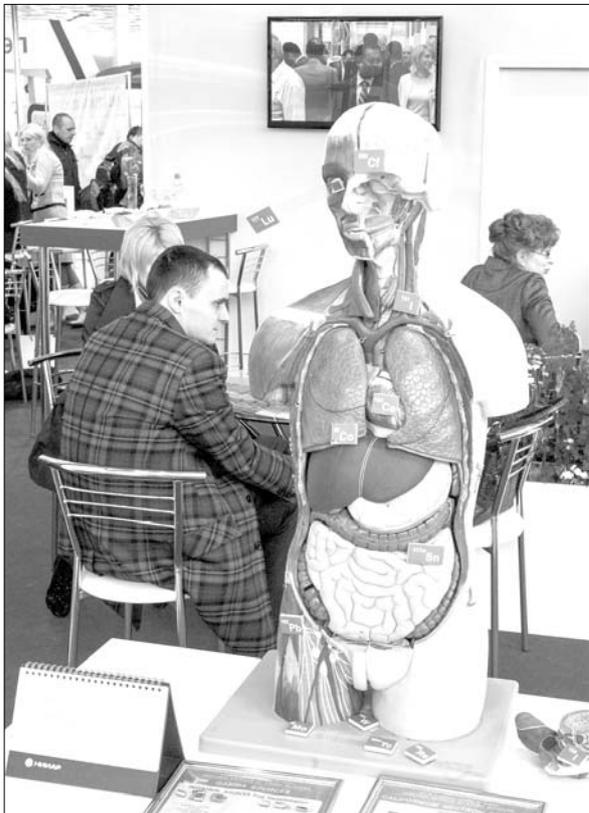
заводы скарысталіся папраўкай у дамоўленасцях, якая прадугледжвае ў выпадку зніжэння прыбытковасці прадукцыі беларускага боку да правядзення кансультацый і выпрацоўкі дадатковых мер прыпыніць пастаўкі.

РАЗМОВА ПА СУТНАСЦІ

VII Міжнародная спецыялізаваная выстава і канферэнцыя «Атамэкспа-Беларусь 2015» будучы доўжыцца па 24 красавіка. Мерапрыемства праводзіцца па ініцыятыве Міністэрства энергетыкі Беларусі пры падтрымцы дзяржкарпарацыі «Расатам». Асноўнай мэтай форуму з'яўляецца дэманстрацыя найноўшых тэхналогій праектавання, будаўніцтва і эксплуатацыі АЭС, забеспячэнне эфектыўных паставак абсталявання для АЭС, развіццё неэнергетычнага прымянення ядзернай энергіі.

Падчас выставы пройдзе навукова-практычная канферэнцыя «Развіццё атамнай энергетыкі ў Рэспубліцы Беларусь», удзельнікі якой абмяркуюць пытанні ўзвядзення Беларускай АЭС і пастаўкі абсталявання для яе, забеспячэння бяспекі і стварэння ядзернай інфраструктуры, пытанні грамадскай прымальнасці атамнай энергетыкі. Удзельнікам выставы прадастаўлена магчымасць дзелавых кантактаў з прадстаўнікамі заказчыкаў АТ «НІАЭП» — ЗАТ «Атамбудэкспарт» і прадпрыемства «Беларуская АЭС».

Сяргей КУРКАЧ.

САЦПАКЕТ ДЛЯ ПЕРСПЕКТЫЎНЫХ

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

Пытанні сацыяльнай абароны маладых навукоўцаў знайшлі адлюстраванне ў тарыфным пагадненні і калектыўных дагаворах, у большасці з якіх прысутнічае раздзел «Гарантыі і сацыяльная абарона маладых навукоўцаў». Згодна з ім, маладым устанавліваецца павышальны каэфіцыент да тарыфных акладаў у памеры не менш за 1,3. Маладыя людзі, якія змаглі сябе праявіць, уключаюцца ў перспектывы рэзерв кадры. Звальненне маладых навукоўцаў і навуковых работнікаў, якія маюць вучоным ступень, у сувязі са скарачэннем штата дапушчальна толькі па ўзгадненні з прафкамам.

Добры фінансавы стымул для маладых навукоўцаў — гранты і стыпендыі. Па ініцыятыве Беларускага прафсаюза работнікаў НАН раз на два гады праводзіцца конкурс на самую лепшую першую навуковую працу сярод аспірантаў, прысвечаны Дню беларускай навукі. Лаўрэаты конкурсу ўзнагароджваюцца дыпламамі і грашовай прэміяй са сродкаў Беларускага прафсаюза работнікаў НАН.

За маладымі спецыялістамі і маладымі навукоўцамі замацавана першачарговае права на выдзяленне месца. Сёння 100% аспірантаў НАН забяспечаны інтэрнатам.

Штогод разглядаюцца прэтэндэнты на атрыманне стыпендыі Прэзідэнта для таленавітых маладых вучоных. Мінуты год таксама не стаў выключэннем — больш як 40 чалавек з акадэміі сталі «прэзідэнцкімі» стыпендыятамі. Акрамя таго, упершыню ў 2014 годзе быў праведзены конкурс на Алфёраўскую прэмію сярод маладых навукоўцаў.

У распрацаваным прафсаюзам Палажэнні аб парадку прадастаўлення жыллой плошчы ў інтэрнатах Нацыянальнай акадэміі навук за маладымі спецыялістамі і маладымі навукоўцамі замацавана першачарговае права на выдзяленне месца. Сёння 100% аспірантаў НАН забяспечаны інтэрнатам.

Акрамя таго, у 2014 годзе адбыўся сур'ёзны прэцэдэнт у жыллёвай палітыцы: навукоўцам было прадастаўлена дзяржаўнае арэнднае жыллё. У квартале «Магістр» кватэры атрымалі больш як 100 сем'яў маладых навукоўцаў Акадэміі навук (а размяркоўваліся сярод работнікаў акадэміі 149 кватэр).

ЖЫЛЛЁ — ВЫДАТНЫ МАТЫВАТАР

Увогуле, як адзначыў Вадзім Кіцікаў, за час, які прайшоў з апошняга з'езда, адбыліся істотныя зрухі ў забяспечанні супрацоўнікаў акадэміі жыллём. У 2014 годзе завершана будаўніцтва ЖБК «Пеленг» на 79 кватэр у раёне праспекта Дзяржынскага ў Мінску. НПЦ па харчаванні завяршае будаўніцтва дома на 63 кватэры.

У інтэрнатах НАН Беларусі выдзелена жыллая плошча 103 сем'ям супрацоўнікаў НАН і 160 адзіночкі супрацоўнікаў. Па-за чаргой былі заселены 36 выпускнікоў аспірантуры, якія прыбылі па размеркаванні ў арганізацыі НАН Беларусі, а таксама 10 выпускнікоў са сваімі сем'ямі.

Фота Марыны БЕГУНЮК

Упершыню чарга на інтэрнат у НАН Беларусі скарацілася да некалькіх чалавек (на красавік). «Можна сказаць, што жыллая плошча і ложка-месцы ў інтэрнатах былі прадастаўлены ўсім супрацоўнікам і іх сем'ям, якія былі на ўліку. Пры гэтым ад некаторых супрацоўнікаў паступілі пісьмовыя адмовы ад прапанаванага ложка-месца або пакоя з просьбай пакінуць іх на ўліку і прапанаваць інтэрнат пазней: праз 3 месяцы ці паўгода», — дадаў Вадзім Кіцікаў.

Старшыня прафсаюза паведаміў, што ў 2015 годзе распрацавана і ўведзена новае Палажэнне аб парадку размеркавання жыллой плошчы ў інтэрнатах Нацыянальнай акадэміі навук. У ім, у прыватнасці, прадугледжаны льготныя катэгорыі супрацоўнікаў, якія маюць першачарговае або пераважнае права на атрыманне месца ў інтэрнаце. Так, першачарговае права маюць выпускнікі аспірантуры і іх сем'і; работнікі, якія маюць навуковую ступень, і іх сем'і. Пераважнае права прадастаўляецца работнікам, якія займаюцца навуковай дзейнасцю, і іх сем'ям. Пры іншых роўных умовах пераважным правам валодаюць работнікі, якія маюць публікацыі ў рэцэнзаваных навуковых выданнях, у тым ліку ў прэстыжных замежных.

Таксама на месца ў інтэрнаце могуць прэтэндаваць сем'і замежных аспірантаў і магістрантаў на час іх платнага навучання ў аспірантуры Акадэміі навук. Прадугледжана абсталюванне блокаў гасцінічнага тыпу, што дазволіць размяшчаць там вучоных, якія прыехалі на стажыроўку ў НАН Беларусі. Па хаданні інстытутаў за апошні год інтэрнатам на час навуковай стажыроўкі былі забяспечаны 15 іншагародніх і замежных стажораў.

ДАДАТКОВЫЯ ГАРАНТЫ

У шэрагу арганізацый акадэміі калектыўныя дагаворы змяшчаюць дадатковыя меры падтрымкі работнікаў па паляпшэнні жыллёвых умоў: гэта можа быць матэрыяльная дапамога на будаўніцтва (куплю) жылля і частковае пагадзёнае платы за арэнду камерцыйнага жылля пры ўмове адсутнасці жылля ў Мінску і Мінскім раёне (ГП «Акадэмфарм»); штомесячная даплата іншагароднім маладым спецыялістам, размеркаваным на

працу, з гэтай кампенсацыі выдаткаў за наём жылля ў памеры 1 базавай велічыні (Інстытут тэхнічнай акустыкі НАН Беларусі); прадастаўленне пазык, грашовай кампенсацыі работнікам па найме або паднайме жылых памяшканняў (Інстытут біяарганічнай хіміі НАН Беларусі); кампенсацыя выдаткаў на арэнду жылых памяшканняў у памеры 10 базавых велічыні і выдзяленне пазык на будаўніцтва або набыццё жылля (Аб'яднаны інстытут машынабудавання) і іншыя.

У 2014 годзе адбыўся сур'ёзны прэцэдэнт у жыллёвай палітыцы: навукоўцам было прадастаўлена дзяржаўнае арэнднае жыллё. У квартале «Магістр» кватэры атрымалі больш як 100 сем'яў маладых навукоўцаў Акадэміі навук.

Эфектыўным спосабам развіцця кадаравага патэнцыялу акадэміі ў прафсаюзе лічаць і наяўнасць чатырох дашкольных устаноў.

— З чатырох нашых садкоў тры — санаторнага тыпу. Яны цалкам вырашаюць праблему забяспечэння дзяцей работнікаў акадэміі месцамі ва ўстановах дашкольнага выхавання, — адзначае Вадзім Кіцікаў. — Прычым установы дашкольнай адукацыі ўкамплектаваны высокакваліфікаваным і дасведчаным педагогічным і медыцынскім персаналам (у той час як у гарадскіх дашкольных установах назіраюцца пэўныя кадравыя праблемы). Хочам падзякаваць кіраўніцтва акадэміі за канструктыўны дыялог і глыбокае разуменне важнасці пытанняў сацыяльнай сферы.

Адна з агульных для кіраўніцтва акадэміі і прафсаюза задач на найбліжэйшую будучыню — павышэнне ўзроўню забяспечанасці работнікаў акадэміі.

— Сёння сярэдні заробак па акадэміі складае 6,2 млн рублёў, што больш чым на мільён ніжэй за сярэднемесячны ўзровень заробкаў у сталіцы, — дадаў Вадзім Кіцікаў. — Мы разумеем, што сацыяльныя партнёры павінны быць адзіныя ў пытаннях павышэння ўзроўню дабрабыту і якасці жыцця работнікаў акадэміі, стварэння спрыяльнага мікраклімату ў калектывах.

Надзея НИКАЛАЕВА.

Конкурсы

Конкурс для старшакласнікаў «Фінансавая адукаванасць выпускнікоў» стартуе ў Белдзяржуніверсітэце. Яго арганізатарамі выступілі эканамічны факультэт БДУ і Асацыяцыя беларускіх банкаў.

Да ўдзелу ў саборніцтвах запрашаюць каманды вучняў 10-х і 11-х класаў у складзе чатырох чалавек і аднаго выкладчыка. Конкурс пройдзе ў два этапы: завочны і вочны. Першы тур прадугледжвае рашэнне тэставых задач і напісанне міні-эсэ. Лепшыя каманды будуць запрошаны для выступлення ў фінале, які пройдзе 8 мая на эканамічным факультэце БДУ.

Тут падлеткаў чакае інтэлектуальная барацьба ў фінансаво-эканамічнай гульні «Што? Дзе? Калі?»

Ацэньваць вынікі выступленняў школьнікаў будзе судзейская калегія, якую ўзначальвае дэкан эканамічнага факультэта БДУ Міхаіл Кавалёў і старшыня Асацыяцыі беларускіх банкаў Галіна Кухарэнка.

Заяўкі на ўдзел прымаюцца па электронным адрасе (fingramota2015@gmail.com) або па тэлефоне/факсу: +375 (17) 220 22 84 да 25 красавіка ўключна. Патрабаванні да афармлення і дадатковая інфармацыя размешчаны на старонцы эканамічнага факультэта.

Надзея НИКАЛАЕВА

Дакажы сваю фінансавую дасведчанасць

БЕЛАРУСБАНК

ОАО «Акционерный Сберегательный банк «Беларусбанк»

220089, г. Минск, пр-т Дзержинского, 18

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 апреля 2015 года

ОАО «Акционерный Сберегательный банк «Беларусбанк»

(в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	2015 год	2014 год
1	2	3	4	5
1	АКТИВЫ			
2	Денежные средства	1101	2 484 670	2 124 899
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	7 459	4 975
4	Средства в Национальном банке	1103	23 759 166	14 714 006
5	Средства в банках	1104	3 773 977	4 539 613
6	Ценные бумаги	1105	18 598 626	16 609 434
7	Кредиты клиентам	1106	154 314 305	118 711 127
8	Производные финансовые активы	1107	7 856 538	4 784 882
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108	1 085 361	986 862
10	Основные средства и нематериальные активы	1109	4 159 639	3 810 179
11	Имущество, предназначенное для продажи	1110	8 991	5 035
12	Отложенные налоговые активы	1111	6 496	-
13	Прочие активы	1112	910 012	704 979
14	ИТОГО активы	11	216 965 240	166 995 991
15	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
16	Средства Национального банка	1201	3 617 496	3 618 749
17	Средства банков	1202	31 827 053	22 727 308
18	Средства клиентов	1203	140 637 801	106 666 457
19	Ценные бумаги, выпущенные банком	1204	14 801 977	10 680 435
20	Производные финансовые обязательства	1205	-	-
21	Отложенные налоговые обязательства	1206	6 052	-
22	Прочие обязательства	1207	1 688 009	1 053 023
23	ВСЕГО обязательства	120	192 578 388	144 745 972
24	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
25	Уставный фонд	1211	16 689 248	16 687 553
26	Эмиссионный доход	1212	-	-
27	Резервный фонд	1213	1 871 569	1 051 804
28	Фонды переоценки статей баланса	1214	2 134 641	1 548 071
29	Накопленная прибыль	1215	3 691 394	2 962 591
30	ВСЕГО собственный капитал	121	24 386 852	22 250 019
31	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12	216 965 240	166 995 991

ОТЧЕТ о прибылях и убытках на 1 апреля 2015 года

ОАО «Акционерный Сберегательный банк «Беларусбанк»

(в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	2015 год	2014 год
1	2	3	4	5
1	Процентные доходы	2011	6 519 228	4 826 972
2	Процентные расходы	2012	5 401 065	4 220 765
3	Чистые процентные доходы	201	1 118 163	606 207
4	Комиссионные доходы	2021	576 123	474 053
5	Комиссионные расходы	2022	176 862	172 538
6	Чистые комиссионные доходы	202	399 261	301 515
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	1 965	582
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	(58 345)	(3 879)
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	(1 460 237)	(8 613)
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	1 864 852	237 990
11	Чистые отчисления в резервы	207	301 846	6 657
12	Прочие доходы	208	179 538	409 431
13	Операционные расходы	209	1 198 034	1 192 348
14	Прочие расходы	210	230 530	164 009
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211	314 787	180 219
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212	64 737	37 657
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2	250 050	142 562

Председатель Правления С.П.Писарик

Главный бухгалтер И.П.Лысковская

Отчетность размещена на корпоративном веб-сайте ОАО «АСБ Беларусбанк» в разделе «Деятельность банка» — «Финансовая отчетность (по национальным стандартам)» <http://belarusbank.by>

Лицензия на осуществление банковской деятельности № 1 от 24.05.2013, выданная Национальным банком Республики Беларусь. УНП 100325912.

Уважаемые акционеры открытого акционерного общества «Дорожно-строительный трест №1, г. Витебск» сумма дивидендов за 2014 год составляет 4 547 674 538 рублей.

Размер дивидендов за 2014 год на одну простую (обыкновенную) акцию составляет 1 172,3862495 рубля.

Выплата дивидендов за 2014 год будет производиться до 30 мая 2015 года.

Порядок выплаты дивидендов:

- физическим лицам:
 - а) выплата по отдельным ведомостям, одновременно с перечислением на карт-счета;
 - б) почтовым переводом, перечислением на вкладные счета.
- юридическим лицам — путем перечисления на расчетный счет.

УНП 30000398

Імёны

Алёна ЛАНСКАЯ:

«У МЯНЕ АДКРЫЛАСЯ ДРУГОЕ ДЫХАННЕ»

Да гэтай артысткі на беларускай эстрадзе ставяцца па-рознаму. Нехта адзначае яе скандальнасць і складаны характар, хтосьці захапляецца яе працавітасцю, але аб'якавым спявачка не пакідае нікога. Калі задумацца, то ў прынцыпе ўсё вышэй адзначанае патрэбна, бо часам даводзіцца і годнасць сваю адстойваць, і «градус» уласнай папулярнасці падтрымліваць, ды і рэйтынгі патрабуюць гульні на публіку. За мінулы час **Алёна паўдзельнічала ў многіх конкурсах, запісала шэраг песень на рускай, беларускай і англійскай мовах, на некаторыя з іх зняла кліпы, а зараз працягвае рэалізоўвацца не толькі на сцэне. Напрыклад, вядзе разам з Глебам Давыдавым тэлевізійны глянцавы часопіс XXL WOMAN TV. Наогул з часу нашай сустрэчы пасля ўдзелу ў «Еўрабачанні» (два гады таму) у жыцці спявачкі адбылося шмат змен. Але яна працягвае будаваць сваю казку, адкрываць новыя грані ўласнага таленту і пры гэтым застаецца сабой...**

— Нядаўна вы парадавалі прыхільнікаў выхадам новага кліпа «Я жывая». Раскажыце, як даўно з'явілася ідэя...

— Яшчэ рыхтуючыся ў свой час да «Еўрабачання», мы знайшлі песню, напісаную Леанідам Шырынём, Тэа і Аляксеем Шырынём. Яна была на англійскай мове і называлася «I'm alive». Мы з камандай запісалі яе ў студыі, а потым з'явілася ідэя зрабіць яшчэ і рускую версію кампазіцыі. Але, паколькі Тэа быў заняты ўжо сваёй падрыхтоўкай да конкурсу «Еўрабачанне», то вырашылі пачакаць з працай над ёй. Потым усё ж з'явілася руская версія песні на словы Вольгі Рыжыкавай, тады і ўзнікла ідэя зрабіць кліп. Тым больш, што заўсёды прыёмна мець нагоду здзівіць сваіх прыхільнікаў. З рэжысёрам вызначыліся хутка — выбралі Ганну Герт, таму што мы супрацоўнічаем з ёй ужо не першы раз і вынік заўсёды задавальняе. Калі Ганна прадэманстравала тое, якім бачыць кліп, я адразу згадзілася, бо ёй удалося наблізіцца да маёй душы, паказаць мяне натуральнай, якая я ёсць у жыцці. А ў нейкіх момантах такой, якой я імкнуся быць. Так з'явіўся кліп, дзе за аснову ўзяты пачуцці, перажыванні і гатоўнасць рызыкаваць дзеля кахання.

(Заканчэнне на 8-й стар. «ЧЗ».)

Спісана з сябе

НАТУРАЙ ВОЗЬМЕЦЕ?

або Як гэта —
пазіраваць мастакам

...Прафесійны абавязак: натхняць мастакоў на творчасць. Неабходныя якасці: стрэсаўстойлівасць і цяперенне. Асаблівыя патрабаванні: моцны пазваночнік, адсутнасць у лексіконе слова «саромеюся». Карэспандэнт «Чырвонай змены» паспрабавала сябе ў ролі... натуршчыцы.

МУЖЧЫНА, НАДЗЕНЬЦЕ ПЛАЎКІ!

Сёння прафесія натуршчыка ці, як больш правільна яе называць, дэманстратара пластычных пастаў, карыстаецца, уявіце сабе, шалёным попытам. У інтэрнэце вы з лёгкасцю знойдзеце вакансіі для працы ў мастацкіх каледжах, універсітэтах і акадэміях. Я таксама вырашыла паспрабаваць сябе ў новай справе і выправілася ў Беларускаю дзяржаўную акадэмію мастацтваў.

— Афармленне па дагаворы, аплата пагадзінная. За акадэмічную гадзіну, для партрэта, — 14,5 тысячы рублёў, часткова аголеная натура — 20,4 тысячы. З чаго пачнём? — пытаецца ў мяне лабарантка кафедры дызайну і дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва.

— Напэўна, для першага разу хопіць і партрэта, — неяк нерашуча адказваю я.

(Заканчэнне на 4-й стар. «ЧЗ».)

Ігар Гардзіёнак
распавядае
пра самыя
распаўсюджаныя
позы
натуршчыкаў.

фота Сяргея Нікановіча

Новы курс

Вікторыя МЯНАНАВА:

«ВАЛАНЦЁРСКАМУ РУХУ ПАТРЭБНА ЦЭНТРАЛІЗАЦЫЯ»

Галоўным ініцыятарам надання 2015 году статусу Года моладзі стаў Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі. Як гэта арганізацыя ўвасабляе ў жыццё ўласныя ідэі і задумы? З гэтым пытаннем мы звярнуліся да Вікторыі МЯНАНАВАЙ, сакратара Цэнтральнага Камітэта грамадскага аб'яднання «БРСМ», старшыні Цэнтральнага Савета Беларускай рэспубліканскай піянерскай арганізацыі.

— Вікторыя, якія маладзёжныя праблемы здаюцца асабіста вам найбольш актуальнымі?

— Мы жывём у такі час, калі моладзь у першую чаргу хвалюецца матэрыяльнымі пытаннямі: дзе жыць, на чым ездзіць, як знайсці працу з высокім заробкам і гэтак далей. А духоўнасць неяк адыходзіць на другі план. Пад духоўнасцю я маю на ўвазе маральныя каштоўнасці, патрыятызм. Менавіта яны, на маю думку, павінны знаходзіцца на першым месцы. Як куратар міжнародных праектаў, магу сказаць, што, напрыклад, у Заходняй Еўропе назіраецца перакос у бок грамадства спажывання.

Яшчэ адна праблема, на якую звярнула б увагу, — цяжкасці з пошукам сябе. Нядаўна я некалькі гадзін размаўляла з больш як сотняй піянераў. Яны розныя, у іх безліч думак і памкненняў! Вось менавіта падлеткаў, моладзь і трэба слухаць, рэалізоўваць іх ідэі і ініцыятывы, такім чынам дапамагаючы ім шукаць свой шлях у жыцці.

— На студзеньскім з'ездзе гучала нямала ідэй аб развіцці валанцёрскага руху. На якой стадыі знаходзіцца рэалізацыя новых праектаў?

— Мы выступілі з ініцыятывай увядзення так званай асабістай кніжкі валанцёра. У ёй будуць змяшчацца звесткі пра валанцёра, пра досвед яго валанцёрскай дзейнасці, праходжанне семінараў і трэнінгаў, пра ўзнагароды. Мы перанялі практыку ў нашых калегаў з Расіі. Падчас Алімпіяды ў Сочы там актыўна працавалі добраахвотнікі. Пасля яны маглі выкарыстоўваць свае кніжкі ў якасці своеасаблівай рэкамендацыі. Для чаго — вырашалі яны самі. Наша ідэя ў тым, каб валанцёрскі досвед мог улічвацца пры паступленні ва ўніверсітэт ці

фота Надзеі БУЖАН

ўладкаванні на працу. Напрыклад, калі чалавек актыўна займаўся сацыяльнай работай, наведваў сацыяльныя ўстановы, дзяцей-інвалідаў, то ён зможа прыкласці сваю кніжку валанцёра ў якасці рэкамендацыі пры падачы дакументаў на адпаведны спецыяльнасці ў ВНУ. Думаю, макет дакумента будзе канчаткова распрацаваны на працягу месяца. Дарэчы, асабістыя кніжкі нашых валанцёраў будуць на беларускай мове.

(Заканчэнне на 2-й стар. «ЧЗ».)

Ag|зadумы|ga|прызнанья

Мы|памятаем!

ХОЧАШ «ДАВЕСЦІ» ІДЭЮ ДА ІНВЕСТАРА?

Стартап-цэнтр БДУ бярэцца ў гэтым дапамагчы

У фінале сёлетага рэспубліканскага маладзёжнага конкурсу «100 ідэй для Беларусі» маладых навукоўцаў з БДУ перамаглі ў намінацыі «Медыцына, медыцынская тэхніка і тэхналогіі, фармацыя». Малодшыя навуковыя супрацоўнікі НДІ фізіка-хімічных праблем БДУ Дзяніс Адамчык і Сяргей Саламевіч прадставілі на конкурс супрацьпупхлінныя рэпараты для лакальнай хіміятэрапіі зляжасных новаўтварэнняў, якія атрымалі самую высокую ацэнку экспертаў.

Наталля РАМАНАВА.

Не сакрэт, што людзей «ад навукі» мала цікавіць удзел у конкурсных спаборніцтвах або «навукападобных тусоўках». Прычына простая — не хапае часу, каб заняцца рэальнай працай: афармленнем дакументаў, пошукам інвестараў, падрыхтоўкай прэзентацый і г.д. Навукоўцы, апантаныя ідэяй, працуюць на вынік. Але калі выкарыстоўваць метафару, то навуковая працоўка, як той брыльянт, заўсёды мае патрэбу ў добрай аправе!

Гэтую функцыю ўзялі на сябе супрацоўнікі ўпраўлення выхаваўчай работы з моладдзю БДУ. Спецыялісты яго аддзела маладзёжных праграм і праектаў займаюцца пошукам кандыдатаў з эксклюзіўнымі ідэямі, забяспечваюць суправаджэнне праектаў — ад падачы заяўкі да фінальных прэзентацый на ўсіх рэспубліканскіх і міжнародных конкурсах, прадумваюць найбольш аптымальныя спосабы іх прасоўвання. Менавіта яны, як добрыя прадзюсары, першымі ацанілі перспектывы ідэй маладых навукоўцаў, што перамаглі ў конкурсе «100 ідэй для Беларусі». Займаліся «агранкай» самых розных праектаў: ад валанцёрскіх да інавацыйных. Больш за тое, дзякуючы створанаму ва ўніверсітэце цэнтру маладзёжных інавацый і прадпрыемства «Start-up БДУ», у студэнтаў з'явілася магчымасць навучыцца працаваць у камандзе, генерыраваць ідэі і планаваць бізнэс.

Пра тое, як распачаць сваю справу яшчэ ў студэнцкай гады і ці можна вырастаць сваіх цукербергаў, мы гутарым з **намеснікам начальніка ўпраўлення выхаваўчай работы з моладдзю БДУ Наталляй РАМАНАВАЙ**.

— **Наталля Сяргееўна, раскажыце пра сутнасць стартапаў...**

— Так прынята называць толькі што створаную кампанію, якая будзе свай бізнэс на аснове інавацыйных ідэй альбо на аснове суперсучасных тэхналогій. У перакладзе з англійскай мовы «стартап» азначае «запуская» або «стартаваць». Сучаснае значэнне і паняцце стартапа — венчурны праект. У Беларусі толькі фарміруецца культура венчурнага бізнэсу, а вось у ЗША ён актыўна развіваецца на працягу амаль сямідзесяці апошніх гадоў. У 1939 годзе студэнты Стэнфардскага ўніверсітэта Пакард і Х'юлет запусцілі свой бізнэс, а сёння іх дзеці-

шча, як вядома, з'яўляюцца брэндам сусветнага ўзроўню.

Аднак вельмі часта згадваюць і іншае імя — легендарнага камп'ютарнага генія Стыва Джобса, які, маўляў, не маючы вышэйшай адукацыі, стварыў магутную ІТ-імперыю. Хачу нагадаць зайздроснікам, што яшчэ ў школе Джобс перамагав у матэматычных алімпіядах і захапляўся электронікай. Фінансавы прыбытак любой справы не з'яўляецца на пустым месцы, а абавязваецца на добры бэкграўнд (суправаджэнне. — **Аўт.**). Скажам, поспех пілотнага праекта можна пралічыць, а ўдачу — прадказаць, але веды трэба пастаянна ўдасканальваць. Прадукт, які сёння карыстаецца ў інвестараў поспехам, ужо заўтра (можа так здарыцца) нікому не будзе патрэбен. Думку чалавека, які і час, спыніць нельга! Бізнэсмен павінен працаваць на аперэджанне патрэб спажываўца. Зыходзячы з досведу амерыканскіх і еўрапейскіх даследаванняў, укладанні ў ІТ-сферу з'яўляюцца аднымі з самых стабільных і даходных. Цяперашні стартаперам неабходна ведаць прадпрыемальніцкую культуру і маркетынговую стратэгію. І абавязкова яны павінны валодаць прэзентацыйнымі навыкамі.

— **На які бізнэс скіравана сёння моладзь?**

— Найбольш прывабнымі для моладзі падаюцца ІТ-галіна, турыстычны бізнэс, навукаёмкія вытворчасці. Адзначу і мабільныя праграмы для карпаратыўнага асяроддзя. Напрыклад, студэнты факультэта радыёфізікі і камп'ютарных тэхналогій БДУ прапанавалі арыгінальную версію праграмы для павышэння эфектывасці элементаў агульнай сістэмы справаводства ў нашым універсітэце.

— **На што вы і вашы калегі арыентуецеся, калі разглядаеце і даеце ацэнку дзелавой**

прапанове маладых навукоўцаў і прадпрыемальнікаў?

— Маё асабістае перакананне — праект можа быць удалым пры наяўнасці прадпрыемальнай каманды аднадумцаў і канчатковага прадукту, запатрабаванага спажывцом. А інвестар павінен разумець спецыфіку тавару і быць упэўненым у камандзе.

— **Ці патрэбен калектыву чалавек, які будзе «камандаваць парадам»?**

— Безумоўна, лідар патрэбен. Любая камандная гульня мае на ўвазе дакладнае размеркаванне функцый. У нашым выпадку ў складзе «зборнай» павінны быць менеджары, генератары ідэй, эканамісты і г.д. Калектыву не толькі генерыруе ідэю, але і абавязаны забяспечыць яе рэалізацыю.

— **А якія праекты асабіста вас зачэпілі свай навізнай і крэатыўнасцю?**

— Такія буйныя рэспубліканскія праекты, як «Святло Вялікай Перамогі» і Школа студэнцкай журналістыкі, калісьці былі проста студэнцкай ідэяй. Аўтарства агульнаўніверсітэцкіх праектаў «Універсітэт — твой крок у будучыню», «БДУ ў тваім фармаце», «Адкрытая інтэлектуальная ліга БДУ», «Фотавеламарафон», «Майскі калейдаскоп» таксама належыць студэнтам БДУ.

Сярод праектаў стартап-цэнтру хочацца адзначыць працу студэнтаў фізічнага факультэта Стаса Працэнка і Аляксандра Бядуліна «Сучасны інвестыцыйны кансультант «ProfitPAM». Хлопцы ўжо вядуць перамовы з інвестарам аб далейшай рэалізацыі праекта. Цікавы ІТ-праект Дзмітрыя Куратніка «Changing the World». Створаны таксама валанцёрскія праграмы «Прафарыентацыя», «Дзесяць свету» і «Мая школа».

Яны, як добрыя прадзюсары, першымі ацанілі перспектывы ідэй маладых навукоўцаў, што перамаглі ў конкурсе «100 ідэй для Беларусі». Займаліся «агранкай» самых розных праектаў: ад валанцёрскіх да інавацыйных.

Кожны з прапанаваных праектаў — эксклюзіўны, ён вылучаецца ўнікальнасцю аўтарскай ідэі, крэатыўным падыходам да, здавалася б, штодзённых рэчаў і падзей.

— **Падзяліцеся, калі ласка, планами на будучыню...**

— Упершыню сёлета наша ўпраўленне арганізуе студэнцкі турнір па прыродазнаўчых дысцыплінах на базе БДУ сумесна з Нацыянальнай акадэміяй навук Беларусі. Ініцыятарамі яго правядзення выступілі студэнты хімічнага факультэта. Працы для ўвасаблення гэтай ідэі ў жыццё хопіць з лішкам на ўсіх супрацоўнікаў ўпраўлення выхаваўчай работы з моладдзю. Нагадваю: мы адкрытыя для ўсіх, у каго ёсць ідэя і адэкватны план яе ўвасаблення...

Алеся КЛІМКОВІЧ.

Сяргей РАСОЛЬКА.

«...ПАТРЭБНА ЦЭНТРАЛІЗАЦЫЯ»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ»)

— **Якія з іншых ініцыятыў у сферы валанцёрства рэалізуе БРСМ?**

— Галоўны кірунак нашай дзейнасці цяпер — аб'яднанне ўсёй валанцёрскай моладзі Беларусі пад эгідай агульнай арганізацыі, якая дазволіць цэнтралізаваць рух па многіх аспектах. Напрыклад, мы не ведаем, колькі маладых людзей ва ўсіх арганізацыях краіны выбіраюць спартыўнае валанцёрства, а колькі — сацыяльнае. Не існуе адзінага зборніка метадычных парадаў для тых, хто хоча стаць валанцёрам. Але для таго, каб даглядаць хворых дзяцей, трэба мець хача б мінімальны набор неабходных навываў. Менавіта таму мы і ініцыявалі стварэнне такога цэнтру, дзе валанцёры змогуць абменьвацца інфармацыяй і развівацца.

У першым паўгоддзі пачне функцыянаваць цэнтр, які аб'яднае ўсіх валанцёраў БРСМ. А потым, спадзяюся, падцягнуцца і ўсе астатнія. Акрамя нас існуе шмат іншых аб'яднанняў, якія займаюцца валанцёрскай дзейнасцю: Беларуская асацыяцыя клубаў ЮНЕСКА, Ліга добраахвотнай працы моладзі, Беларускае таварыства Чырвонага Крыжа. Хацелася б, каб наша агульная праца была цэнтралізаванай. Трэба разам узнімаць пытанні, шукаць рашэнні. Усё гэта будзе адбывацца ў рамках

стварэння адзінай канцэпцыі валанцёрскага руху ў Беларусі.

— **Якія новыя праекты чакаюць валанцёраў у Год моладзі, у прыватнасці, гэтым летам?**

— Чэмпіянат Еўропы па вулічным баскетболе «3 на 3», больш вядомы як стрытбол, пройдзе ў жніўні, і нашы валанцёры з руху «Добрае сэрца» прымуць удзел у яго арганізацыі. Напрыканцы красавіка актывісты будуць працаваць на чэмпіянаце Еўропы па мастацкай гімнастыцы. Увогуле, спартыўны напрамак у валанцёрстве вельмі папулярны, бо гэта не толькі праца, але і стасункі з цікавымі асобамі: трэнерамі, спартсменамі, шматлікімі гасцямі з замежжа. Думаю, гэта незабыўны ўспамін на ўсё жыццё. Але да «спартыўных» валанцёраў у нас адпаведныя патрабаванні: веданне культуры і гісторыі нашай краіны, валоданне замежнымі мовамі, у першую чаргу — англійскай.

Сёлета мы чарговы раз будзем праводзіць дабрачынны марафон «Усе фарбы жыцця для цябе», мэта якога — збор матэрыяльных сродкаў для дапамогі канкрэтнаму дзіцяці або маладому чалавеку. Удзел у канцэртах прымаюць «зоркі» беларускай эстрады, за гэты час нават склаўся касцяк традыцыйных удзельнікаў. Сёлета марафон пройдзе ў сем этапаў:

па адным у кожным абласным цэнтры, адзін у сталіцы. Фармат трохі зменіцца: гэта будзе не толькі канцэрт, а свята на ўвесь дзень. Мы выбралі памятнаыя даты (Міжнародны дзень абароны дзяцей, Міжнародны дзень пахылых людзей, Міжнародны дзень інвалідаў і іншыя), і ў гэтыя дні ў гарадах, што прымаюць марафон, разгорнецца маштабная валанцёрская дзейнасць.

«Трэба разам узнімаць пытанні, шукаць рашэнні. Усё гэта будзе адбывацца ў рамках стварэння адзінай канцэпцыі валанцёрскага руху ў Беларусі».

Ініцыятыва прыходзіць і ад саміх валанцёраў, што не можа не радаваць. Напрыклад, у лінгвістычным універсітэце ёсць атрад пад назвай «Мы — дзеці», летась яго камандзір Марыя Воінава стала пераможцай конкурсу валанцёраў «Добрае сэрца» ў намінацыі «За асабісты ўнёсак». Дзяўчыне належыць ідэя стварэння валанцёрскага тэатра. Свае пастапоўкі для дзіцяці яго ўдзельнікі паказваюць у сацыяльных установах.

ЭСТАФЕТА Ў ГОНАР ГЕРОЯЎ-ТАНКІСТАЎ

Напярэдадні святкавання 70-годдзя Перамогі савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне праводзіцца спартыўна-патрыятычная эстафета «Памяць», прысвечаная подзвігу танкавай роты пад камандаваннем старшага лейтэнанта Зіновія Калабанава. Яе падтрымалі шэраг прадпрыемстваў і грамадскіх арганізацый, сярод якіх Саюз пісьменнікаў Беларусі, дабрачынны фонд «Памяць Афгана», Міністэрства абароны, Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі і іншыя. Працягласць эстафеты складае 960 кіламетраў. У ёй удзельнічаюць спартсмены з Беларусі і Расіі: звышмарафонцы, марафонцы, веласіпедысты.

19 жніўня 1941 года на подступах да Ленінграда танкавая рота старшага лейтэнанта Зіновія Калабанава ў саставе пяці танкаў KB-1 у адным баі знішчыла 43 варожыя танкі і іншую тэхніку, прычым экіпаж самога камандзіра — 22 танкі праціўніка. Гэты вынік можна без перабольшвання назваць своеасаблівым рэкордам — тактыка таго бою вывучаецца па падручніках. На жаль, ні камандзір, ні яго экіпаж так і не сталі Героямі Савецкага Саюза...

Пасля заканчэння службы ў Беларускай ваеннай акрузе Зіновій Калабанаў, уладжэнец Расіі, 22 гады адпрацаваў на Мінскім аўтамабільным заводзе. Памёр у 1994 годзе, пахаваны ў Мінску на Чыжоўскіх могілках. У экіпажы герайчнага разліку камандзірам танкавай гарматы быў уладжэнец Беларусі Андрэй Усаў. Пасля вайны ён вярнуўся ў родны Талачын, быў дэпутатам гарадскога Савета, дырэктарам нафтабазы. Памёр у 1986 годзе, пахаваны ў Талачыне.

Удзельнікі спартыўна-патрыятычнай эстафеты «Памяць» наведалі месца подзвігу мужных танкістаў пад горадам Гатчына Ленінградскай вобласці. Далей іх маршрут пралягаў праз іншыя расійскія гарады. Сёння ўдзельнікі павінны прайсці мяжу паміж Расіяй і Беларуссю. Іх шлях цяпер пройдзе праз Віцебск, Сяно, Талачын (дзе запланавана адкрыццё мемарыяльнай дошкі ў гонар Андрэя Усава, наведванне магілы героя), Барысаў і завершыцца ў Мінску каля Вечнага агню на плошчы Перамогі. Пасля адбудзецца закладка памятнай капсулы з зямлёй з месца легендарнага танкавага бою ў храме-помніку Усіх Святых і наведванне магілы і мемарыяльнай дошкі ў гонар Зіновія Калабанава.

Падчас усяго маршрута эстафеты «Памяць» праходзілі і яшчэ пройдуць сустрэчы з ветэранамі, моладдзю, наведванне месцаў баёў і музеяў, мітынгі.

— **Яшчэ адзін напрамак дзейнасці БРСМ, за які вы адказваеце, — міжнароднае супрацоўніцтва. Ці шмат у саюза моладзі сяброў у замежжы?**

— Акрамя Расійскага саюза моладзі і іншых арганізацый Расіі, з якімі мы даўно і плённа супрацоўнічаем, можна адзначыць, напрыклад, Усекітайскую федэрацыю моладзі. З ёй мы падпісалі дагавор, які прадугледжвае не проста віртуальныя зносіны (бо, згадзіцеся: дзе Беларусь, а дзе Кітай?), але і маштабны штогадовы абмен дэлегацыямі. Калі летась наш актыў выступаў у якасці гасцей, то цяпер мы памяняемся ролямі, і кітайская моладзь пабывае ў нашай краіне. Пры дапамозе кітайскага і расійскага бакоў мы сталі партнёрам Шанхайскай арганізацыі супрацоўніцтва, што адкрыла для нас новыя магчымасці.

Брэсцкі абласны камітэт БРСМ актыўна супрацоўнічае з суседняй Польшчай. Ваенна-патрыятычны клуб «Гарнізон» сумесна з Саюзам сельскай моладзі гэтай краіны займаецца пошукам магіл невядомых салдатаў, байцоў Чырвонай Арміі, на тэрыторыі Польшчы.

Супрацоўніцтва закранае і маладзёжныя арганізацыі краін Лацінскай Амерыкі — Венесуэлы і Кубы.

Яраслаў ЛЫСКАВЕЦ.

23 04 2015 г.

НОВЫЯ ГАЛАСЫ

**Сяргей
БАШЛЫКЕВІЧ:**

«ЧАКАЙЦЕ МЯНЕ — БОЛЬШ СУР'ЁЗНАГА»

«Чырвонка» пагутарыла з лідарам гурта Leibonik пра музыку, інфарматыку і традыцыі

На сустрэчу адзін з самых барадатых мужчын беларускай музыкі прыежджае з асноўнай працы. Уладальнік прэміі «Герой года — 2014» у намінацыі «Адкрыццё года» па версіі партала tuzin.fm працуе інжынерам-праграмістам у адной з кампаній, а да гэтага паспеў пабыць выкладчыкам у родным БДУІР. Зрэшты, тэхнічная спецыяльнасць не замінае Сяргею даваць канцэрты, запісваць песні, рэгулярна ўдзельнічаць у турнірах «Што? Дзе? Калі?», займацца рамонтам кватэры і проста радавацца жыццю. Гэта відавочна, бо цягам усёй гутаркі ўсмішка амаль не сыходзіць з твару майго суразмоўцы, і, скажу па сакрэце, калі раптам сустрэнецца Башлыкевіча (на канцэрце ці проста так), добры настрой на працяглы час вам забяспечаны.

— Сяргей, як ты пачаў займацца музыкой?

— Гледзячы на тое, што лічыць пачаткам. На гітары навучыўся іграць у 11-м класе, прычым асаблівага жадання нават не было. Так атрымалася, што інструмент падарылі сястры і я пачаў паціху брынкаць. Песні з'явіліся практычна адразу, але гэта ўсё было такое вельмі хатняе. А калі казаць пра ўжо сапраўдныя выступленні, то яны пачаліся гады два-тры таму. Цяпер музыцы хацелася б прысвячаць больш часу. У мяне ж ёсць асноўная праца, раз на тыдзень з камандай гуляем у «Што? Дзе? Калі?», раней яшчэ было выкладанне ва ўніверсітэце. Але стала складана сумяшчаць «пары» з іншымі мерапрыемствамі, таму я сышоў, хоць выкладаць мне вельмі падабалася.

— А як ставіліся да цябе студэнты, ведаючы, што ты іграеш канцэрты? Складана ўявіць цябе ў ролі выкладчыка.

— Мне ўсе пра гэта кажуць (смяецца). Студэнты заходзілі часам на канцэрты, ды і цяпер завітваюць. Прыемна.

— Як атрымліваецца спалучаць творчы пачатак і тэхнічны — я маю на ўвазе тваю працу?

— Нармальна. І там, і там — творчасць. Мне падаецца, склалася не вельмі правільнае ўяўленне аб праграмастах. Гэта ж крэатыў, трэба прыдумаць што ды як, скампанаваць нешта! Тое ж і ў музыцы. Напрыклад, у цябе ёсць нейкая агульная ідэя, як напісаць праграму. Гэта можна параўнаць з ідэяй песні. І далей ужо пачынаецца працэс канструявання, калі можна так сказаць. Ствараючы праграму, перарабляеш нейкія няўдалыя месцы, шукаеш эфектыўнасць, і гэтак жа шукаеш эфектыўнасць слоў.

— Складваецца ўражанне, што раней казалі пра гурт Leibonik, а цяпер часцей гавораць пра Сяргея Башлыкевіча...

— У мяне ёсць аналогія наконт Боба Дылана. Ёсць усходняе разуменне бардаўскай традыцыі, майляў, бард — гэта паэт з гітарай, як Візбар, Міцяеў. Усе ўяўляюць сабе такога чалавека ў светары ля вогнішча, які спявае: «Мілая мая, сонейка лясное...» У гэтым плане мне не падабаецца, калі мяне называюць бардам. Але ёсць і больш агульнае паняцце: сярэднявечны бард, бард заходняй традыцыі. У гэтым плане Боб Дылан — бард. І ў такой жа плыні мне хацелася б рухацца. Хаця мяне называюць рок-бардам, нехта пачаў казаць — бардкор. Увогуле, цяжка акрэсліць стыль, у якім я працую. Калі выступаю адзін — акустычны рок, калі з гуртом — таксама нешта незразумелае. Выпусцім альбом — крытыкі скажуць.

— Большасць тваіх песень на беларускай мове. Гэта даніна модзе ці нешта іншае?

— У мяне шмат песень і на рускай, і на беларускай мовах. Проста з самага пачатку на беларускай мове ў мяне ішлі больш сур'ёзныя песні. Гэта мой моўны кантэкст, я двухмоўны.

— А кожны месца займае ў тваім жыцці і творчасці традыцыйная культура?

— Я стараюся цікавіцца ёй, бо ў гэтым «старым» адкрываецца вельмі шмат новага. Здраецца, прачытаеш пра вынікі якой-небудзь этнаграфічнай экспедыцыі, адкуль даследчыкі прывезлі песню ці прымаўку, і разумеш, што гэтая песня ці прымаўка былі і ў тваім дзяцінстве ў вёсцы. Вось яно, сутыкненне з традыцыйнай культурай.

— А адкуль узяліся майкі з імёнамі класікаў беларускай літаратуры, у якіх вы выступаеце?

— Калі збіраліся выступаць першы раз гуртом, думалі, што апрануць на канцэрт, каб неяк выдзя-

ляцца. Падумалі, што пісаць на майках «Leibonik» занадта ганарліва.

— А імёны пісьменнікаў — хіба не?

— Магчыма. Бо ў нас «Васіль Быкаў» на кахоне іграе, «Якуб Колас» — на клавішах (усміхаецца). Але я стаўлюся да гэтага лёгка і ні ў якім разе не хачу кагосьці пакрыўдзіць. Часам я хаджу ў майкі «Ядвігін Ш.», і аднойчы быў камічны выпадак, калі ў мяне спыталі: «Хто такі Ядвігін Трэці?» Таму раскажваю людзям, і хто такі Ядвігін Ш., і хто такі Паўлюк Багрым.

— Плануеце выходзіць за рамкі «кватэрнікаў» і музычных канцэртаў?

— Пакуль што мы ўтульна адчуваем сябе ў такой камернай атмасферы. Я вельмі люблю «кватэрнікі», таму што магу зразумець, для каго спяваю. А амбіцыі, вядома, ёсць. Я гляджу канцэрты Бруса Спрынгсіна — гэта монстр стадыённага року. Божа мой, як крута! Безумоўна, хочацца такога.

— Ну, і на развітанне, падзяліся марамі ці, магчыма, найбліжэйшымі планами...

— Ідэя фікс — запісаць альбом, бо ўсе ўжо пытаюцца пра яго. Ды і калі нам у снежні далі прэмію «Адкрыццё года», заўважылі, што гэта аванс і трэба яго неяк апраўдаць. Магчыма, гэта будзе заява пра сур'ёзнага Башлыкевіча.

Дзіяна СЕРАДЗЮК.

Авансцэна

У ЧЫМ ТАЛЕНТ ДРАМАТУРГА,

ці Калі творцы падпісваюцца псеўданімамі

Малады драматург Дзмітрый Багаслаўскі ўжо добра вядомы беларускім і замежным тэатралам. Пастаноўкі па яго творах ідуць у Маскве, Кіеве, Варшаве і нават у Манголіі. У сакавіку п'еса Багаслаўскага «Знешнія пабочныя» трапіла ў спіс пераможцаў конкурсу «ЛітаДрама», што праводзіць маскоўскі Літаратурны інстытут імя Горкага. А дакументальны спектакль «Мабыць» (Дзмітрый працаваў над тэкстам для яго), які са снежня мінулага года паказваецца на сцэне Рэспубліканскага тэатра беларускай драматургіі, нашы крытыкі прызналі самай цікавай прэм'ерай 2014 года. У найбліжэйшы час творы драматурга перакладуць на румынскую мову, а ў Польшчы выдадуць асобны зборнік, куды ўвойдуць чатыры яго тэксты. Мы сустрэліся з Дзмітрыем пасля чарговага тэатральнага фестывалю і распыталі яго пра тое, як прабіцца маладому таленту і ці можна зарабіць п'есамі на жыццё.

— У сваіх творах вы разглядаеце напружаньня адносіны бацькоў і дзяцей, складанасці і жорсткасці каханьня, стаўленне да патрыятызму. Адкуль такая сур'ёзнасць тэм?

— Мае п'есы звязаны з сучаснасцю. Напэўна, мне робіцца сумна, калі бачу, што цяпер адбываецца ў грамадстве, таму і тэмы такія. Хаця я не лічу сябе сур'ёзным аўтарам. Люблю, каб у творы ўсяго было патрохі: і глыбіні, і гумару.

— Што вам цікава ў самім працэсе напісання тэксту?

— Даследаваць праблему. Прыхільнікі класічнай літаратуры пачнуць папракаць мяне, але я з тых людзей, хто стараецца пісаць пра тое, чаго не ведае. Паколькі я доўга працую над п'есай, ёсць час разабрацца ў пытанні.

— Калі садзіцеся за твор, ужо ведаеце, чым ён скончыцца?

— Звычайна ведаю. Але ідэя можа нарадзіцца з аднаго слова. Вось зачэпіў цябе выраз — ходзіш, круціш яго ў галаве. Калі з'яўляецца задума, неабходна распрацаваць фабульную структуру (вызначаеш, якія будуць падзеі, ці патрэбны пэўныя персанажы) і толькі потым прыступаць да самога напісання. Не бывае, каб я сеў за камп'ютар з пустой галавой і пачаў па клавіятуры стукаць. Вядома, гэта не выключае таго, што я загадзя раблю нейкія нататкі. Не баюся «рэзаць» свае тэксты. Аднойчы атрымалася так, што я працэнтаў на 60 перарабіў п'есу, хаця яна была практычна гатова. Напэўна, гэта ёсць творчасць — калі не баішся штосьці змяняць, прыбіраць, пастаянна шукаць новае.

— Як напісаць твор, які б закранаў вечныя пытанні і пры гэтым не гучаў банальна і залішне пафасна?

— Галоўнае — быць сумленным перад самім сабой. Тэма павінна цябе кранаць. У мяне, напрыклад, ёсць праблема з напісаннем п'ес «на заказ». Калі разумю, што і тэма не мая, і задума не выспела, ды яшчэ і тэрміны ўстаноўлены. Мне здаецца, ніхто з аўтараў сусветнай літаратуры не думае: «Вось я зараз для вечнасці ствару». Заўсёды пішуць пра сёння. У грамадстве ёсць невыкараняльныя праблемы, таму кожныя 50 гадоў яны цікавы гледачу.

— Як цяпер маладому драматургу заявіць пра сябе?

— У Беларусі, на жаль, няма маштабнага драматургічнага конкурсу. Але працуе Цэнтр беларускай драматургіі, куды можна прыносіць п'есы і падаваць заяўкі, каб удзельнічаць у чытках і эксперыментальных пастаноўках. Трэба распылаць творы па часопісах, на міжнародных фестывалі. Добра, калі ты ў дасканаласці валодаеш замежнай мовай і можаш перакласці свае тэксты і адправіць на конкурсы ў Англію ці Амерыку. Нават калі дзесьці трапіць у спіс пераможцаў не атрымалася, нельга апускаць рукі. І лепш сябраваць з усімі. З рэжысёрамі, студэнтамі. Як мінімум, станеце вядомымі для іх.

— Ці рэальна напісаннем п'ес зарабіць на жыццё?

— Залежыць ад тваёй запатрабаванасці. Адзін ці пяць спектакляў наўрад ці пракармяць драматурга. Прадаваць творы тэатрам складана. Так, у інтэрнэце выкладзены электронныя адрасы ледзь

Дзмітрый у спектаклі маладзёжнага тэатра «Чэхаяў. Камедыя. Чайка».

не ўсіх тэатраў. Ты можаш сядзець і цэлы дзень дасылаць ім п'есы. Але большасць загадчыкаў літаратурнай часткі, як правіла, іх не чытаюць. Ім у дзень прыходзіць каля 100 тэкстаў, і праглядаюцца толькі тыя, дзе стаіць знаёмае прозвішча. Колькі п'ес трэба прадаць за год, каб нармальна зарабіць, складана сказаць. Пастаноўка ў Варшаве ці ў Маскве ў фінансавым плане адрозніваецца ад спектакля ў Бабруйску. Хтосьці прабіваецца на драматургічным полі, а потым сыходзіць у кіно і на тэлебачанне. Праўда, многія аўтары, калі пішуць серыялы, не ставяць сваё прозвішча. Гэта цудоўны заробак, але падпісвацца пад такім прадуктам не хочацца.

— Вы па-ранейшаму працуеце акцёрам у Беларускай дзяржаўным маладзёжным тэатры. На вашу думку, наколькі яго рэпертуар адпавядае інтэрэсам мэтавай аўдыторыі?

— З мінулага года сітуацыя ў тэатры мяняецца. З'явілася некалькі маладзёжных пастановак, пра нас пачалі гаварыць, а апошнія прэм'еры былі станоўча прыняты крытыкамі. Што падабаецца студэнтам і школьнікам? Густы ва ўсіх розныя. У нас ідзе добры спектакль «Беспасажніка» Астроўскага. Але на колькі падлеткам будзе цікава паравяжаць над праблемамі таго часу? Мне асабіста падабаецца дакументальны тэатр: ён раскажвае пра невыдуманых людзей і гэта вельмі цікава.

— А практыка арганізавана вадзіць школьнікаў і студэнтаў на спектаклі апраўдае сябе?

— Прымусам не працуе. Памятаю, калі вучыўся ў Акадэміі мастацтваў, шмат моладзі прыходзіла да нас у студэнцкі тэатр, каб у цяпле пасядзець, таму што квіток на спектакль каштаваў 3 тысячы, а ў кінатэатр «Кастрычнік», які па суседстве, — 10-15. І мы чулі, як шаргаць чыпы і адкрываюцца запальнічкі пуйны бутэлькі. Магчыма, гэта і тэатравіна, калі ён не можа прывабіць масавую аўдыторыю. Але не прыходзіць у касу і не кажыце: «Дайце што-небудзь». Пачытайце спачатку ў сеціве пра пастаноўку, рэжысёра, каб выбраць спектакль, які будзе вам па душы.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ.

— Насамрэч, канцэпцыя такая: калі мы іграем у поўным складзе, з клавішамі, то гэта Leibonik. Гэта значыць, што ў нас будзе паўнаважны сэт і збольшага — веселуха. А калі ў афішах пішацца «Башлыкевіч», гэта значыць, што я буду адзін ці з некалькімі ўдзельнікамі гурта і будзе больш сур'ёзная акустычная праграма. А ўвогуле, Leibonik — гэта мая мянушка яшчэ з інтэрната, з нейкіх камп'ютарных гульніў. Я свае песні так спачатку падпісваў.

— У тваім дзяцінстве быў нейкі творчы асяродак?

— Не, на жаль, не магу так сказаць: толькі сястра на фартэп'яна іграе. Хіба што ў касцёле сваякі спяваюць — але ж многія на імшу ходзяць, многія спяваюць... Ну, і за сталом калі збіраюцца, бабулі зацягнуць што-небудзь.

— Не сказала б, што касцельныя, ды і застольныя, словы — часта з'ява ў сучасным жыцці...

— Не, ты проста не з Ашмянаў (смяецца). У мяне класа да васьмага было ўяўленне, што ўся Беларусь каталіцкая. Я тады нават крыху здзіўляўся, што ў навінах так шмат кажуць пра праваслаўныя падзеі. Гэта потым ужо статыстыку паглядзеў: колькі ў нас праваслаўных, а колькі каталікоў, мусульман і іншых. Не мог паверыць спачатку!

— Як ты ставішся да таго, што цябе называюць бардам?

MUST SEE АД ДЗІМІТРЫЯ БАГАСЛАЎСКАГА

1. «Дон Жуан», Нацыянальны акадэмічны тэатр імя Янкі Купалы
2. «Мабыць», Рэспубліканскі тэатр беларускай драматургіі
3. «Казіны востраў», Беларускае дзяржаўнае маладзёжнае тэатр
4. «Палкоўнік-птушка», Беларускае дзяржаўнае маладзёжнае тэатр
5. «Прадметная размова», Беларускае дзяржаўнае маладзёжнае тэатр

НАТУРАЙ ВОЗЬМЕЦЕ?

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

— Натуршчыкам, а асабліва натуршчыкам, якія ніяк не звязаны з творчасцю, улівацца ў працэс заўжды цяжка: саромеюцца. Але тут трэба разумець, што мастакі ўспрымаюць чалавечнае цела толькі як прадмет для працы. Яны вывучаюць вашы прапорцыі, глядзячы на анатамічную пабудову цела ды і ўвогуле жартуюць, што цікавей было б ужо з жабай паправацца. Многія пачаткоўцы супакойваюць сябе далучэннем да высо-

бо менавіта яно задае характар карціны. Сёння маляваць мяне будуць студэнты трэцяга курса. Чатыры дзяўчыны і адзін хлопец адразу, як толькі зайшлі ў аўдыторыю, адзначылі, што ў іх новая мадэль:

— Новы твар — заўжды шчасце для мастака. А калі гэта яшчэ не бабуля ці дзядок — шчасце ў двойным памеры, — адзначыла адна са студэнтак.

Як высветлілася, большасць натуршчыкаў — гэта... пенсіянеры ці хатнія гаспадыні. У такіх людзей часу вольнага шмат, а дома сядзець не хочацца. Прыходзяць папазіраваць і студэнты, каб трохі падзарабіць. Але, як кажуць самі мастакі, мала хто затрымліваецца: сумы не тыя.

— Студэнты — самыя ненадзейныя натуршчыкі. То спазняюцца на паўгадзіны, то проста не прыходзяць. Нехта засынае падчас пазіравання і звальваецца з крэсла. Але мы ім усё даруем, — усміхаючыся, кажа Ігар Гардзіёнак, загадчык кафедры малюнку, жывапісу, скульптуры.

Камічных і цікавых выпадкаў з натуршчыкамі мастакі могуць узгадаць шмат. Хлопцы і дзяўчаты прыходзяць пазіраваць сюды паасобку, а сыходзяць мужам і жонкай. Бываюць шлюбны і паміж мадэллю і мастаком. А аднойчы, як узгадвае Ігар Леанідавіч, з натуршчыкамі была звязана містычная гісторыя. На пленэр мастакі акадэміі паехалі ў невялічкую вёску. Доўга шукалі мясцовых мадэляў «на партрэт», але летам ніхто не згаджаўся сядзець нерухома тры гадзіны. Давялося задзейнічаць бабулю гадоў 80-ці, якая ўвесь дзень сядзела на лавачцы. Усё было б добра, але на заўтра мадэль не з'явілася — памерла. Пачалі шукаць новага натуршчыка. Дапамагчы мастакам вяртаць малады камбайнер. Але і той на другі дзень не прыйшоў — моцна параніў руку. Па вёсцы пайшлі нядобрыя чуткі пра лёс натуршчыкаў і большасць проста пачала баяцца за сваё жыццё. Як вынік — прыйшлося мастакам маляваць жывёлу, якая пасвілася на лузе.

Перапынкі звычайна робяць раз у 45 хвілін, дазваляюць размяцца. З прычыны статычнасці спіна баліць пастаянна. Некаторыя не вытрымліваюць і проста сыходзяць пасярод заняткаў.

— Дарэчы, пры кожнай мастацкай установе створаны базы натуршчыкаў, але ім мала хто карыстаецца. Часцей патрэбны тыпаж шукаюць праз сяброў або ў сацыяльных сетках. Калі студэнтам неабходна навучыцца маляваць касцюм — натуршчыка ўпрыгожваюць, калі «праходзяць» анатомію — запрашаюць спартсмена, вывучаюць рух — ставяць «мадэль» у якую-небудзь «закручаную паставу», — тлумачыць Ігар Леанідавіч.

Увогуле, з эпохі Рэнесансу мала што змянілася: жанчын мастакі па-ранейшаму любяць фігурыстых, каб было што маляваць, а муж-

Менавіта так выглядае праца дэманстранта пластычных пастаў.

чын — атлетычных, з ярка выяўленай анатамічнай пабудовай цела. Тут сучасныя стандарты прыгажосці не дзейнічаюць.

СЯДЗІШ — БАЛІЦЬ, СТАІШ — БАЛІЦЬ...

— Вы размяшчайцеся, як вам зручней, — кажа мне адна са студэнтак. — Мы навічкоў цяжкімі паставамі звычайна не пужаем.

Я села на крэсла, абалерлася аб спінку і застыла. Хвілін праз 20 зразумела, што могуць уяўляць з сябе «цяжкія паставы»... Праца натуршчыка дастаткова жорстка: часам ты стаіш, не рухаючыся некалькі гадзін. Перапынкі звычайна робяць раз у 45 хвілін, дазваляюць размяцца. З прычыны статычнасці спіна баліць пастаянна. Сядзіш — баліць, стаіш — баліць. Некаторыя не вытрымліваюць і проста сыходзяць пасярод заняткаў. Даводзіцца аператыўна шукаць замену.

Набор пастаў у натуршчыкаў дастаткова стандартны. Самая папулярная — кантрапост, як у Венеры Мілоскай і Давіда. Гэта калі вага цела пераносіцца на адну нагу, а плоскасці таза і плячэй разыходзяцца. Потым ідуць паставы седзячы і лежачы. Гэта таксама вельмі нязручна.

— А ці можна натуршчыкам размаўляць падчас працы? Ці дапамагае гэта мастаку лепей зразумець сваю мадэль? — цікаўлюся я.

— Камусьці — так, а хтосьці жадае гішын і ніякія размовы яму не патрэбны. Многія натуршчыкі ўжо занадта сябе расслаблена адчуваюць падчас заняткаў: пачнуць гісторыю свайго жыцця распавядаць, спяваюць ці ўвогуле з парадамі па малюнку да мастака лезуць, — дзеліцца студэнтка акадэміі.

...Я сяджу ўжо каля сарака хвілін і ўвесь гэты час спрабую зазірнуць у работы студэнтаў. «Ці пазнаю я сябе на паперы?» Дарэчы, каб хоць трохі аблегчыць жыццё натуршчыкаў, ім дазваляюць слухаць музыку, чытаць і нават глядзець кіно. Але не ўсім мастакам падабаюцца такія метады. Частка лічыць, што гэта адцягвае ўвагу мадэляў і іх погляд становіцца няўважлівым, а разам з тым і вобраз робіцца няпоўным.

— Вопытныя натуршчыкі не патрабуюць ад мастакоў толькі «прыгожых партрэтаў». Яны нават могуць не паглядзець, што атрымалася. Аднак ёсць і тыя, хто пачынае спрача-

ца і крычаць, што гэта не яго нос і вусны зусім непадобныя, а пра авал твару і наогул казаць няма чаго. Але мы асабліва на гэта ўвагі не звяртаем. Як там кажуць? Я мастак, я так бачу, — распавядае студэнтка.

«Студэнты — самыя ненадзейныя натуршчыкі. То спазняюцца на паўгадзіны, то проста не прыходзяць. Нехта засынае падчас пазіравання і звальваецца з крэсла».

...Замалёўкі і накіды майго партрэта былі гатовыя дзесьці праз гадзіну-паўтары. Сябе я пазнала. Але атрымаць іх на памяць немагчыма — усё працы студэнты здаюць у канцы семестра для заліку. Боль у спіне адчуваўся, і вельмі зацяклі ногі. Але я знайшла і станючыя моманты ў працы натуршчыка. Напрыклад цудоўную магчымасць пабыць сам-насам са сваімі думкамі...

Кацярына АСМЫКОВІЧ.

Студэнтка спрабуе ўлавіць тонкія рысы...

кага, ім прыемна, што іх вобразы з'яўца на выставах ці проста застануцца ў эскізах мастакоў, — быццам супакойвае мяне суразмоўца. — А студэнты наогул да аголеных натуршчыкаў праяўляюць мала цікавасці. Часам прыходзяць людзі пазіраваць, а з 15 студэнтаў на пару з'явіліся ўсяго двое, — распавядае жанчына.

Цікава, што напачатку мінулага стагоддзя і мужчыны, і жанчыны пазіравалі зусім аголенымі. Потым норавы памяняліся, праўда, толькі ў дачыненні да мужчын. З тых часоў натуршчыкаў абавязалі надзяваць плаўкі, а вось жанчын патрабаванне не закранула. Правіла працуе да гэтага часу, хаця плацяць і тым, і другім аднолькава.

НЕ СПАЦЬ, КАЛІ ЦЯБЕ МАЛЮЮЦЬ

Маё новае працоўнае месца выглядае вельмі проста: прасторная аўдыторыя, велізарныя вокны і натуральнае асвятленне. Дарэчы, святло для мастакоў адыгрывае не апошнюю ролю,

Карэспандэнт «Чырвонай змены» засталася задаволена працай мастакоў.

Працоўны семестр

У СТУДАТРАДЗЕ НЕ «АДКОСІШ» НА ПАКОСЕ!

Афіцыйнае адкрыццё трэцяга працоўнага семестра адбудзецца ў апошнія дні красавіка, аднак падрыхтоўка да яго ідзе ўмоцненымі тэмпамі. У многіх рэгіёнах краіны ўжо прайшла вучоба для камандзіраў і камісараў штабоў працоўных спраў і лінейных атрадаў, бо менавіта ад лідараў, ад іх здольнасці кіраваць калектывам і вырашаць агульныя праблемы, залежыць вельмі многае.

Выкарыстоўваючы магчымасць круглагадовай працоўнай занятасці, у Віцебскай вобласці з 1 красавіка ўжо прыступілі да працы медыцынскія студэнцкія атрады. Гэта, так бы мовіць, новы «профіль». Дарэчы, вось-вось плануецца пачаць сваю дзейнасць вытворчыя і навуковыя атрады ў Мінску. Такі профіль атрадаў таксама ўпершыню ўключаны ў пералік відаў студэнцкіх атрадаў.

У Мінску гэтым летам плануецца працаўладкаваць каля 8-9 тысяч чалавек і яшчэ каля 3 тысяч — індывідуальна. Гэтымі днямі ва ўсіх установах адукацыі праходзяць акцыі «Выбіраем студатрад». На падобных сустрэчах маладыя людзі могуць пакінуць анкету-запыт, каб спецыялісты ў штабах працоўных спраў падабралі найлепшы для іх варыянт працы ў студэнцкім атрадзе на летні сезон.

У Гродзенскай вобласці, напрыклад, у студатрадах будуць працаваць больш як 11 тысяч чалавек. У спіс аб'ектаў, дзе чакаюць студэнтаў, увайшлі дзіцячыя аздараўленчыя летнікі, СВК, будаўнічыя арганізацыі — усяго ў пераліку больш як 200 арганізацый. Найбольшую колькасць студэнтаў прымуць на працу Ваўкавыскі лясгас і Гродзенскі кансервавы завод, а таксама СВК «Путрышкі» Гродзенскага раёна (па 360-375 чалавек).

Студэнты таксама змогуць працаўладкавацца на сезонныя работы на сенакосе, пасадыцы лесу, прыборцы і добраўпарадкаванні населеных пунктаў. ТАА «Клубніцы Плантс» у Шчучынскім раёне прадаставіць магчымасць папрацаваць на зборы ягад, а саўгас «Вялікае Мажэйкава» — на зборы календулы. Традыцыйна прыме студэнтаў на працу фабрыка марожанага ААТ «Малочны свет». У Гродзенскай клінічнай бальніцы медыцынскай рэабілітацыі будзе працаваць атрад малодшага і сярэдняга медыцынскага персаналу.

Пры арганізацыі работы акцэнт сёлета плануецца зрабіць на вызны атрады — каб студэнты мелі магчымасць разам выехаць на працу ў іншы раён ці іншую вобласць. Таксама шчыльнае супрацоўніцтва БРСМ з маладзёжнай агульнарасійскай грамадскай арганізацыяй «Расійскія студэнцкія атрады» дазволіць беларускім

студэнтам далучыцца да будаўніцтва касмадрома «Усходні» ў Амурскай вобласці, аб'яўленага Усерасійскай маладзёжнай будоўляй. У Беларусі, у сваю чаргу, на будаўніцтве аб'ектаў Беларускай АЭС у Астраўцы (на Усебеларускай маладзёжнай будоўлі) будзе дзейнічаць зводны беларуска-расійскі будаўнічы атрад.

Працоўны семестр праходзіць у год святкавання 70-годдзя Вялікай Перамогі савецкага народа над нямецка-фашысцкімі захопнікамі. У сувязі з гэтым на тэрыторыі Саюзнай дзяржавы Беларусі і Расіі пройдзе акцыя «Іх імёнамі названы студэнцкія атрады».

Да ўдзелу ў акцыі запрашаюцца студэнцкія атрады розных профіляў. Тым з іх, хто далучыцца да акцыі, будзе прысвоена імя Героя Савецкага Саюза або імя кавалера ордэна Славы трох ступеняў. Задача байцоў атрада — сабраць звесткі пра гістарычную асобу і праводзіць шырокую інфармацыйную работу, распавядаючы пра подзвіг героя ў месцах дыслакацыі свайго атрада, у сваёй установе адукацыі, а таксама праз інтэрнэт — на афіцыйных інтэрнэт-рэсурсах, у сацыяльных сетках і блогах. Студатрадаўцы таксама акажуць пасільную дапамогу ветэранам, зоймуцца добраўпарадкаваннем помнікаў, мемарыялаў, абеліскаў і брацкіх магіл.

Надзея НІКАЛАЕВА.

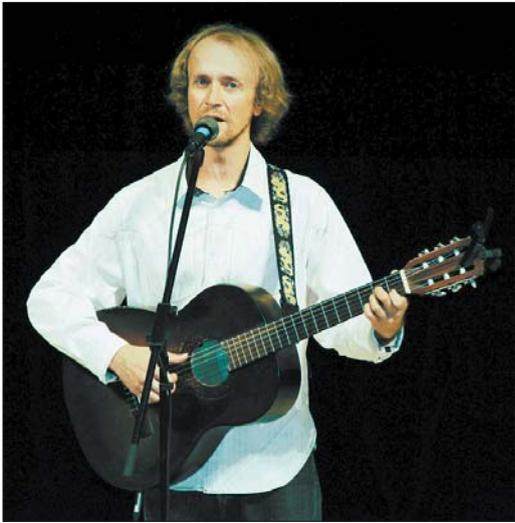

Юнкары, паспяшайцеся!

Засталося зусім мала часу да заканчэння адведзенага тэрміну прыёму на наш конкурс «проб пяр» юных і маладых нштатных аўтараў. Нагадаем, што адаслаць іх на адрас рэдакцыі можна да 1 мая. Таму, калі ёсць жаданне прыняць удзел у конкурсе, не адкладвайце гэтага да апошняга! Творчыя работы, якія паступяць пасля названай даты, могуць быць (пры належнай якасці) апублікаваны на пазаконкурснай аснове. Нагадаем яшчэ раз, што вынікі «журналісцкага саборніцтва» традыцыйна плануецца падвесці да пачатку ўступнай кампаніі. Зычым усім творчых поспехаў!

Аўтарская песня як спосаб жыцця

Аляксей Нежавец — кампазітар, бард. Піша і выконвае песні на вершы паэтаў-класікаў, сучасных паэтаў, а таксама на свае — на рускай і беларускай мовах. Напісаў больш за сотню песень. Яго творчасць шматпланавая: ад класічнай аўтарскай песні да бард-рока. Арганізатар канцэртаў і фестываляў аўтарскай песні ў Беларусі. Неаднаразовы лаўрэат міжнародных фестываляў аўтарскай песні.

— Калі я вучыўся ў Ліцэі БДУ, загінуў Віктар Цой, і бум выканання яго песень прыйшоўся якраз на гэты час. Захацелася навучыцца іграць на гітары і паказаць, як трэба гэта рабіць па-сапраўднаму. Разам са мной вучыліся музыканты, якія сталі знакамітымі ў Беларусі. Яны дапамаглі мне ў навучанні ігры на гітары. За першы тыдзень сцёр пальцы да крыві — так хацелася навучыцца іграць. Пасля песень Цоя я звярнуўся да творчасці Высоцкага, у 1992 годзе напісаў сваю першую песню. А на чацвёртым курсе першмата БДУ я адчуў, што музыка ўзяла верх над матэматыкай — з'явілася цвёрдае рашэнне заняцца аўтарскай песняй на не дылетанцкім узроўні.

— І ў гэты час у вас нараджаецца ідэя стварэння клуба аўтарскай песні ў БДУ?

— Так, сапраўды, у 1998 годзе я ініцыяваў стварэнне такога клуба. Справа ў тым, што мне вельмі хацелася адрадыць папулярнасць гэтага жанру. Напачатку прапанаваў правесці конкурс бардаўскай песні. Мяне падтрымалі ўніверсітэце. Актыўнасць удзельнікаў аказалася нечакана высокай — больш за 200 заявак! Давялося праводзіць два туры. Заклучны канцэрт прайшоў у галоўным корпусе БДУ, у зале — аншлаг! Гэта быў "Першы ўніверсітэцкі конкурс паэтычнай песні "Фэст-А". За час дзейнасці нашага клуба праз яго прайшло некалькі соцень чалавек. Але паступова цікавасць да конкурсу аўтарскай песні згасала, спачатку фестываль, а потым і клуб перасталі існаваць.

— Вам знаёмы стан эмацыянальнага выгарання?

— Безумоўна, адчуваў, іншы раз хацелася ўсё кінуць. Шлях да творчасці — радасны шлях. Але, калі тое, чым ты займаешся, не прыносіць табе задавальнення, трэба пачаць пошук наоў. Творчаму чалавеку асабліва важна кантраляваць свае негатыўныя эмоцыі.

— Вы многа гадоў працуеце ў жанры аўтарскай песні. Можца сказаць, што вы — прафесіянал?

— Я лічу, што аўтарская песня — не самадзейная творчасць, а рэальна сфарміраваны жанр мастацтва, вельмі значны і разнастайны пласт культуры, які ўплывае на ўсе сферы жыцця. Аўтарская песня была заўсёды. Гарадскія раманы, песні гусліроў — чым не аўтарская песня?.. У тым выглядзе, як мы яе разумеем, яна сфарміравалася ў пасляваенныя гады. Гэтам саздзейнічала творчасць Анчарава, Высоцкага, Акуджавы і іншых бардаў таго часу. Аўтарская песня жыла і развівалася, убірала ў сябе розныя сусветныя музычныя і паэтычныя напрамкі, і зараз у выніку

мы маем жанры бард-рока, бард-рэпа, бард-блюза... Я думаю, што аўтарская песня будзе жыць, бо яна вельмі гарманічная ў нашым жыцці.

— А чым асабіста для вас з'яўляецца аўтарская песня?

— Для мяне гэта спосаб жыцця. Я жыў ёй многа гадоў і стаўлюся да яе вельмі трапятліва і пяшчотна...

— Ці не балюча бачыць такі моцны ўплыў заходняй культуры на постсавецкай прасторы...

— На мой погляд, уплыў чужой нам культуры — гэта выпрабаванне. Мы павінны прайсці гэты шлях, каб загартавацца і стаць мацнейшымі. Я бачу развіццё нашага грамадства найперш у духоўным кірунку, матэрыяльныя каштоўнасці патрэбны нам толькі для дапамогі ў дасягненні духоўнага развіцця. Магчыма, такі мой погляд сфарміраваўся пад уплывам савецкай ідэалогіі.

— Цікавасць да вашай музыкі не змяняецца. Хто ваш слухач?

— Я гастралюю на постсавецкай прасторы. Гэта Расія, Украіна, краіны Балтыі. У планах — Малдова і Казахстан... На канцэрты прыходзяць розныя людзі: і пажылыя, і моладзь... Многае залежыць ад арганізатараў канцэртаў, ад асвятлення ў сродках масавай інфармацыі.

— У чым вы бачыце прычыну зніжэння цікавасці да аўтарскай песні ў апошні час?

— Праблема, мне здаецца, у тым, што губляецца пераемнасць пакаленняў у перадачы гэтай цікавасці, як і, наогул, слабее сувязь паміж бацькамі і дзецьмі. На жаль, вектар развіцця грамадства рэзка павярнуўся да накаплення матэрыяльных каштоўнасцей...

Віктар ЕСІН, вучань 11 класа Ліцэя БДУ.

Пра аўтара

Віктару 17 гадоў, ён вучыцца ў філалагічным класе. Плануе сёлета паступаць у Інстытут журналістыкі БДУ, таму, па прызнанні хлопца, для яго ўдзел у нашым творчым конкурсе — добрая практыка напружанага экзаменаў.

— Выберу факультэт менеджменту СМІ, бо ў мяне атрымліваецца арганізоўваць творчую працу: быў час, калі мы з сябрамі выпускалі сваю электронную ліцэйскую газету, — падзяліўся сваімі планами Віктар. — У прафесіі журналіста цаню хуткасць і прафесіяналізм, дзякуючы якому і з'яўляюцца цікавыя матэрыялы.

«МЫ Ё НЕЧЫМ ПАДОБНЫЯ НА НАШЫХ ГЕРОЯЎ»

Узорны тэатр-студыя «ТэСТ» гімназіі №10 г. Маладзечна запрасіў гледачоў на прэм'еру спектакля «Не пакідай мяне...», створанага па п'есе беларускага драматурга Аляксея Дударова. Ішла на яе з натхненнем і чаканнем нечага асаблівага, бо ведала: пастаноўкі тэатра-студыі — гэта заўсёды цікавы мастацкі матэрыял, новыя падыходы, тонкі гумар, душэўныя эмацыянальныя вобразы. Сёлета юныя актёры самі прапанавалі выбраць ваенную тэматыку.

ДЗЯЎЧАТЫ — БАЙЦЫ ЗА ЖЫЦЦЁ

...Дзеянне драмы адбываецца ў 1944 годзе, калі пачыналася беларуская наступальная аперацыя. Галоўны герой, капітан Міхасёў, вядзе спецразведгрупу на адказнае заданне, а па сутнасці, на немінучую смерць. Трагізм сюжэта ў тым, што разведчыкі — чатыры маладыя дзяўчыны. Учарашнія школьніцы, якія толькі марылі пра першае каханне, вымушаны змяніць паркалёвыя сукенкі на грубую салдацкую форму. А колькі такіх, як яны, змагаліся з ворагам, замест таго, каб хахаць і нараджаць дзяцей?!

Вобразы герань вельмі розныя, кожны мае свой адметны шрых. Лейтэнанта Вераніку Крэміс сыграла Ганна Такушэвіч. Пачынаючай актрысе давялося паказаць гледачам усю цяжкасць лёсу сваёй герані: бяссонніцу на працягу двух гадоў, страту малодшай сястрычкі, нянавісць да фашыстаў.

Зусім іншыя, непасрэдныя і рамантычныя, Аля Лядысева (яе сыграла Крысціна Гудзель) і Ядзя Гурская (Антаніна Будай).

І, як заўсёды, у такой рознай, але вельмі дружнай кампаніі сябровак знойдзецца сапраўднае завадатарка. Той самы вобраз, які становіцца цікавай, часам жартоўнай «разынкай» спектакля. У нашым выпадку гэта Зіна Бацян, геранія з агеньчыкам у блакітных вачах.

— На мой погляд, яна моцная духам, гатовая сцяплець усе цяжкасці вайны і, калі трэба, закрыць сабой бліжняга, — дзеліцца сваёй думкай выканаўца ролі Зіны Наталля Лашук. — У чымсьці мы з маёй гераніяй падобныя. Мне вельмі хацелася працуць вобраз, і, напэўна, гэта атрымалася, бо хлопчыкі і дзяўчаткі, якія ўжо бачылі спектакль, пачалі называць мяне Зінай. Безумоўна, драма пакінула ў маёй душы глыбокі след. І Зінка назаўсёды застанеца ў маёй памяці.

«У МЯНЕ З'ЯВІЎСЯ КАМАНДНЫ ГОЛАС...»

Менавіта такую выснову зрабіў Мікіта Талстой пасля працы над сваёй роляй капітана Міхасёва. Камандаваць салдатамі, вучыць іх змагацца з ворагам, трымаць усё пад кантролем — гэта заўсёды нялёгка. А кіраваць байцамі-дзяўчатамі — у разы цяжэй. У Мікіты атрымалася знайсці той самы баланс: не быць зусім мяккацелым і падатлівым, але і не выглядаць «злыднем у форме».

Пра аўтара

17-гадовая Юля сёлета збіраецца паступаць у Інстытут журналістыкі БДУ. Трэба сказаць, што да гэтага яна сур'ёзна рыхтавалася: у актыве нашай аўтаркі мноства публікацый у такіх выданнях, як «Пераходны ўзрост», «Маладзечанская газета», «Рэгія-

нальная газета», «Бярозка», «Чырвонка. Чырвоная змена».

Дзяўчына прымае актыўны ўдзел у розных конкурсах. Летась відэаролік аўтаркі «Размаўляем па-беларуску» заняў трэцяе месца ў праекце «Крок наперад». Юля — пераможца абласнога этапу рэспубліканскага конкурсу на найлепшы

Па-першае, гэта лагічна напружанае 70-годдзе Вялікай Перамогі, а па-другое, хацелася перажыць на сцэне сапраўдныя пачуцці. — Перад пачаткам работы мы вырашылі патэлефанаваць аўтару п'есы і спытаць яго дазволу. Аляксей Дудараў падтрымаў ідэю і пажадаў поспехаў у пастаноўцы. Гэта яшчэ больш падбадзёрыла нас і натхніла працаваць, цалкам прысвяціўшы сябе п'есе і яе героям, — паведаміла рэжысёр-пастаноўшчык тэатра-студыі Таццяна Бабей.

АДЧУВАННІ ДА «МУРАШАК»

Не толькі актёрская ігра, але і дэкарацыі, асвятленне, музыка, мультымедыйнае суправаджэнне кадрамі з гістарычнай хронікі — усё гэта надавала спектаклю большую рэалістычнасць. Напэўна таму нават мужчыны не маглі стрымаць слёзы.

— Пастаноўка вельмі моцная, не пакідае абыякавым. Адметная яна яшчэ і тым, што цалкам на роднай мове. Выдатная ігра і неверагодная аддача маладых актёраў-аматараў. Ступень якасці я вызначаю па «мурашках». Яны былі, а гэта значыць, што спектакль адбыўся і будзе жыць, — падзяліўся сваім уражаннем вучань СШ №14 Геннадзь Паршуткін.

На жаль, жыццё драмы «Не пакідай мяне...» з гэтакім актёрскім саставам працягнеца нядоўга, бо ўсе выканаўцы — адзінаццацікласнікі. Аднак радуе, што спектакль убачыць і ацэняць не толькі жыхары нашага горада. Да канца месяца «ТэСТ» адправіцца ў Баранавічы на міжнародны тэатральны фестываль «Паралельныя сусветы».

Юлія СТРЫГА, вучаніца 11 класа Лебедзеўскай СШ Маладзечанскага раёна. Фота Андрэя КЛІМАЎЦА.

Далёкае=блізкае

ЯК БУДЗЕ «ПРЫГОДЫ» ПА-ЛІТОЎСКУ?

Калі б у мяне спыталі, чым запомніўся мінулы год, у першую чаргу я назваў бы паездку ў Літву. Для кагосьці гэта звычайная справа — з'ездзіць за мяжу, тым больш так недалёка, але для мяне гэта было незвычайнае падарожжа сапраўды ў «іншы свет». Перасілі сваю непрыязь да паездак у аўтобусе вялікімі групамі і за цяжкіх іх узнагароджаны новымі ўражаннямі.

...Калі прыехалі ў Вільнюс, было яшчэ цёмна. Перш за ўсё выправіліся ў велізарны гандлёвы цэнтр, дзе толькі пачыналі адчыняцца крамы. Асабліва ўразлілі кніжныя (потым я быў яшчэ ў двух гандлёвых цэнтрах, і там таксама вылучаліся букністычныя крамы). Абсталяваныя з вялікім густам, яны ваблі яскравымі паштоўкамі, канцылярскімі прыладамі і, зразумела, цудоўнымі вокладкамі самых розных кніг. Так і хацелася купіць хаця б адну, і нічога, што ўсе яны на літоўскай мове.

Дарэчы, пра мову. Беларусу зразумець яе будзе цяжкавата, бо гэта іншая група моў. Пэўна, толькі слова «не» не выклікае праблем. Але калі спытаюць нешта па-літоўску, не саромейцеся і папрасіце паўтарыць па-руску. З вамі цудоўна пагутараць, калі суразмоўца не дужа малады. Але былі выпадкі, калі вырастоўвалі толькі жэсты і англійская мова.

Пазнаёміўшыся з гідам, мы адправіліся на экскурсію па горадзе. Першым убачылі касцёл святых Пятра і Паўла — жамчужынку барока, незвычайнай раскошы храм, з якім звязана шмат цікавых гісторый. Па ўнутраным дэкары касцёл не мае роўных ва ўсёй Літве. Як захапляе адна толькі бліскучая жырандоля ў форме ладзі з ветразем і якарам!

Жырандоля-ладзія ў касцёле святых Пятра і Паўла.

Усё добра разгледзеўшы, рушылі да славутай Вострай брамы, якая аддзяляе стары горад ад новага. Гэты помнік архітэктуры апелі ў сваіх вершах Адам Міцкевіч, Уладзіслаў Сыракомля, Максім Багдановіч і іншыя паэты, якіх мы смела можам назваць сваімі суайчыннікамі.

Было вельмі весела ляпіць з марцыпанаў «аўтарскія» цукеркі, якія можна было ўзяць з сабой і потым з'есці.

Ідучы да Прэзідэнцкага палаца, мы заўважылі дрэўцы, ствалы якіх былі клатліва «апанутыя» ў рознакаляровыя вязаныя чохлы. Каб ім было не так холадна... А палац вельмі ўразіў: стрымана-раскошны, сапраўды еўрапейскі. Прэзі-

дэнт Літвы Даля Грыбаўскайтэ не жыве там, а толькі працуе.

На плошчы, побач з кафедральным саборам святога Станіслава, стаіць помнік Вялікаму князю Гедыміну (па-літоўску — Гедымінасу) — заснавальніку

у астрозе, яшчэ трэба было заплаціць. А на шляху да крапасці стаіць драўляны помнік вялікаму князю Вітаўту (цікава, што амаль такі ж быў падараны Гродна Літоўскім фондам культуры і стаіць таксама паміж старым і новым замкамі).

Мы заўважылі дрэўцы, ствалы якіх былі клатліва «апанутыя» ў рознакаляровыя вязаныя чохлы. Каб ім было не так холадна...

Тут жа для нас правялі невялікую лекцыю па гісторыі рыцарства, дазволілі апрануць даспехі і патрымаць у руках мячы, а таксама пастрэляць з сучасных лукаў і арбалетаў. Вельмі хацелася адчуць сябе сярэднявечным рыцарам і перамагчы якога-небудзь ворага, але іх там не было відаць, вартаўнікі не пускаюць.

У якасці сувеніраў тут папулярныя гліняныя званочкі, якія абараняюць дом ад усякага зла, і ведзьмачкі-лаўмы, што не пускаюць у жылло канкурэнтаў — іншую нечысьць. Увогуле, адметная рыса характэрна літоўцаў — вера ў розныя прыкметы.

На абед была нацыянальная караімская страва — духмяны булён з піражкам. Але падсілкаваліся мы болей для таго, каб не з'есці ўсю шакаладную фабрыку, куды рушылі далей.

Прэзідэнцкі палац.

Каб працаваць з шакаладам, трэба любіць яго і... насіць даволі забавнае, на маю думку, спецадзенне: адмысловую шапачку і фартух. Мясцовая мануфактура (фабрыка яе называць цяжка) працуе з высакаяскай бельгійскай сыравінай і часта арганізуе майстар-класы для турыстаў. Было вельмі весела ля-

піць з марцыпанаў «аўтарскія» цукеркі, якія можна было ўзяць з сабой і потым з'есці. Надоўга таксама запомняцца асаблівая «шакаладная» жарты майстра Ірмунтаса, а акрамя ўсяго іншага, кожны ўдзельнік мерапрыемства атрымаў сімвалічны дыплом, які дае права звацца сапраўдным шакалацце.

Тракайскія дамы (бліжэй да мяжаў горада) вельмі падобныя да нашых вясковых. Акуратнейкія, сціплыя і простыя, толькі ў іх больш вокнаў.

Дом, мілы дом, куды заўсёды так прыемна вяртацца!.. І неба ўначы цёмна-цёмна-сіняе, як я люблю... Для вас пісаў шакалацце

Максім ШКРЭДАЎ, вучань 11 класа СШ №2 г. Чавусы. Фота аўтара.

Два Вітаўты — тракайскі і гродзенскі.

Новыя людзі, мясціны, уражанні і веды... Усё гэта можна аб'яднаць адным кароткім словам — падарожжа. І сапраўды, ці можа што-небудзь іншае так уплываць на настрой і самаадчуванне? Але ж перад падарожжам зусім не да спакою. Бо ўявіце, колькі ўсяго трэба распланаваць: як даехаць, дзе жыць, куды схадзіць!.. І, вядома, адкуль узяць грошы? Вось студэнты і шукаюць розныя варыянты.

Пагадзіцеся, на дарогу расходуюцца лівіяныя доля бюджэту. І кемлівыя знаходзяць розныя спосабы тання трапіць да месца адпачынку. Напрыклад, каб дабрацца да Львова, можна спачатку даехаць цягніком да Гомеля, а там перасесці на аўтобус. Такім чынам можна сэканоміць каля паловы сумы, якую б вы аддалі толькі за білет на цягнік. Калі вам не падабаецца мноства перасадкаў, больш камфортна ехаць адным відам транспарту, то ў параўнанні з цягніком і самалётам найбольш эканомным будзе аўтобус. Можна было б падумаць, што на гэтым усё, але ёсць і яшчэ адзін варыянт. Уявіце чалавека на дарозе з выцягнутай убок рукой, з заплечнікам за плячыма. Каго ён нагадвае? Зразумела, аўтастопшыка.

Яўгенія ШЧАРБАКОВА, студэнтка БДПУ:

— Аўтастоп з'явіўся ў маім жыцці прыкладна пяць-шэсць гадоў таму. Спачатку я ездзіла такім чынам на малыя адлегласці, напрыклад, з Жабінкі ў Брэст (гэта прыкладна 30 кіламетраў). Першае сур'ёзнае падарожжа было ў Мінск. Першапачаткова ездзіла з сяброўкай, але пазней стала

катацца і сама. Страху падняць руку, «злавіць» машыну і сесці ў яе ніколі не было. Вядома, рызыка ёсць заўсёды, асабліва для дзяўчат, але мне, як правіла, трапіліся добрыя людзі.

Маё самае вялікае падарожжа аўтастопам было з Мінска ў Санкт-Пецярбург, хоць сябры ездзілі такім чынам яшчэ далей. Я даехала туды прыкладна за суткі. Машыну звычайна «лаўлю» нядоўга. Думаю, гэта звязана з маёй знешнасцю, бо я выглядаю, як падлетак з вялікім заплечнікам. Дакладна ведаю, што кіроўцам не хочацца браць сабе ў спадарожнікі людзей, якія выглядаюць і паводзяць сябе неадэкватна: п'яных ці брудных. Яшчэ я прытрымліваюся некалькіх правілаў, пра якія ведае кожны аўтастопшыка. Напрыклад, трэба правільна выбіраць месца, дзе ты будзеш «лавіць» машыну. Яно павінна быць зручным для прыпынку. Таксама варта браць з сабой ліхтарык і флікеры, каб увечары цябе заўважылі кіроўцы.

Што тычыцца апошніх, дак мне трапіліся розныя: адны маўклівыя, а іншыя размаўляюць без пералыку. Нехта сам расказвае розныя гісторыі,

Насустрач|уражанням

АДПАЧЫНАК ПА-СТУДЭНЦКУ, або Хутка, тання, незабыўна

а нехта хоча паслухаць мае, шмат кама цікава пагутарыць аб маім жыцці і даведацца, чаму я еджу аўтастопам, а не цягніком.

Здаецца, калі на праездзе яшчэ можна было б сэканоміць ці увогуле не плаціць за яго, то з жыллём у гэтым плане ўзнікаюць цяжкасці. Тым больш што жыць у гасцініцы ці здымаць кватэру — варыянты не з танных. Дапамагчы ў гэтай справе могуць хостэлы. Вядома, акрамя ложка і шафы, мабыць, у гэтым пакоі няма нічога і не будзе, але ж для сапраўднага падарожніка, якому больш цікава «адкрыць» новы горад, гэта не стане перашкодай. Тым больш што зараз такі від пражывання становіцца вельмі папулярным у Еўропе.

Чалавек, які даў нам прытулак, жыві адзін у чатырохпавярховым доме. Для нас ён адвёў цэлы паверх, на якім нават быў асобны ванны пакой.

Юлія ГРЫЗУНТ, студэнтка БДУ:

— У першую чаргу не трэба бытаць хостэл з гасцініцай, ён хутчэй нагадвае інтэрнат з вялікай колькасцю ложкаў. Гэта значыць, што ты здымаеш не нумар, а менавіта ложак.

Мне пашанцавала трапіць у хостэл «Нумар 1» у самым цэнтры Санкт-Пецярбурга. Гэта каштавала прыкладна 250 тысяч рублёў на нашы грошы

за суткі. Вельмі цікавы і яркі інтэр'ер, утульная кухня, на якой кава прапануецца кожнаму, хто праходзіць міма — усё гэта пакінула прыемнае ўражанне ад нашага месца пражывання. Таму не трэба баяцца хостэлаў: вось не знаёмцаў з вашага пакоя, хутчэй за ўсё, такія ж падарожнікі, і яны, як і вы, не думаюць пра тое, каб скрасці нечыя грошы ці рэчы. А яшчэ гэта выдатная магчымасць завесці сяброў і цудоўна правесці час.

Не забывайце, што, акрамя гасцініцы, кватэр і хостэлаў ёсць яшчэ адзін вельмі прыемны і цікавы для студэнта варыянт — знайсці жыллё праз каўчсёрфінг. Прыемным яго можна назваць нават не таму, што ён самы бюджэтны. Не сакрэт, што каўчсёрфінг — гэта яшчэ і зносіны. Бо чалавек згаджаецца прыняць вас як свайго сябра і гасця. Дзякуючы гэтаму можна больш даведацца пра горад і яго цікавыя мясціны.

Уладзіслаў КАВАЛЕУСКІ, студэнт БДУ:

— Калі збіраліся з сябрам ехаць у Бельгію, вырашылі знайсці жыллё праз каўчсёрфінг. Аказалася, што зрабіць гэта вельмі цяжка, асабліва калі ты ў гэтай справе навочок і яшчэ няма водгукаў ад іншых карыстальнікаў. Я пісаў прыкладна дваццаці пяці людзям, а прыняць нас у сябе згадзіўся толькі адзін. Знайсці жыллё, калі вы падарожнічаеце ўтраіх ці ўчацвярых, немагчыма, бо не ўсе га-

товы ўзяць да сябе вялікую колькасць незнаёмых людзей. Мы, як я казаў, ездзілі ўдваіх, і нам вельмі пашанцавала. Былі мы ў Антверпене. Чалавек, які даў нам прытулак, жыві адзін у чатырохпавярховым доме. Для нас ён адвёў цэлы паверх, на якім нават быў асобны ванны пакой. Яшчэ ён даў нам ключы ад свайго дома, такім чынам, мы не залежалі ад графіка яго вяртання. Часцей за ўсё людзі, у якіх вы жывяце, ставяць умовай, каб вы пакідалі дом, калі яны зыходзяць на працу, і вярталіся ўвечары, калі яны прыйдуць з яе.

Больш за тое, мы пасябравалі з гэтым чалавекам. Жылі ў яго чатыры дні і амаль кожны вечар, калі ён вяртаўся, хадзілі куды-небудзь вячэраць. Яшчэ ён паказваў нам горад і раіў, куды можна схадзіць, у што цікавае можна паглядзець. Гэта было цудоўна! Шкада, што я не магу прыняць каго-небудзь у сябе, бо жыву з сям'ёй і падарожніку проста не знойдзецца месца.

Упэўнена, што фразу «пара студэнцтва — найлепшая пара ў жыцці» чуў кожны студэнт. Дык правядзіце гэты час такім чынам, каб было што ўспомніць і расказаць. І памятайце: адпачынак можа быць недарогім, але вельмі вясёлым і карысным.

Вольга ШЫЛАК, студэнтка III курса Інстытута журналістыкі БДУ.

Друквецца ў «Маладосці»

Штогод Інстытут журналістыкі БДУ праводзіць літаратурны конкурс «Брама мар», а «Маладосць» з'яўляецца яго інфармацыйнай пляцоўкай. У чацвёртым нумары часопіса прапаноўваем вам пазнаёміцца з творчасцю дзвюх яго ўдзельніц. Дар'я Ермашкевіч нарадзілася ў Мінску і з'яўляецца студэнткай IV курса факультэта міжнародных адносінаў БДУ. Сярод інтарэсаў Дар'і — творчасць (пісьменніцтва і маляванне), цыгун, псіхалогія, замежныя мовы і самаразвіццё. Аксана Радзікоўская родам з Магілёва. Скончыла інстытут замежных моў, у мінулым годзе паступіла на факультэт перападрыхтоўкі Інстытута журналістыкі БДУ. Любіць літаратуру і марыць звязаць з ёй сваё далейшае жыццё.

Дар'я ЕРМАШКЕВІЧ

(УРЫВАК)

СОЛА

— С'юзан, вы мяне чуеце? Вы разумееце, дзе вы? С'юзан расплюшчыла вочы і прыжмурылася ад яркага святла. Штосьці пайшло не так? У іх не атрымалася. Прайшоў яшчэ занадта мала часу.
— Дзе Роберт, доктар Шэрмер? Божа, галава такая цяжкая.
— С'юзан, паглядзіце на мяне, калі ласка.
— Добра-добра, толькі не крычыце так. Праз вас яшчэ больш звініць у вухах.
Незнаёмая брунетка з акруглым тварам і пульхнымі шчокамі сядзела на краі ложка. Кароткія непаслухмяныя кудзёркі ўпрыгожвалі смешныя белыя каптур, якія знешне нагадваў развараны пельмень.

— Так, С'юзан?
— Я толькі хацела запытацца... Які цяпер год?
— 2180. 18 ліпеня, калі дакладней. Усё, я зараз. Не сумуйце.
С'юзан сціснула ў руках край коўдры, пакуль костачкі пальцаў не збялелі. Яна адварнула і ўтаропілася ў акно, назіраючы за тым, як злёгка варушацца на ветры выпанчаныя гардзіны. Добра, што ў пакоі нікога не было. Яна адчула ў горле непрыемны камок.

Зразумела, што медсястра нічога не ведала пра Роберта. Яго проста не існавала ўжо не адзін дзясятка гадоў. С'юзан раптам адчула сябе жаліва самотнай. Быццам яна засталася адна не толькі ў гэтым пустым малюсенькім пакоі, але і ва ўсім свеце.
— Чаму так доўга? — прамовіла яна скрозь слёзы.

4 жніўня. Ішоў моцны дождж. С'юзан апрагнулася і паснедала. З рэчаў збіраць ёй не было чаго, таму, чакаючы з'яўлення наглядчыцы, яна прыадчыніла акно, якое выходзіла ў прыгожы зялёны сад, што атачаў увесь цэнтр. Розныя лаўкі, акуратныя ўтульныя альтанкі, звілістыя дарожкі панамакалі, але ўсё адно не згубілі сваёй прыгажосці і вытанчанасці. Цудоўны парк. Менавіта такі яны з Робертам марылі калі-небудзь заклаці вакол невялікага ўтульнага доміка, дзе яны маглі б жыць і стварыць сям'ю... і быць шчаслівымі. Пахла свежасцю і вільготнай зямлі.
— С'юзан, вы прастудзіцеся.
— Мне зусім не холадна.
— І ўсё ж такі я зачыню: не хачу, каб вы захварэлі акурат перад выпіскай, — Патрыцыя ўсміхнулася. Сёння яна выглядала вельмі акуратна, нават каптур не так моцна нагадваў пельмень, як звычайна. — У мяне цудоўныя навіны. Да вас госці. Усе дакументы на вашу выпіску ўжо гатовы, таму — яна змахнула са шчакі слязу — я прыйшла развітацца, пакуль вы яшчэ тут.

Наглядчыца моцна абняла яе. Ад Патрыцыі пахла парфумай. «Леманграс», — выказала здагадку С'юзан і з ветлівасці папаяскала расчуленую жанчыну па спіне.
— Добры дзень, С'юзан. Рада бачыць, што вы ў добрым здароўі.
Голас належаў жанчыне, якая ўвайшла ў пакой. С'юзан пачала ўважліва вывучаць яе...
— Дзе мой муж? Чаму вы тут? Гэта ён павінен быць побач, калі я прачнулася.
— Ой, не-не, С'юзан, калі ласка, не ўставайце. Вы яшчэ недастаткова моцная для гэтага. Вось так. Зараз. Я пастаўлю іншы рэжым, — яна пацягнулася да ўзгалоўя ложка, пачуўся нягучны сігнал, і палова матраца злёгка прыўзнялася. — Вось так, цяпер вы можаце сядзець.
Твар незнаёмкі перастаў расплывацца перад вачыма, яна аказалася крыху старэйшай, чым першапачаткова падумала С'юзан.
— Мяне завуць Патрыцыя, я малодшая наглядчыца. Прыглядаю за вамі, пакуль вы знаходзіцеся на рэабілітацыі ў цэнтры Хойцінка.
Пакуль Патрыцыя гаварыла, С'юзан уважліва аглядала пакой. Гэта было невялікае, незнаёмае ёй памяшканне. Няўжо сапраўды атрымалася? Гэта будучыня? Унутры пацяплела ад гэтай думкі, і С'юзан усміхнулася.
— Дзе Роберт Тэмінг? Гэта мой муж, ён павінен быць тут.
— Мне вельмі шкада, С'юзан, але мне нічога не казалі пра гэта. Вы толькі не хвалюйцеся. Я зараз схаджу і абавязкова пра ўсё даведаюся ў старшай наглядчыцы. А пакуль сядзьце, калі ласка, роўна. Вось так.
С'юзан раззлавалася: якая бесталковая медсястра. Гады ідуць, а людзі не змяняюцца. Дзе ж сам Роберт? Ён не мог быць такім занятым, каб прапусціць яе абуджэнне. Не, ён дакладна чакае яе ў калідоры альбо адышоў у прыбіральню і зараз вернецца. Безумоўна, ён тут, ён не кінуў яе. Так, самыя важныя моманты здароўя нечакана.
— Патрыцыя?

Аксана РАДЗІКОЎСКАЯ

(УРЫВАК)

КІНО

Сонечны прамень весела гуляе па Аленчыным тварыку. А тая нават і не варухнецца. Даглядае свой надта прыгожы сон. Нібыта ідзе яна з вялікім рознакаляровым букетам вярціняў, у струменістай прывабнай сукенцы, а насустрач — аднакласніца Соня, ад зайздрасці нават не можа нічога сказаць, толькі лыпае вачыма... І тады Аленка сама падыходзіць да яе і, нібы між іншым:
— А мяне ў кіно здымаюць. Калі хочаш, можаш паглядзець!

— Добрай раніцы, татачка! Сядай есці.
— Ты братоў пабудзіла, колькі разоў табе казаць? — маці сярдыта паглядзела на Аленку.
— Грышка, Валерачка, прачынайцеся, маці есці заве, блінцы гарачыя.
— Зараз, Аленка, яшчэ хвілінку.
Пасля сняданку маці збіраецца ў калгас даглядаць цялят.
— Алена, посуд памыеш і таксама прыходзь, мне трэба дапамагчы. Жэньку з сабой возьмеш, толькі пакармі яго, не забудзься.

Соня толькі ахнула, а потым апамяталася і хідненька так працягнула:
— А з Жэнькам хто застане-е-цца? Кінеш яго? Маці заб'е тады. Артыстка вышукалася!

Аленка не знайшла, што адказаць і, напэўна, праз гэта прачнулася.
Маці запальвае печ. Як заўсёды, на сняданак будзе пячы тоўстыя шэрыя бліны, смажыць яешню на сале.

— Алена, прачынайся, на стол трэба збіраць, братоў будзі. Спалі б да поўдня!
Колькі Аленка сябе памятае, ніколі ў жыцці яны не спалі да поўдня, нават на самыя вялікія святы, калі нічога нельга рабіць па гаспадарцы, не тое што ў звычайны дзень, калі маці вызначала, каму што трэба выканаць. Аленцы здаецца, што ў яе абавязкаў значна больш, чым у старэйшага брата. Насамрэч, так яно і ёсць. Напрыклад, старэйшы, Грышка: калі што не па-ягонаму — дык у цягнік, толькі яго і бачылі! Колькі разоў ужо так было. Накатаецца, покуль не здымуць з якой-небудзь цяплюшкі, галоднага і бруднага. Маці рада, цалуе яго, мілуе, нібыта героя якога сустракае. А ён менавіта так сябе і адчувае.

Да таго часу, як Грышка знойдзецца, пройдзе месяцы са два і маці ледзь не звар'яецца, усе вочы праплача.

Аленка шкадуе яе і вельмі злуецца на брата, таму што менавіта на яе, Аленчыны плечы, ускладаюцца ўсе братавы абавязкі. Апрача таго, трэба даглядаць малодшых, асабліва гадавалага Жэньку. А ён, як на зло, цяжкі і капрызны, увесь час нема раве, таму прыходзіцца гадзінамі гушкаць яго на руках. Добра яшчэ, што сярэдні Валерка спакойны, нікуды не лезе, нічога не патрабуе, нібы разумее і шкадуе сваю не нашмат старэйшую сястру.
— Алена, чула, што я табе казала?
— Я прачнулася ўжо, зараз накрыву на стол. Умыюся толькі.
Аленка прыгадвае свой сон, летуценна пацягваецца і саскоквае з цёплай утульнай печы.
На дварэ сонечна і па-ранішняму зябка. Аленка хутка бяжыць за хлём, потым зачэрпвае ў далоні халоднай вады з вядра і, не прыжмураючы вочы, мужа выплюхвае яе на твар. Вось цяпер канчаткова прачнулася! Хуценька ўскоквае ў хату і пачынае збіраць на стол. З калгаснай нарады вяртаецца тата.
— А вось і мая Аленка, памочніца, — тата ласкава гладзіць дачку па галаве.

— Грышка, а ты бульбы свінням напар. І Валерка хай табе дапамагае, вялікі ўжо хлопец.

Шлях у калгас нядоўгі, але цяжкаваты. Ісці пад гару, і добра, каб адной, але малага таксама трэба цягнуць на сабе, на братоў не пакінеш, у іх свае справы. Тата амаль што цэлымі днямі прападае ў калгасе. Чым ён толькі не займаецца там: і замест ветэрынара, і эканома, і агранома. Тату ў вёсцы паважаюць...
Аднойчы Аленка пачула размову паміж бацькамі. Тату прапанавалі працу ў горадзе на кандытарскай фабрыцы (так ёй пачулася), ды не кім-небудзь, а начальнікам цэха. Тата сумняваўся:
— А што, можа, і згадзіцца? Кватэру асобную паабяцалі, зноў жа, грошы мусяць плаціць, а не палачкі ставіць. Зусім іншае жыццё, га, Хадосся?

— Во дурное гавора, ад зямлі ён з'едзе, пабачце! Цукеркамі тымі дзяцей накорміш? Не надумайся нікому казаць, сораму не абярэшся!
Карацей, адмовілася маці. Аленка ледзь стрымалася тады, каб не заплакаць з прыкрасці. У свае няпоўныя дзесяць гадоў ёй цяжка было зразумець, што маці магла існаваць толькі на зямлі.

Цётка Наста, суседка, распавядала аднойчы, як падчас вайны Хадосся не спыняла сваёй працы нават пад кулямі:
— Фрыцы з самалёта лупаць, мы ўсе даўно пахаваліся ў зямлянцы, а яна буракі поле, нібы не чуе стрэлаў. Малая Маня за спадніцу яе ўчалілася, пералалоханая ўся, закрычала. Тады толькі Хадосся схавала яе і пабегла. Кулі каля іх пыл падымаюць, адна нават у спадніцу трапіла. Цудам жывыя засталіся. Дзякуй Богу! Зусім дурная Хадосся да працы...
Дарэчы, пра кіно. Аленка вельмі любіць кіно. Яго прывозяць у вёску два разы на месца. Кіношнікі з горада ў той дзень робяцца для малых самымі галоўнымі людзьмі ў вёсцы. Дзеці падлашчваюцца да іх з надзеяй, што ўвечары ім дазволяць прайсці задарма. І лаўкі дапамагаюць ладзіць, і скрыні іх цяжкія з прыладамі рознымі цягаюць, і сала з дому прыносяць, і нават штосьці да сала (крыў Божа, калі маці ўбачыць). Але дзе там! Зрэшты, за самагонку, можа, і прапускі, але Аленка ніколі не асмелілася б на гэтае, а Грышку прасіць — яшчэ горш. Яму і так дастаецца ад маці, як той сідаравай казе. Праўда, Аленка ніколі не бачыла той казы, але загадзя яе шкадуе...

3 ПОШТЫ ЧЫРВОНКІ

І ПАСПЯВАЛІ, І ПАСЯБРАВАЛІ

Ксенія РАГЕЛЬ, вучаніца 11 класа гімназіі №6 г. Маладзечна:

«Паказаць свае таленты і завесці новых сяброў можна было на раённым фестывалі беларускай народнай творчасці «Беларусь — мая песня», які прайшоў на базе сярэдняй школы №2. Сюды з'ехаліся каля 150 удзельнікаў з 15 устаноў адукацыі раёна.

Як распавяла Юлія Байцова, кіраўнік узорнага фальклорнага ансамбля «Хажайлянка», такія мерапрыемствы — выдатная магчымасць для азнаямлення моладзі з нашай культурай і гісторыяй. Усе дзеці займаюцца з велізарным задавальненнем і вельмі ганаратца тым, што іграюць на народных інструментах і спяваюць спрадвечныя беларускія песні.

Цікава, па-новаму гучалі яны і ў сучаснай апрацоўцы. Так, «Рэчанька» на новы лад прынесла перамогу Лізаветце Хадасевіч, навучэнцы цэнтры творчасці дзяцей і моладзі «Маладзік». Адтуль жа была і ўладальніца дыплама другой ступені Валерыя Барабанова — адзіная з удзельнікаў, якая спявала акапэла. Па прызнанні дзяўчыны, ёй вельмі хацелася зрабіць сваё выступленне асаблівым, таму вырашыла абраць пшчотную песню і выканаць яе без музычнага суправаджэння. У выбары рэпертуару ёй дапамагла педагог Таццяна Гірвель.
Беларускі народны касцюм — адзін з найбольш каштоўных і самабытных атрыбутаў нашай культуры. На фестывалі мож-

на было ўбачыць розныя яго элементы. Какошнікі, спадніцы, ручнікі, паясы і кашулі, саламяныя капелюшы — усё гэта варожвала гледачоў.

Навучэнка гімназіі №7 Караліна Духновіч заняла са сваім касцюмам трэцяе месца. Ён прасты, але ўсё роўна вельмі прыгожы, прыцягвае спалучэннем фарбаў і арнаменту. А яшчэ вельмі цікава, што кожны знак на ім нешта азначае і дапамагае свайму ўладальніку.

Пераможцамі таксама сталі вакальны гурток «Купалінка» («Маладзік»), Сяргей Галванюскі і Ягор Радкоўскі (Гарадзілаўская СШ), вакальны ансамбль СШ №14, танцавальны калектыў Радашковіцкай СШ».

SEX=БАЛЯСЫ

ЛАВІ СВОЙ МОМАНТ!

...Напачатку раскажу ці то байку, ці то быль. За даўнасцю гадоў які варыянт ні выберы, не памылішыся — сутнасць усё роўна застаецца. Дык вось, у савецкія часы праводзіўся запіс нейкай тэле-а, а можа, радыёперадачы. І яе вядучы задаў такое пытанне: «Калі ў Савецкім Саюзе ўпершыню з'явіліся міні-спадніцы?» Прагучала шмат розных, як правіла, агульных варыянтаў. А адзін мужчына-ўдзельнік раптам на поўным сур'ёзе назваў не толькі год, але і месяц, і чысло. Потым дадаў, у якім горадзе гэта адбылося, якое тады было надвор'е. Вядома, вядучы здзіўіўся нечаканаму і разгорнутаму адказу і папрасіў тлумачэння. Мужчына распавёў, што ў той самы дзень ён у першы раз сеў за руль сваёй першай новай машыны. І, едучы па вуліцы, заўважыў на тратуары дзяўчыну ў міні-спадніцы. Гэтае відовішча было для яго такім нечаканым, што ён не справіўся з кіраваннем і разбіў аўтамабіль. «Таму той дзень я запомніў на ўсё жыццё», — скончыў мужчына. Гэта я да чаго ўсё хілю?

Усе мы памятаем дату свайго нараджэння, праўда? Гэтак жа, як і дні выдачы авансу і зарплаты. Не, вядома, у асобных выпадках куды больш важна (і нават бяспечна) ведаць, калі нарадзілася цешча ці юбілей вашага вяселля, бо, калі што, нават віртуознае валоданне на хуткасць пін-кодам уласнай банкаўскай карткі не дапаможа... Але я пра іншае. Ці памятаеце, калі да вас асабіста сёлета прыйшла вясна? Калі быў той момант, тое імгненне? Зразумела, што ўсе мы, аднойчы прачнуўшыся і выйшаўшы з дому, нібы атрымаўшы нейкі сігнал, пачынаем усміхацца, заплушчваем вочы і цягнемся тварам да ласкавага сонейка. І яраз у гэты момант кажам услых або сам сабе тыя самыя словы пра прыход вясны. Ты раптам разумееш, што дагэтуль быў нібы ў зімовай спячцы. Быццам бы ўсё ішло, як мае быць, але ты насамрэч спаў. А цяпер прачнуўся! І ты яскрава ўсведмляеш гэтае імгненне, а вось дата наўрад ці адкладваецца ў галаве. А я вось магу назваць канкрэтнае чысло, калі зразумеў, што вясна сапраўды прыйшла. Што цікава: і сонейка не было, і цёплінёй нават не пахла, хутчэй наадварот. («Які цудоўны дзень! Які цудоўны красавік! А ўжо пра тое, які прыгожы вальц снег, я наогул маўчу!») А тое самае імгненне было!

...Ранкам у метро мяне абганала дзяўчына. Як там спяваў Валерый Меладзэ? «Кра-си-во ты вошла в мою грешную жизнь...» Яна была ў караценькай прыталенай балоневай куртцы, з-пад якой адразу пачыналіся і вельмі доўга не заканчваліся стройныя ногі ў чорных калготках, якія потым недзе знізу пераходзілі ў высокія абцасы. А! Былі яшчэ шорцікі, якія падалася, вязаныя, кштальту карункавай арэнбургскай хусткі. Настолькі карункавая і кароценькія, што відаць былі «ніжнія паўшар'і галаўнога мозгу»... Але гэта, як ні дзіўна, не псавала вобраз. «Чым больш цікавая жанчына, тым больш цікава, што там у яе цікавага» Памятаеце, як гаварыла сакратарка Верачка са «Службовага рамана»? «У жанчыны павінна быць загадка. Галоўка крыху прыпадняя, вочкі трохі апушчаны, вось тут усё свабодна, плечы адкінуты назад. Паходка свабодная ад бядра. Раскаваная, свабодная пластыка пантэры перад скачком. Мужчыны такую жанчыну не прапускаюць!» І вось у той момант я зразумеў: «Вясна — прыйшла!» І што з таго, што дзяўчаты нават зімой насілі шорты? Не бльгайце, спадарства, рэпетыцыі з парадам! («Дзяўчына, што вам?» — «Вясну і вялікі букет цюльпанаў! Вой, даруйце... Батон і малако») Трэба было бачыць, як тая дзяўчына саму сябе несла! Як у тым анекдотце. «Прачулася, памылілася, прыбралася, усміхнулася і — пайшла ўпрыгожваць сабой свет!» Не, нават не так, у яе на твары літаральна чыталася: «Я, як кабрылет, такая класная, а даху... няма!» Эх, паглядзіш на ўсё тое, так і хочацца сказаць: «У нас столькі прыгожых дзяўчат, што хочаш, не хочаш, а — захочаш». Жартую, вядома. Я ж памятаю: гэта калі ў жанчыны на твары паўтоны касметыкі, дык гэта нічога. А калі ў яе сужэнца там жа крыху памады — тады гэта канец свету. Таму я пра тую дзяўчыну (тс-с!) — толькі як пра імгненне вясны. Вы ж ведаеце, што «калі жанчына глядзіць цябе па галаве, дык гэта не пахвала. Гэта яна правярае, у які бок башка адкручваецца...»

Вось прачытаў днямі навіну... Адзін жыхар Кітая трапіў у аўтамабільную катастрофу. Непрыемна, безумоўна, але ведаў бы ён, што здарыцца потым!.. Каб праведаць мужчыну, у бальніцу па чарзе з'явіліся... усе яго сямнаццаць (!) сябровак. Мясцовая прэса пісала, што кожная наступная наведвальніца была яшчэ прыгажэйшай за папярэднюю. Вы ўяўляеце гэтыя сямнаццаць «імгненняў вясны» па-кітайску для небаракі?! Так і чуо за кадрам словы ўсім вядомай песні: «Свістят они, как пули у виска, мгновения, мгновения, мгновения...» Карацей, не атрымаўся «Подзвіг разведчыка». Высветлілася, што гэты кітайскі казанова, хутчэй за ўсё, «вадзіў за нос» многіх дзяўчат — каго некалькі месяцаў, каго не адзін год — паралельна. («Што значыць, займацца сексам да вяселля — дрэнна? А ладзіць вяселле дзеля сексу — лепш?!») І невядома, колькі б гэты кітайскі містар веў такі лад жыцця, калі б не няшчасны выпадак. Але цяпер яму дакладна не пазаздросціш, бо распачата расследаванне. Аспрэчыў чалавек фразу «маладосць заканчваецца тады, калі ты разумееш, што лісткі календара яшчэ адрываюцца, а ты ўжо не»... Як там далей у песні? «У кождога мгновенья свой резон...»

Кастусь ХАЦЕЛАЎ-ЗМАГЕЛАЎ.

«...ДРУГОЕ ДЫХАННЕ»

(Заканчэнне.)

Пачатак на 1-й стар. «43».)

— **Наколькі вобраз закаханай дзяўчыны імпануе вам зараз?**

— Часткова ён мне блізкі. Думаю, калі пачуцці сапраўдныя, то ў любых адносінах неабходна нечым ахвяраваць — часткай сваёй працы ці сустрэчамі з сябрамі і роднымі. Хацелася паказаць, што каханне — гэта цудоўна, яно робіць нас шчаслівымі і варта верыць у лепшае, быць аптымістамі. Кліп атрымаўся вельмі рамонтным, магчыма, так паўплывала на нас вясна. Таму хацелася перадаць свае адчуванні літаральна на тактыльным узроўні, каб паказаць, як цудоўна быць звычайнай дзяўчынай, якая чакае і верыць у сапраўднае каханне.

— **«Я лічу, што сяброў трэба аберагаць ад сваіх перажыванняў і негатыўнай энергетыкі, бо аднойчы яны могуць не падысці да тэлефона, калі ты будзеш званіць ім з чарговай праблемай. Я імкнуся часцей дзяліцца з імі добрымі навінамі і настроем».**

— **У кліпе вы купаецеся ў кветках. Колькі іх спатрэбілася?**

— Тры скрыні руж. На экране гэта глядзелася прыгожа, адчувалася інтрыга. Магчыма, мы нават здзейснілі мару некаторых дзяўчат, якія жадаюць купацца ў кветках. А для некага з мужчын гэта можа стаць добрай падказкай, як знайсці падыход да сваёй палавінкі.

— **А з якой кветкай вы можаце параўнаць сябе?**

— Я не настолькі сентыментальная, але люблю ружы і лілеі, вырошчваю іх сама. Ведаеце, адчуваеш нешта неверагоднае, калі бачыш як лілея распускаецца, адчуваеш яе водар і ведаеш, што гэта вынік тваёй працы. На лецішчы ў нас з сястрой ёсць невялікі агарод, дзе растуць ружы розных гатункаў — флорыбунды, паліянтавыя, чайныя. Сябе параўнаю з ружай, якая мае шыпы. Я не заўсёды адкрытая для людзей. Калі цябе расчароўваюць, то даводзіцца паказаць іх, каб пастаяць за сябе. А, можа, дзяўчыне і не трэба быць адкрытай, бо калі знікае таямніца, робіцца нецікава. Таму шыпы дазваляюць мне і нейкую таямніцу ў вобразе захоўваць.

— **Часта расчароўваліся ў людзей?**

— Прафесія абавязвае быць моцнай. Нельга звяртаць увагу на плёткі, трэба заўсёды быць на пазітыве. Усе творчыя жанчыны ўнутры ўсё роўна дзяўчынкі. І мне гэты стан знаёмы. Як чалавек творчы, я ранімаю. Магу не звяртаць увагі на нейкія сур'ёзныя рэчы, а вось дробязь можа часам балюча ўкалоць.

— **Сумяшчаючы кар'еру спявачкі і працу на тэлебачанні, ці ўдаецца вытрымліваць баланс і знаходзіць час для сябе?**

— Да «Еўрабачання» жыццё было распісана па хвілінах, а зараз усё ў разы спакайней. Мінуты год быў вельмі гарманічным у плане творчасці і асабістага жыцця. З'явіўся час на сябе, на заняткі спортам. Але мне заўсёды чагосьці не хапае. Пастаянна трэба некуды бегчы, атрымліваць эмоцыі, а варта спыніцца — пачынаю

падтрымліваем сувязь, сустракаем ся на святы. Кожная наша сустрэча дае адчуванне, што цябе любяць незалежна ад таго, наколькі ты паспяхова, і ў любой сітуацыі прымаюць з душой.

— **Як часта ездзіце ў госці ў Мадрыт?**

— Калі я пераязджала ў Мінск, то мы з бацькам дамовіліся, што дома буду з'яўляцца мінімум раз на месяц. І гэта стала традыцыяй. Кожны раз, прыежджаючы дадому, трэба безліч спраў перарабіць — чым-небудзь дапамагчы бацьку і сястры, і ў краму заехаць, і ў госці зайсці да сябровак, таму не заўсёды хапае часу нагаварыцца.

— **«Мне здаецца, што я набліжаюся да цудоўнага ўзросту, калі ўжо сфарміраваны погляд на многія рэчы, зроблены памылкі, якіх больш не паўторыш, і няма пустой рамантыкі ў галаве».**

— **Вы сталі хроснай маці, яшчэ ведаю, у вас ёсць любімая пляменьніца. А не ўзнікае жадання самой стаць мамай?**

— Калі нехта з дзяўчат скажа, што не хоча дзяцей, то проста схлусіць. Сама прырода стварыла жанчыну для гэтага. Проста пакуль побач не з'явіўся той, з кім хацелася б стварыць сям'ю. Запаўняю сваё жыццё працай, захапленнямі... Спадзяюся, што сям'я, дом у мяне абавязкова будзе. Каханы муж і як мінімум двое дзетак. Мне важна, каб мужчына ўдзельнічаў у выхаванні дзяцей. Мож, у мяне такая пазіцыя, таму што я бачыла добры прыклад у сваёй сям'і. Бацька быў заўсёды побач. З ім я магла прападаць у гаражы, часцяком яго марожанае даставалася мне... Такага шчаслівага дзяцінства я хацела б і для сваіх дзяцей.

— **Восенню вы адзначыце 30-годдзе. Пра што задумваецеся напярэдадні гэтай даты?**

— Мне здаецца, што я набліжаюся да цудоўнага ўзросту, калі ўжо сфарміраваны погляд на многія рэчы, зроблены памылкі, якіх больш не паўторыш, і няма пустой рамантыкі ў галаве. У той жа час адчуваеш унутраную гармонію, пачынаеш любіць сябе такой, якая ёсць. Мянэцца ўспрыманне жыцця, і ў мяне нібы адкрылася другое дыханне. І прадчуванне цуду, якога варта чакаць!

Алена ДРАПКО.

ЧЫРВОНКА
 ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ №12

ад 19 лютага 2009 года выдана

Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнік газеты —

Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»,
 грамадскае аб'яднанне «Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі».
 Дырэктар — галоўны рэдактар
 КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

Адказныя за выпуск: рэдактар аддзела

Надзея НІКАЛАЕВА, рэдактар аддзела Сяргей РАСОЛЬКА.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Адрас рэдакцыі: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А.

Кантактныя тэлефоны: 292 44 12, 287 17 41.

e-mail: info@zyvazda.minsk.by

Газета адрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве

«Выдавецтва «Беларускі Дом друку».

ЛД №02330/0494179 ад 03.04.2009.

220013, г. Мінск, пр. Незалежнасці, 79.

Тыраж 20.007.

Нумар падпісаны ў 19.30 22.04.2015 г.

■ Без абмежаванняў

МАСТАЦТВА НАВОБМАЦАК

У Мінску працуе выстава, разлічаная на сляпых і слабавідушчых людзей

Буйныя еўрапейскія музеі вызначаюцца не толькі ўнікальнасцю экспанатаў, але і сваёй даступнасцю для людзей з асаблівасцямі ў развіцці. Так, інвалідам па зроку заходнія галерэі выдаюць спецыяльныя павелічальныя акулеры і брашурны, напісаныя шрыфтам Брайля, дазваляюць наведваць выставы ў суправаджэнні сабакі-павадыра. Для сляпых ствараюцца тактыльныя карціны і копіі скульптур і барэльефаў. У беларускай арт-прасторы гэты напрамак пакуль не распрацаваны, але першыя спробы ўжо ёсць. Праект «Мастацтва на кончыках пальцаў», падрыхтаваны творчай групай «Мівія» і прадстаўлены ў Нацыянальным мастацкім музеі, дае невідучым магчымасць у прамым сэнсе дакрануцца да мастацтва.

Нацыянальны мастацкі музей стаў першай беларускай пляцоўкай, дзе з'явіліся тактыльныя карціны.

Знаёміцца з выставай мы прыйшлі разам з групай маладых інвалідаў. Парушэнняў зроку ў іх няма (у хлопцаў і дзяўчат іншыя дыягназы: ДЦП, аўтызм, разумовыя асаблівасці), але памацаць звычайна не прыстасаваныя для гэтага музейныя экспанаты моладзі было не менш цікава. У нашым распараджэнні дзве тактыльныя карціны (копіі з пап'е-машэ пейзажа Бялыніцкага-Бірулі і нацюрморта Хруцкага) і тры скульптуры («Адчуванне палёту» Аляксандра Фінскага, «Выкраданне ў Еўропу» і «Якая палуха» Андрэя Асташова). Аўтар праекта Людміла СКРАДАЛЬ прызналася, што адабраць скульптуры для падобнай выставы не так проста. Неабходна, каб адсутнічалі вострыя вуглы, вобраз выраз-

на прачытаўся, а сэнс, закладзены ў твор, быў не вельмі глыбокім.

— На жаль, у прасторы гэтага музея невідучы чалавек не можа хадзіць самастойна, што, у прынцыпе, павінна з'яўляцца асноўнай умовай такіх праектаў, — кажа Людміла. — Тут не створана безбар'ернае асяроддзе і інваліды па зроку, якія прыйшлі на выставу, маюць неабходнасць у суправаджэнні спецыяльна навучанага чалавека.

На кожным экспанате ёсць аўдыягід. Яго асаблівасць у тым, што ўзаемадзеянне з абсталёваннем спрощана да мінімуму. Каб пачуць апісанне той жа карціны, не трэба націскаць кнопкі. Проста здымаеш са стойкі навушнікі — і гукавая дарожка пайшла.

Выстава (яна, дарэчы, працягнецца да ліпеня) аказалася запатрабаванай. Яе наведваюць не толькі арганізаваныя групы — невідучыя людзі самастойна, без запрашальных званкоў, прыходзяць адчуць прыгажосць.

Пакуль група асяродна і крыху нясмела па дэталях даследуе прапанаваныя аб'екты, адна з дзяўчат, Даша, ужо паспела аглядзець экспазіцыю цалкам.

— А гэта ўсё? — расчаравана спыталася яна каля апошняга аб'екта і з цікаўнасцю паглядзела

Папяровая копія нацюрморта Хруцкага.

на суседнюю высокую скульптуру жанчыны.

Выстава сапраўды невялікая (хаця ў наступныя месяцы яе, магчыма, дапоўняць яшчэ некалькі скульптур). Звольна таму, што тактыльная тэхніка ў нас толькі пачынае развівацца.

— Спробы зрабіць падобныя праекты са скульптурай, элементамі дэкару, мэбляй былі. А тактыльныя карціны — пляцоўка, якая ў Беларусі не існуе. Маюць пакуль толькі гэтыя дзве копіі, на іх і правяраем метадыку працы са сляпымі і слабавідушчымі людзьмі. Цяпер адбіраем яшчэ некалькі жывапісных твораў, каб зрабіць іх тактыльнымі, тым больш майстар і матэрыялы ўжо ёсць, — тлумачыць Людміла Скрадаль.

Праект «Мастацтва на кончыках пальцаў» рыхтаваўся амаль год. Каля 15 чалавек — дызайнеры, спецыялісты па электроніцы — працавалі над тым, каб адаптаваць творы для інвалідаў па зроку.

Выстава (яна, дарэчы, працягнецца да ліпеня) аказалася запатрабаванай. Яе наведваюць не толькі арганізаваныя групы — не-

відучыя людзі самастойна, без запрашальных званкоў, прыходзяць адчуць прыгажосць. Праўда, для большасці інвалідаў музеі пакуль застаюцца недаступнымі. Ніхто з групы, да якой мы сёння далучыліся, у мастацкіх галерэях раней не быў. З многіх прычын.

Толькі невялікая колькасць беларускіх гідаў умеюць працаваць з людзьмі з разумовымі парушэннямі і выкладаць інфармацыю ў адаптаваным і даступным для іх выглядзе.

— У тэатр і кіно ходзім, а ў музеі — зрэдку, — расказвае старшыня мінскай гарадской арганізацыі Беларускай асацыяцыі дзіцячым інвалідам Алена НОВІК, якая прывяла моладзь на тактыльную выставу. — Магчыма, і мы вінаватыя, не прывучалі да гэтага. Але ж праз асаблівасці псіхічнага развіцця не ўсе хлопцы і дзяўчаты разумеюць такі від культурнага адпачынку. Ды і не кожны экскурсавод можа знайсці правільную мову для нашых інвалідаў, якія, хаця і выглядаюць, як дарослыя, не ведаюць мудрагелістых навуковых слоў. Яны, напрыклад, калі чуюць доўгі сказ, успрымаюць толькі першую яго частку, а далей ужо губляюць сэнс.

З такім меркаваннем пагадзілася і Людміла Скрадаль, якая ў тым ліку чытае курс лекцый для экскурсаводаў у Інстытуце турызму пры БДУФК. На яе думку, толькі невялікая колькасць беларускіх гідаў умеюць працаваць з людзьмі з разумовымі парушэннямі і выкладаць інфармацыю ў адаптаваным і даступным для іх выглядзе.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ

Даследаваць скульптуру навобмацак хлопцы спрабуюць упершыню.

■ Асоба

Інтэлект і пачуцці

(Віктар Казько як пісьменнік-філосаф)

Філасафам яго зрабіла жыццё, але імкненне глядзець у глыбіню падзей, з'яў, рэчаў Віктару Казько, відаць, было ўласціва з дзяцінства, калі страсянула святломасць вайны з яе драмамі і

стратамі. Так, яны былі ва ўсіх, але ж усё роўна кожны сваіх страчаных носіць у сваім сэрцы і замяняць іх немагчыма — ні маці, ні сястрычку, ні адчуванне дому, цяпла, клопату, любові самых блізкіх. Падаецца, што праз усю яго творчасць прайшла вось гэтая ніць: жаданне адшукаць прычыны, чаму так ці інакш адбываецца і да чаго вядзе. І, наогул, такі погляд уласцівы яму па жыцці, а сёння, 23 красавіка, пісьменніку спаўняецца 75 гадоў.

Засяроджаны роздум, уважлівае да дробязяў (не бывае таго ў чалавечым жыцці!) праявіліся і ў час супрацоўніцтва Віктара Апанасавіча Казько са «Звяздой». Нашы чытачы памятаюць шматгадовага вядучага «Конкурсу апавяданняў «Звязды» па яго ўдумлівых і натхнёных прадмовах да кароткіх твораў, што друкавала газета. І заўсёды ён імкнуўся заўважыць нешта адметна жыццёвае, выключна чалавечае, цёплае, што дапамагала ствараць панараму жыцця народа, краіны. Ці не гэта робіць газета? Між іншым, Віктар Казько ведае, што значыць журналістыка: свой шлях у творчасці пачынаў з гэтай прафесіі. Але ці не гэта ж робіць літаратура — як у маштабных творах, так і ў кароткіх, якія адлюстроўваюць асобныя эпізоды, але і ў ім праглядаюць характары? Таму калі ён адчуў, што можа сказаць больш, пайшоў вучыцца ў Літаратурны інстытут імя Горкага ў Маскве. Але пісаць стаў пра Радзіму — можа таму, што яна жыла ў сэрцы, калі спасцігаў таямніцы нетраў зямных у расійскіх шахтах. Але

найвялікшымі нетрамі, у якія хацелася заглыбіцца, былі для яго чалавечыя душы.

Яго проза адметная менавіта глыбінёй, калі не проста фіксуе (ці нават мадэлюе) нейкія падзеі, а іх сэнс і каштоўнасць вымяраецца праз абарону жыцця. Ва ўсіх беларускіх пісьменнікаў, лёс якіх закруціла вайна, гэта ёсць, але для Казько яно выяўляецца не столькі ў тэматыцы творчасці, колькі ў якаснем яе вымярэнні, у выхадзе на мірнае, але адказнае і асэнсаванае жыццё. Для пакалення, да якога належыць Віктар Казько (у літаратуру прыходзіла ў 1970-я гады), вельмі істотны маральны закон, прычым мараль разглядаецца як у чалавечых адносінах, так і ў адносінах чалавека да прыроды, да зямлі, на якой ён жыве. Па яго творах можна разумець і вывучаць, што такое сумленне — у розных праявах. Віктар Апанасавіч з'яўляецца аўтарам раманаў (напрыклад «Неруш», «Хроніка дзетдомаўскага саду», «Бунт незапатрабаванага праху»), апавесцяў, апавяданняў, публіцыстычных твораў, дзе ён гаворыць перш за ўсё пра тое, што яго вельмі хвалюе. Будзе разбірацца ў прычынах, капацца ў псіхалогіі, прапаноўваць сваё філасофскае асэнсаванне

таго, што адбываецца навокал. І ў гэтым сумленне творцы — быць шчырым, і калі нешта не дае спакою, калі баліць, калі ўяўленне ці святломасць малюе трывожныя карціны (ці папярэджвае?), то сказаць, біць у званы. Узрушыць словамі. Ён умее. Гэты талент пісьменніка быў адзначаны ў розныя гады: прэміяй Ленінскага камсамола, Дзяржаўнай прэміяй Беларусі імя Якуба Коласа, прэміяй «Гліняны Вялес» і «Залаты апостраф». Сёння Віктар Казько — адзін з тых пісьменнікаў, які знітоўвае стагоддзе ХХ у беларускай літаратуры са стагоддзем ХХІ, захоўваючы найлепшыя яе традыцыі. Першая з якіх — увага да таго, што ёсць чалавек як істота прыродная, але разумная, якая здольна ператвараць свет. Што адбываецца з гэтым чалавекам і якім будзе яго свет у будучыні? І што рабіць, каб гэты свет не разбіўся і не рассыпаўся на кавалачкі (ці рэшткі) у прасторах Сусвету? Не трэба галівудскіх антыўтопіяў — у беларускай літаратуры і нашых айчынных пісьменнікаў ёсць на гэта свой погляд. Пачытаем?

«Звязда» віншуе Віктара Апанасавіча з юбілеем і жадае моцы чалавечай і пісьменніцкай, каб з'яўляліся новыя творы.

Ніл УШАКОЎ:

«КАНКУРЫ ГРАВАЦЬ З БЕЛАРУСКІМІ ПРАДУКТАМІ ХАРЧАВАННЯ САМАНАДЗЕЙНА»

Мэр Рыгі наведаў Мінск з афіцыйнай дэлегацыяй

Старшыня Рыжскай думы Ніл Ушакоў прыехаў у беларускую сталіцу, каб пераняць вопыт нашай жыллёва-камунальнай гаспадаркі і падзяліцца латвійскімі напрацоўкамі ў сферы турыстычных паслуг.

Ніл Ушакоў падкрэсліў, што важна развіваць культурныя сувязі паміж дзвюма краінамі, таму што беларусы — другая па велічыні этнічная меншасць у Латвіі. «У Рызе ёсць беларуская школа, дзе за апошнія гады колькасць навучэнцаў вырасла на 30%», — паведаміў рыжскі мэр.

Акрамя таго, ён адзначыў, што лясць колькасць беларускіх турыстаў у Рыгу павялічылася ўдвая. Мінскія ўлады таксама маюць намер працаваць над павелічэннем колькасці турыстаў з Латвіі.

«У нас шмат напрамкаў для супрацоўніцтва, пачынаючы з сацыяльна-культурнай сферы і заканчваючы жыллёва-камунальнай гаспадаркай. Думаю, што ў найбліжэйшы час канкрэтнымі мерапрыемствамі дакажам, што мы ўмеем не толькі сябраваць, але

і сумесна працаваць», — перакананы старшыня Мінгарвыканкама Андрэй ШОРАЦ.

У нашай сталіцы латвійскі бок таксама мае намер ажыццявіць праект «Рыжскі дворык» па продажы прадуктаў харчавання з Латвіі, прэзентацыя якога адбылася падчас адкрыцця двухбаковага бізнес-форуму.

«У гандлёвых сетках быў куток, дзе стаялі стэнды з латвійскай прадукцыяй. Мы пазіцыянавалі сваю прадукцыю як экалагічна чыстую, і для гэтага ёсць усе падставы», — расказаў пра праект, які раней ужо быў рэалізаваны ў Маскве, старшыня камітэта гарадскога развіцця, дэпутат Рыжскай думы **Максім ТАЛСТОЙ**.

Пры гэтым Ніл Ушакоў падкрэсліў, што Латвія не хоча ствараць канкурэнцыю беларускім таварам, па яго словах, гэта няправільна і саманадзейна. Латвійскі бок прапануе прадукты, якія могуць пашырыць асартымент. У сваю чаргу старшыня Мінгарвыканкама Андрэй Шорац заявіў, што адказам на ініцыятыву рыжскага калегі стане з'яўленне «Мінскага дворыка» ў Рызе.

Дзіяна СЕРАДЗЮК.

■ Вяртаючыся да публікацыі

ПОСПЕХАЎ ВАМ, НАДЗЕЯ КЛЕПІКАВА!

У мінулым выпуску «Сямейнай газеты» («Звязда» №72 ад 16 красавіка 2015 года) у артыкуле «Місіс Клепікава, вам пашанцавала...» мы расказалі пра жыццё і лёс Надзеі Іванаўны Клепікавай.

Пра тое, як дзяўчынка з глухой пасляваеннай сібірскай вёсачкі ўлюбілася ў Індыю. І як ажыццявілася яе няздзейсненая, на першы погляд, мара — трапіць у гэтую далёкую экзатычную краіну. І не проста трапіць, а пасябраваць з мясцовымі жыхарамі, выступіць на індыйскім радыё, убачыць, як здымаецца кіно ў студыі свайго куміра Раджа Капура.

Надзея Іванаўна сапраўды жанчына цікавая, незвычайная, таленавітая. Доказам гэтага з'яўляецца і той факт, што яе лёс не пакінуў аб'якавымі нашых чытачоў. Такую колькасць званкоў і пытанняў атрымлівае далёка не кожная гераіня журналісцкай публікацыі. Людзі тэлефанавалі, каб расказаць пра пачуцці, якія выклікаў у іх артыкул, выказаць сваё захапленне гераіняй.

Было шмат пытанняў, людзі дзяліліся і сваімі гісторыямі. Мы рады, што артыкул выклікаў такі чытацкі рэзананс.

Некаторыя нашы чытачкі заявілі, што Надзеі Клепікавай проста пашанцавала з мужам. А мы гаворым: гэта не так! Як стаць місіс Клепікавай, пра якую гавораць і пішуць? Якую запрашаюць на радыё, у якой бяруць інтэрв'ю карэспандэнты газет? Для гэтага мала выйсці замуж. Бо для таго, каб мара спраўдзілася, трэба быць вартай яе. Гэтаксама, як і быць здольнай падтрымліваць свайго блізкага чалавека ва ўсіх пачынаннях, быць яму надзейным тылам... І ў Індыі — не дзяжэць скалаўшы рукі, як іншыя жонкі, а прымусяць усіх захапляцца сабою — ці ж гэта не талент? Так што не проста пашанцавала «місіс Клепікавай» — яна свой поспех заслужыла!

Альбомы, часопісы, газетныя артыкулы на рускай, англійскай і індыйскай мовах, фотаздымкі і безліч успамінаў... Але не толькі мінулым жыве Надзея Іванаўна. Яна ўсё яшчэ марыць. Надзея Клепікава не губляе надзеі (прабачце за таўталогію) знайсці прадзюсара і запісаць індыйскія песні ў сваім выкананні. А мы зычым ёй далейшых поспехаў!

Святлана БУСЬКО

АУДИТОРСКОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ по бухгалтерской отчетности

общества с ограниченной ответственностью «Страховой брокер «Центр страхования» за период с 01 января по 31 декабря 2014 г.

31 марта 2015 года

Директору общества с ограниченной ответственностью «Страховой брокер «Центр страхования»
Бохану Денису Павловичу

ООО «Страховой брокер «Центр страхования»

www.centropolis.by

Учетный номер плательщика: 806000551. Вид экономической деятельности: Страхование посредничество
Единица измерения: млн.руб. Адрес: г. Минск, ул. Павловского, д. 52, пом. 5

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 31 декабря 2014 года

АКТИВЫ	Код строки	На	На	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ И ОБЯЗАТЕЛЬСТВА	Код строки	На	На
		31 декабря 2014 года	31 декабря 2013 года			2	3
1	2	3	4	1	2	3	4
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ							
Основные средства	110	-	-	III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
Нематериальные активы	120	-	-	Уставный капитал	410	344	-
Доходные вложения в материальные активы	130	-	-	Неоплаченная часть уставного капитала	420	-	-
В том числе:				Собственные акции (доли в уставном капитале)	430	-	-
инвестиционная недвижимость	131	-	-	Резервный капитал	440	2	-
предметы финансовой аренды (лизинга)	132	-	-	Добавочный капитал	450	-	-
прочие доходные вложения в материальные активы	133	-	-	Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	460	113	-
Вложения в долгосрочные активы	140	-	-	Чистая прибыль (убыток) отчетного периода	470	-	-
Долгосрочные финансовые вложения	150	-	-	Целевое финансирование	480	-	-
Отложенные налоговые активы	160	-	-	ИТОГО по разделу III	490	459	-
Долгосрочная дебиторская задолженность	170	-	-	IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Прочие долгосрочные активы	180	-	-	Долгосрочные кредиты и займы	510	-	-
ИТОГО по разделу I	190	-	-	Долгосрочные обязательства по лизинговым платежам	520	-	-
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ							
Запасы	210	1	-	Отложенные налоговые обязательства	530	-	-
В том числе:				Доходы будущих периодов	540	-	-
материалы	211	1	-	Резервы предстоящих платежей	550	-	-
животные на выращивании и откорме	212	-	-	Прочие долгосрочные обязательства	560	-	-
незавершенное производство	213	-	-	ИТОГО по разделу IV	590	-	-
готовая продукция и товары	214	-	-	V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
товары отгруженные	215	-	-	Краткосрочные кредиты и займы	610	-	-
прочие запасы	216	-	-	Краткосрочная часть долгосрочных обязательств	620	-	-
Долгосрочные активы, предназначенные для реализации	220	-	-	Краткосрочная кредиторская задолженность	630	29	-
Расходы будущих периодов	230	-	-	В том числе:			
Налог на добавленную стоимость по приобретенным товарам, работам, услугам	240	-	-	поставщикам, подрядчикам, исполнителям	631	11	-
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	75	-	по авансам полученным	632	-	-
Краткосрочные финансовые вложения	260	-	-	по налогам и сборам	633	11	-
Денежные средства и их эквиваленты	270	412	-	по социальному страхованию и обеспечению	634	2	-
Прочие краткосрочные активы	280	-	-	по оплате труда	635	5	-
ИТОГО по разделу II	290	488	-	по лизинговым платежам	636	-	-
БАЛАНС	300	488	-	собственнику имущества (учредителям, участникам)	637	-	-
				прочим кредиторам	638	-	-
				Обязательства, предназначенные для реализации	640	-	-
				Доходы будущих периодов	650	-	-
				Резервы предстоящих платежей	660	-	-
				Прочие краткосрочные обязательства	670	-	-
				ИТОГО по разделу V	690	29	-
				БАЛАНС	700	488	-

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за январь–декабрь 2014 года

Наименование показателей	Код строки	За январь–декабрь 2014 года	За январь–декабрь 2013 года	Наименование показателей	Код строки	За январь–декабрь 2014 года	За январь–декабрь 2013 года
		1	2			3	4
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	010	389	-	Расходы по финансовой деятельности	130	(1)	-
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	020	-	-	В том числе:			
Валовая прибыль (010 – 020)	030	389	-	проценты к уплате	131	-	-
Управленческие расходы	040	-	-	курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	132	(1)	-
Расходы на реализацию	050	(162)	-	прочие расходы по финансовой деятельности	133	-	-
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг (030 – 040 – 050)	060	227	-	Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности (100 - 110 + 120 - 130)	140	23	-
Прочие доходы по текущей деятельности	070	-	-	Прибыль (убыток) до налогообложения (± 090 ± 140)	150	250	-
Прочие расходы по текущей деятельности	080	-	-	Налог на прибыль	160	(45)	-
Прибыль (убыток) от текущей деятельности (± 060 + 070 – 080)	090	227	-	Изменение отложенных налоговых активов	170	-	-
Доходы по инвестиционной деятельности	100	1	-	Изменение отложенных налоговых обязательств	180	-	-
В том числе:				Прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода)	190	-	-
доходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	101	-	-	Прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	200	-	-
доходы от участия в уставном капитале других организаций	102	-	-	Чистая прибыль (убыток) (± 150 – 160 ± 170 ± 180 – 190 – 200)	210	205	-
проценты к получению	103	1	-	Результат от переоценки долгосрочных активов, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	220	-	-
прочие доходы по инвестиционной деятельности	104	-	-	Результат от прочих операций, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	230	-	-
Расходы по инвестиционной деятельности	110	-	-	Совокупная прибыль (убыток) (± 210 ± 220 ± 230)	240	205	-
В том числе:				Базовая прибыль (убыток) на акцию	250	-	-
расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	111	-	-	Разводненная прибыль (убыток) на акцию	260	-	-
прочие расходы по инвестиционной деятельности	112	-	-				
Доходы по финансовой деятельности	120	23	-	Руководитель		Бохан Д.П.	
В том числе:				Главный бухгалтер		Савельева А.А.	
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	121	17	-				
прочие доходы по финансовой деятельности	122	6	-				

Нанёс шкоду на два мільярды

Аператыўнікі аддзела па барацьбе з эканамічнымі злачынствамі Савецкага РУУС сталіцы выявілі факт перавышэння ўлады і службовых паўнамоцтваў дырэктарам камунальнага ўнтарнага прадпрыемства «Трэст паліва Мінгарвыканкама».

Дзяржаўным прадпрыемствам, асноўнай задачай якога з'яўляецца забеспячэнне насельніцтва і арганізацый цвёрдым палівам, нерацыянальна выкарыстоўвалася тэрыторыя плошчай 4,5 тысячы квадратных метраў вытворчай базы трэста. Было ўстаноўлена, што са снежня 2013 года па чэрвень 2014-га яго кіраўнік замест таго, каб заключыць дагаворы па арэндных стаўках, вызначаных па выніках аўкцыёну, заключыў з 25 прадпрымальнікамі дагаворы аказання паслуг па складзіраванні і захаванні таварна-матэрыяльных каштоўнасцяў на заведдана нявыгадных для камунальнай арганізацыі ўмовах.

Шкода прадпрыемству складала звыш 2,2 мільярда рублёў. У адносінах да чыноўніка заведзена крываўная справа.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ по БУХГАЛТЕРСКОЙ ОТЧЕТНОСТИ

Проведенный аудит прилагаемой бухгалтерской отчетности «Страховой брокер «Центр страхования», закончившийся 31 декабря 2014 года, состоит из:

- бухгалтерского баланса на 31 декабря 2014 года;
- отчета о прибылях и убытках за январь–декабрь 2014 года;
- отчета об изменении собственного капитала за январь–декабрь 2014 года;
- отчета о движении денежных средств за январь–декабрь 2014 года;
- примечаний к бухгалтерской отчетности.

ОБЯЗАННОСТИ РУКОВОДСТВА АУДИРУЕМОГО ЛИЦА ПО ПОДГОТОВКЕ БУХГАЛТЕРСКОЙ ОТЧЕТНОСТИ

Руководство «Страховой брокер «Центр страхования» несет ответственность за составление и представление бухгалтерской отчетности в соответствии с Законом Республики Беларусь «О бухгалтерском учете и отчетности» от 12.07.2013 № 57-З и несет ответственность за составление и представление отчетности в соответствии с применимой основой составления и представления отчетности и организацию системы внутреннего контроля аудируемого лица, необходимой для составления отчетности, не содержащей существенных искажений, допущенных вследствие недобросовестных действий или ошибок.

ОБЯЗАННОСТИ АУДИТОРА, ИНДИВИДУАЛЬНОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЯ

Аудитор несет ответственность за выражение аудиторского мнения о достоверности бухгалтерской отчетности, основанное на результатах проведенного аудита.

Проведен аудит в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года № 56-З «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, которые обязывают соблюдать нормы профессиональной этики, планировать и проводить аудит таким образом, чтобы обеспечить достаточную уверенность относительно наличия либо отсутствия существенных искажений в представленной бухгалтерской отчетности.

За исключением ограничения, описанного ниже, мною проведен аудит в соответствии с Законом Республики Беларусь «Об аудиторской деятельности»; республиканскими правилами аудиторской деятельности; внутренними правилами аудиторской деятельности; нормативными правовыми актами, регулирующими отдельные виды деятельности аудируемого лица. Данные правила обязывают меня соблюдать нормы профессиональной этики, планировать и проводить аудит таким образом, чтобы обеспечить достаточную уверенность относительно наличия либо отсутствия существенных искажений в представленной бухгалтерской отчетности.

В ходе аудита были выполнены аудиторские процедуры, направленные на получение аудиторских доказательств, подтверждающих значения показателей бухгалтерской отчетности ООО «Страховой брокер «Центр страхования», а также другую раскрытую в ней информацию. Выбор аудиторских процедур осуществлялся на основании профессионального суждения с учетом оценки риска существенного искажения бухгалтерской отчетности в результате ошибок или недобросовестных действий. При оценке риска существенного искажения бухгалтерской отчетности рассматривалась система внутреннего контроля ООО «Страховой брокер «Центр страхования», необходимая для составления бухгалтерской отчетности, не содержащей существенных искажений, с целью планирования аудиторских процедур, соответствующих обстоятельствам аудита, но не с целью выражения мнения относительно эффективности функционирования этой системы.

Аудит также включал оценку применяемой учетной политики, обоснованности учетных оценок и общего содержания бухгалтерской отчетности ООО «Страховой брокер «Центр страхования».

Полагаю, что в ходе аудита мною были получены достаточные и надлежащие аудиторские доказательства, которые могут являться основанием для выражения аудиторского мнения.

ОСНОВАНИЯ ДЛЯ ВЫРАЖЕНИЯ АУДИТОРСКОГО МНЕНИЯ С ОГОВОРКОЙ

В связи с тем, что не в полном объеме проведена инвентаризация по расчетам и обязательствам по состоянию на 31 декабря 2014 года, из-за характера учетных записей ООО «Страховой брокер «Центр страхования», я не смогла проверить достоверность дебиторской и кредиторской задолженности в полном объеме, в связи с чем допускается возможность наличия определенных искажений в бухгалтерском учете и отчетности.

АУДИТОРСКОЕ МНЕНИЕ

По моему мнению, за исключением влияния на бухгалтерскую отчетность обстоятельств, изложенных в разделе «Основания для выражения аудиторского мнения с оговоркой», бухгалтерская отчетность ООО «Страховой брокер «Центр страхования», достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение ООО «Страховой брокер «Центр страхования», на 31 декабря 2014 года, а также финансовые результаты деятельности и изменения финансового положения ООО «Страховой брокер «Центр страхования», за 2014 год, закончившийся 31 декабря 2014 года, в соответствии с требованиями законодательства Республики Беларусь.

Аудиторское заключение составлено в 2-х экземплярах. Один передан Заказчику, один остается у Исполнителя.

Индивидуальный предприниматель:

Аудитор

А.С. Самкова

Аудиторское заключение получено:

Директор ООО «Страховой брокер «Центр страхования»

Д.П. Бохан

«31» марта 2015 г.

Дата подписания аудиторского заключения по бухгалтерской (финансовой) отчетности

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА
ЗАО «Центр промышленной оценки» (организатор аукциона)
по поручению ОАО «Гроднорагросервис» (продавец)
проводит повторный открытый аукцион по продаже одним лотом объектов недвижимого имущества, расположенных по адресу:

Гродненская обл., Гродненский р-н, Обуховский с/с, д. Котра, ул. Молодежная, 2, в составе:

Наименование	Инвентарный номер	Общая площадь
Площадка на 50 автомашин (проезд)	401/С-22130	общ. пл. покрытия 7485 кв.м
Открытая стоянка тракторов (проезд)	401/С-22131	общ. пл. покрытия 6919 кв.м
Подъездные пути (проезд)	401/С-22132	общ. пл. покрытия 5319 кв.м
СТО на 100 автомобилей	401/С-11650	1682,9 кв.м
Столярный цех	401/С-11656	1006,8 кв.м
Мастерские	401/С-11654	991,2 кв.м
Склад	401/С-11651	636,7 кв.м
Здание гостиницы	401/С-9639	661,3 кв.м
Здание административно-хозяйственное	401/С-11655	482,3 кв.м
Кафе-бар	401/С-9640	374,1 кв.м
Диспетчерская	401/С-11653	57,7 кв.м
Проходная	401/С-11652	131,3 кв.м
Автозаправочная	401/С-18230	12,5 кв.м
Трансформаторная подстанция	401/С-11657	40,6 кв.м
Сооружения благоустройства	401/С-22133	-
Канализационная сеть (ливневая)	401/С-22050	протяженность 183 м
Канализационная сеть (фекальная)	401/С-22049	протяженность 320,8 м
Тепловая сеть	401/С-22052	протяженность 58 м

в т.ч. оборудование: кран-балка 3т, инв. № 5016; кран-балка подвесная, инв. № 1856; ТРК Квантум-500, инв. № 9990397; ТРК Квантум – 500, инв. № 9990396, многолетние насаждения.

В технические паспорта капитальных строений в качестве составных частей и принадлежностей внесены отдельные сооружения благоустройства, элементы инженерных сетей.

Начальная цена с НДС 20% – 13 155 414 031 бел.руб. (снижена на 40%).

Земельный участок пл. 8,6869 га, предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для эксплуатации и обслуживания зданий, с установленным ограничением – водоохранная зона водных объектов (пл. 7,8135 га).

Задаток 5% от начальной цены лота в белорусских рублях перечисляется на р/с № 3012343260010; нерезидентами РБ в валютном эквиваленте по курсу Нацбанка РБ на дату платежа на в/с: в долларах США (USD) – 3012343265044; в российских рублях (RUB) – 3012343265028; в ЦБУ № 507 г. Минска ОАО «Белинвестбанк», БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа ЗАО «Центр промышленной оценки».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 15 (пятнадцати) рабочих дней после проведения аукциона.

Условия реализации объекта – вовлечение в хозяйственный оборот в течение трех лет с момента заключения договора купли-продажи.

Условия оплаты: если между продавцом и покупателем в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и порядку оплаты за объект, оплата стоимости имущества должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после проведения аукциона.

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также порядок оплаты вознаграждения и возмещения суммы фактических затрат за организацию и проведение аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by.

Извещение о проведении предыдущего аукциона опубликовано в газете «Звезда» 25.03.2015

Аукцион состоится **06.05.2015** в 14.00 по адресу: г. Гродно, ул. Понемунская, 27. ОАО «Гроднорагросервис».

Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **04.05.2015** до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, офис 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки».

Тел.: +375 17 280 36 37; +375 29 183 69 71.
www.cpo.by. E-mail: auction@cpo.by

ЗАО «Идея Банк» информирует об изменении размера процентных ставок по ранее заключенным договорам вклада (депозита) «Валютный» и «Валютный» с капитализацией в иностранной валюте.

7555 www.ideabank.by +375 17 306-33-14

ЗАО «Идея Банк». Лицензия №25 от 03.06.2013 г. выдана НБ РБ. УНП 807000122

Государственное авиационное аварийно-спасательное учреждение «АВИАЦИЯ» МЧС Республики Беларусь

ПРОВОДИТ ПРОЦЕДУРУ ПЕРЕГОВОРОВ ПО ЗАКУПКЕ УСЛУГ НА ТЕКУЩИЙ РЕМОНТ КАБИНЕТА ЗДАНИЯ «КАРАУЛЬНОЕ ПОМЕЩЕНИЕ».

Информация о проведении процедуры размещена на сайте www.icetrade.by, процедура №2015-241255, контактные телефоны: 385-13-86, факс 287-59-55.

УНП 190438733

ФСО «Белкоопстрах» в г. Минске информирует о признании недействительными:

- страховые полисы по добровольному страхованию от несчастных случаев и болезней на время поездки за границу формы 2РН, 2РП серии БМ № 0546334, 0546335, 0584471, 0463076, 0324128, 0324129, 0289651, 0289652, 0403101, 0511292, 0511297, 0511298, 0554961, 0554962, 0554963, 0554964, 0554965, 0554966, 0554967, 0554968, 0554969, 0554970, 0431333, 0511928, 0526406, 0526407, 0526409, 0526410, 0584023, 0584027, 0608554, 0608556, 0701150, 0515466;
- страховое свидетельство по обязательному страхованию гражданской ответственности владельцев транспортных средств на территории РБ серии ВА № 1799032;
- страховые сертификаты, удостоверяющие заключения договора страхования «Зеленая Карта» серии ВУ 7621105, 10019795, 10804858, 114908305;
- бланки квитанции о приеме наличных денежных средств формы 1-СУ серии КС №№ 3359971, 3359973.

УНП 100706519

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ТОРГАХ

Наименование (описание) имущества и его стоимость	ЛОТ № 1. 1/2 доли капитального строения с инвентарным № 200/С-33114 общей площадью 562,9 м ² , наименование — здание специализированное для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в т.ч. автомобильные заправочные и газораспределительные станции), объект расположен на земельном участке с кадастровым номером 24010000001000296 площадью 4062 кв. м (1/2 доли). Стоимость объекта — 848 000 000 рублей.
Собственник (владелец) имущества	ООО «ТСП Стройиндустрия» (УНП 300543853)
Наличие обременений	отсутствуют
Местонахождение (адрес) имущества	Витебская область, г. Витебск, ул. Людников, д. 2-2
Место (адрес), дата и время проведения торгов	11.05.2015 в 11.00 г. Витебск, ул. Правды, 32, каб. 318
Справочная информация об организаторе торгов	Управление принудительного исполнения ГУЮ Витебской области, 210101, г. Витебск, ул. Правды, д. 34, www.vitebskiust.gov.by Судебный исполнитель Ходунькин Сергей Сергеевич — тел./факс (80212) 60 69 90. Начальник отдела Бюраков Игорь Вячеславович — тел. (80212) 60 09 75
Условия и порядок проведения торгов	Лицо, желающее принять участие в торгах, до начала торгов обязано: 1. Подать письменную заявку на участие в торгах и дать подписку об отсутствии препятствий для приобретения имущества, предусмотренных законодательством. 2. Внести задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества (по каждому лоту) на депозитный счет управления принудительного исполнения ГУЮ Витебской области № 3642903001037 в ф-ле 200 ОАО «АСБ Беларусбанк», код 635, УНП 300002505, не позднее 15.00 08.05.2015 г. Минимальная величина первого шага — 5% от первоначальной стоимости лота. В соответствии с частью 3 статьи 401 Хозяйственного процессуального кодекса Республики Беларусь возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется покупателем имущества. Более подробную информацию можно получить на сайте Главного управления юстиции Витебского облисполкома www.vitebskiust.gov.by

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ
Подземная двухуровневая гараж-стоянка в составе объекта «Многokвартирные жилые дома № 8 по г/п и №9 по г/п в квартале пр. Победителей – ул. Проектируемая №3 – ул. 4-ое Кольцо – ул. Нарочанская в жилом районе «Лебяжий»

Застройщик: Общество с ограниченной ответственностью «БЕЛИНВЕСТ-инжиниринг», зарегистрировано Минским горисполкомом от 01.06.2012 г. № 0042025 в Едином государственном реестре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 191450284.

Юридический адрес: Республика Беларусь, 220004, г. Минск, ул. Мельникайте, 2, п.7 (№1508).

Режим работы по вопросам долевого строительства: понедельник – четверг с 9.00 до 17.30; пятница 9.00 – 16.00; обед с 13.00 до 14.00, выходные дни – суббота, воскресенье по адресу: г. Минск, пл. Свободы, 17.

В течение трех предшествующих лет ООО «БЕЛИНВЕСТ-инжиниринг» строительство не осуществляло.

Информация о проекте строительства.
Цель строительства – строительство парковочных мест в гараже-стоянке.

На первом уровне на отметке -6.000 (уровень пр. Победителей) запроектировано 130 машино-мест. На втором уровне на отметке -3.000 запроектировано 116 машино-мест.

Начало строительства: 28 февраля 2012 года, окончание строительства – июнь 2015 года.

Застройщиком получены:

- заключение государственной экспертизы (РУП «Главгосстройэкспертиза») архитектурного проекта с рекомендацией к утверждению проекта № 1217-15/11 от 10.02.2012 г.
- решение Минского городского исполнительного комитета № 3663 от 08 декабря 2011 года «Об изъятии, предоставлении земельных участков, разрешении строительства и внесении изменения в решение Мингорисполкома»;
- свидетельство (удостоверение) № 500/654-3240 о государственной регистрации на право временного пользования на земельный участок с кадастровым номером 500000000007006004, расположенный по адресу: г. Минск, квартал пр. Победителей – ул. Проектируемая №3 – ул. 4-е Кольцо – ул. Нарочанская, площадью 2.7720 га для строительства объекта «Многokвартирные жилые дома № 8 по г/п и №9 по г/п в квартале пр. Победителей – ул. Проектируемая №3 – ул. 4-ое Кольцо – ул. Нарочанская в жилом районе «Лебяжий»;
- разрешение на производство строительно-монтажных работ № 2-209Ж-008/12 от 28.02.2012 г.

Генеральный подрядчик ООО «Монолит Групп». Договор строительного подряда № 99-12/11 от 17.01.2012 г.

В гараже-стоянке предусмотрены на каждом уровне по два рассредоточенных въезда-выезда, кровля гаража-стоянки будет эксплуатируемой. С каждого уровня будет пять эвакуационных выходов. Внутренняя отделка стен и перегородок – штукатурка с клеевой окраской и известковой побелкой. Потолки покрыты известковой побелкой. Покрытие пола – бетонное безискровое. Вся территория благоустраивается и озеленяется за счет организации подъездов, проездов и автостоянок, формирования сети пешеходных тротуаров, дорожек и аллей, площадок, устройств подпорных стенок и наружных лестниц, создания декоративно-ландшафтных композиций, расстановки малых архитектурных форм.

Для юридических и физических лиц, а также индивидуальных предпринимателей к строительству по договорам создания объектов долевого строительства предлагаются 246 машино-мест в гараже-стоянке следующего целевого назначения:

Хранение автомобилей с двигателями, работающими на бензине, дизельном топливе. Хранение автомобилей на сжиженном углеводородном газе запрещено.

Стоимость машино-места эквивалентна долларам США в белорусских рублях по курсу НБ РБ и составляет 18 000 долларов США.

Цена машино-места является фиксированной и неизменной. Оплата за машино-место производится дольщиком одновременно.

Ознакомление дольщиков с планировками объекта долевого строительства осуществляется в рабочее время ООО «БЕЛИНВЕСТ-инжиниринг» по адресу: г. Минск, пл. Свободы, 17. Контактный тел.: 8 (017) 226 43 99, 8 (029) 314 11 14.

Уполномоченный представитель по вопросам долевого строительства директор Валерий Иванович Самуцкич действует на основании Устава.

Департамент по ценным бумагам
Министерства финансов Республики Беларусь
ЗАВЕРЕНО
22 апреля 2015
Сушко С.А.

**КРАТКАЯ ИНФОРМАЦИЯ
ОБ ОТКРЫТОЙ ПРОДАЖЕ
ЖИЛИЩНЫХ ОБЛИГАЦИЙ
ВОСЬМОГО ВЫПУСКА**
Совместное общество с ограниченной ответственностью
«ВильнюсСтрой» (далее – СООО «ВильнюсСтрой»)

1. Полное и сокращенное наименование Эмитента:
на белорусском языке:
полное: Сумеснае таварыства з абмежаванай адказнасцю «ВильнюсБуд»;
сокращенное: СТАА «ВильнюсБуд»;
на русском языке:
полное: Совместное общество с ограниченной ответственностью «ВильнюсСтрой» (далее – Эмитент);
сокращенное: СООО «ВильнюсСтрой».

2. Место нахождения Эмитента, телефон, факс, адрес электронной почты (e-mail): Республика Беларусь, 220039, г. Минск, ул. Воронянского, 7А, 1-ый этаж, каб. 60, тел./факс: (8-017) 222-79 80, e-mail: vilnustroy@gmail.com.

3. Основные виды деятельности Эмитента.
Подготовка к продаже недвижимого имущества (код 70110 согласно Общего государственного классификатора Республики Беларусь «Виды экономической деятельности ОКРБ 005-2006»).

4. Номера расчетного счета Эмитента, на который будут зачисляться средства, поступающие при проведении открытой продажи жилищных облигаций, наименование обслуживающего банка.
Денежные средства при проведении открытой продажи жилищных облигаций восьмого выпуска Эмитента (далее по тексту – Облигации) будут поступать на счет Эмитента:
получатель: СООО «ВильнюсСтрой»
УНП получателя: 191434087
расчетный счет: 3012000070758
наименование банка: ОАО «Белгазпромбанк», код 742
адрес банка: г. Минск, ул. Притыцкого, 60/2
назначение платежа: оплата жилищных облигаций СООО «ВильнюсСтрой» восьмого выпуска согласно договору от _____ 201__ г. № _____.

5. Наименование периодического печатного издания, определенного Эмитентом, для раскрытия информации и сроки таких публикаций.
Бухгалтерская отчетность Эмитента по итогам работы за 2015 год будет публиковаться в газете «Звезда» в срок не позднее трех месяцев со дня окончания отчетного года.
Информация о принятом решении о реорганизации или ликвидации Эмитента подлежит публикации в приложении к журналу «Юстиция Беларуси» не позднее 2 (двух) месяцев с момента принятия соответствующего решения.
Информация о возбуждении в отношении Эмитента производства по делу об экономической несостоятельности (банкротстве) подлежит публикации в средствах массовой информации в течение 5 (пяти) дней с момента получения управляющим соответствующего судебного постановления.
Информация о внесенных изменениях в Проспект эмиссии будет публиковаться в газете «Звезда» в срок не позднее 7 (семи) дней с даты осуществления Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь регистрации соответствующих изменений в Проспект эмиссии.

6. Сведения о депозитарии, обслуживающем Эмитента.
Депозитарием Эмитента является Закрытое акционерное общество «Генеральная система инвестиций», расположенное по адресу: Республика Беларусь, 220114, г. Минск, пр-т Независимости, 117А, пом. 12, комн. 4, зарегистрировано Минским городским исполнительным комитетом 24 ноября 2000 г. регистрационный номер 100784324, действующее на основании специального разрешения (лицензии) на право осуществления профессиональной и биржевой деятельности по ценным бумагам № 0220/5200-124-1128 Министерства финансов Республики Беларусь от 29 июля 2002 года (срок действия лицензии – до 29 июля 2022 года).

7. Размер уставного фонда Эмитента.
Уставный фонд Эмитента сформирован полностью в размере, предусмотренном Уставом: 35 400 (Тридцать пять тысяч четыреста) долларов США.

8. Дата, номер государственной регистрации Эмитента и наименование органа, его зарегистрировавшего.
Совместное общество с ограниченной ответственностью «ВильнюсСтрой» зарегистрировано Минским городским исполнительным комитетом 20.10.2010 в Едином государственном реестре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за №191434087.

9. Дата принятия решения о выпуске Облигаций и наименование органа, принявшего это решение.
Решение о восьмом выпуске жилищных облигаций принято 03.04.2015 Общим собранием участников Эмитента (протокол от 03.04.2015 № 6/н).

10. Форма выпуска Облигаций, объем эмиссии, количество Облигаций, серия, номера.

Форма выпуска и вид Облигаций	Жилищные, бездокументарные, именные, конвертируемые
Количество Облигаций	1660 (одна тысяча шестьсот шестьдесят) штук
Объем эмиссии Облигаций	10 956 000 000 (Десять миллиардов девятьсот пятьдесят шесть миллионов) белорусских рублей
Серия Облигаций	ВСТ-8
Номера Облигаций	000001-001660

11. Номинальная стоимость Облигации.
Номинальная стоимость одной Облигации составляет 6 600 000 (Шесть миллионов шестьсот тысяч) белорусских рублей и имеет эквивалент, равный 1 (одному) метру квадратному общей площади жилого помещения по СНБ в строящемся в составе объекта «Группа жилых домов типовых потребительских качеств в границах улиц Тимирязева, Панфилова, Москвина, Репина в г. Минске» (II-я очередь – жилой дом № 8 по генплану и ПНС № 12 по генплану) (далее – объект жилищного строительства) – жилком доме № 8 по генплану (далее – жилой дом № 8 по генплану).

Общий эквивалент номинальной стоимости Облигаций составляет 1 660 (одна тысяча шестьсот шестьдесят) квадратных метров.

Эквивалент номинальной стоимости Облигаций не подлежит изменению в течение срока обращения Облигаций настоящего выпуска.

12. Цель выпуска Облигаций и направления использования средств, полученных от их размещения.
Целью выпуска Облигаций является привлечение денежных средств физических лиц (или) юридических лиц для осуществления строительства объекта «Группа жилых домов типовых потребительских качеств в границах улиц Тимирязева, Панфилова, Москвина, Репина в г. Минске» (II-я очередь – жилой дом № 8 по генплану и ПНС № 12 по генплану) (далее – объект жилищного строительства), в том числе для обеспечения хозяйственной деятельности Эмитента, связанной с выполнением им функций заказчика (застройщика).

Эмитент использует средства, полученные от размещения Облигаций, в соответствии с целями выпуска.

13. Сведения об обеспечении выпуска Облигаций.
Исполнение обязательств по Облигациям обеспечивается договором добровольного страхования ответственности за неисполнение (ненадлежащее исполнение) обязательств Эмитента Облигаций от 03 апреля 2015 года серия ПЕ №0108988 (далее – Договор страхования), заключенным с Закрытым акционерным страховым обществом «Промтрансинвест» (далее – Страховщик).
Место нахождения Страховщика: 220039, г. Минск, ул. Воронянского, 7А, 6 этаж. УНП 100357923.
Срок действия Договора страхования 681 день с 20 апреля 2015 по 28 февраля 2017 года.

Лимит ответственности Страховщика, установленного в Договоре страхования, составляет 10 956 000 000 (Десять миллиардов девятьсот пятьдесят шесть миллионов) белорусских рублей.

14. Период проведения открытой продажи Облигаций.
Датой начала открытой продажи (размещения) Облигаций является 20 апреля 2015 года.
Датой окончания открытой продажи (размещения) Облигаций является дата продажи последней Облигации, но не позднее 15 ноября 2016 года.

15. Место и время проведения открытой продажи Облигаций.
15.1. Проведение открытой продажи Облигаций осуществляется Эмитентом самостоятельно, начиная с даты начала размещения, ежедневно (за исключением выходных дней (субботы и воскресенье), государственных праздников и праздничных дней, установленных и объявленных нерабочими в соответствии с законодательством Республики Беларусь) с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по адресу: Республика Беларусь, 220039, г. Минск, ул. Воронянского, 7А, 1-ый этаж, каб. 60.
Датой момента приобретения (как в процессе размещения Облигаций, так и в процессе их обращения) Облигаций инвесторы должны заключить с Эмитентом договор в простой письменной форме, предусматривающий обязательства Эмитента по строительству жилых помещений владельцам Облигаций.

15.2. Открытая продажа Облигаций осуществляется по цене, определяемой Эмитентом в зависимости от ситуации на рынке строительства и недвижимости на момент продажи Облигаций, а также исходя из соотношения спроса и предложения на рынке ценных бумаг.

16. Срок обращения Облигаций устанавливается с 20 апреля 2015 года по 30 ноября 2016 года включительно и составляет 590 календарных дней.

17. Дата начала погашения Облигаций: 30 ноября 2016 года.

18. Доход по Облигациям не начисляется и не выплачивается.

19. Дата и номер государственной регистрации Облигаций.
Облигации зарегистрированы Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь 22 апреля 2015 г.
Регистрационный номер: 5-200-02-2534.

20. Место, время и способ ознакомления с Проспектом эмиссии Облигаций.
С более подробной информацией и Проспектом эмиссии Облигаций можно ознакомиться в течение срока размещения Облигаций: ежедневно (за исключением выходных дней (субботы и воскресенье), государственных праздников и праздничных дней, установленных и объявленных нерабочими в соответствии с законодательством Республики Беларусь) с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по адресу: Республика Беларусь, 220039, г. Минск, ул. Воронянского, 7А, 1-ый этаж, каб. 60. Ознакомляющееся лицо имеет право читать и делать выписки из предоставляемых в соответствии с настоящим пунктом документов.

Директор СООО «ВильнюсСтрой» Н.М.Яколевич
Главный бухгалтер СООО «ВильнюсСтрой» Т.С.Журавская

■ Па-людску

«НЕ ВЫКІДВАЙ, СЫНОК, ПРОЦІВАГАЗ»

Пагарэлец застаўся жывым дзякуючы свайму суседу

Міністр па надзвычайных сітуацыях Беларусі Уладзімір Вашчанка сваім загадам прэміраваў жыхара вёскі Даўкшышкі Ашмянскага раёна Віктара Сухалета за праяўленую мужнасць і выратаванне чалавека.

Паведамленне пра пажар у адным з жылых дамоў гэтай вёскі ашмянскія выратавальнікі атрымалі раніцай. Туды адразу ж накіраваліся пажарныя разлікі і брыгада хуткай медыцынскай дапамогі. Драўляная хата была моцна задымлена, як пазней высветлілася, ад тлення пасцельных рэчаў. Пажарныя спынілі распаўсюджванне агню па ўсім доме, а гаспадар быў выратаваны яшчэ да прыезду падраздзяленняў МНС. Пра гэта пакапаціўся яго сусед, 36-гадовы Віктар Сухалет.

Той раніцай Віктар, як звычайна, выглянуў у акно, каб даведацца, што з надвор'ем? І убачыў... водблескі полымя. Гарэў дом, дзе пражываў 62-гадовы мужчына. Віктар выклікаў пажарных, схпіў процівагаз, што ў яго меўся, і кінуўся ратаваць суседа, які ляжаў на падлозе каля ложка. Выцягнуў яго на свежае паветра.

Прычынай пажару, як гэта ўжо здаралася дзясяткі і сотні разоў, стала неасця-

ўладанняў у Даўкшышках. І толькі прафілактыкай, як бачым, не абмежаваўся...

Дарэчы, процівагаз Віктару дастаўся ад бацькі, які быў ваенным фельчарам. «Не выкідвай мой стары процівагаз, спатрэбіцца», — параў ён сыну. Так і адбылося.

Грашовую прэмію Віктару Сухалету ў прысутнасці яго землякоў уручыў **начальнік Гродзенскага абласнога ўпраўлення МНС Сяргей ШПАРЛО**. Удзельнікі сустрэчы паглядзелі відэафільм пра наступствы спальвання сухой травы, атрымалі памятку па пажарнай бяспецы. Сяргей Шпарло адказаў на пытанні вясцоўцаў і заклікаў іх не паўтараць памылак і парушэнняў, што прыводзяць да трагедыяў.

Гэта, безумоўна, тычыцца і пагарэльца, якога выратаваў Віктар Сухалет. Пасля пажару яго накіравалі ў аддзяленне кругласутачнага знаходжання для грамадзян пажылога ўзросту, але заставацца там ён не захачаў. Ужо вярнуўся ў Даўкшышкі і цяпер робіць у сваім доме рамонт. Сельвыканкам дапамагае яму будматэрыяламі.

Барыс ПРАКОПЧЫК

СЁННЯ

Сонца	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	5.52	20.25	14.33
Віцебск	5.38	20.19	14.41
Магілёў	5.42	20.15	14.33
Гомель	5.43	20.08	14.25
Гродна	6.07	20.40	14.33
Брэст	6.12	20.36	14.24

Месяц

Першая квадра 25 красавіка. Месяц у сусор'і Рака.

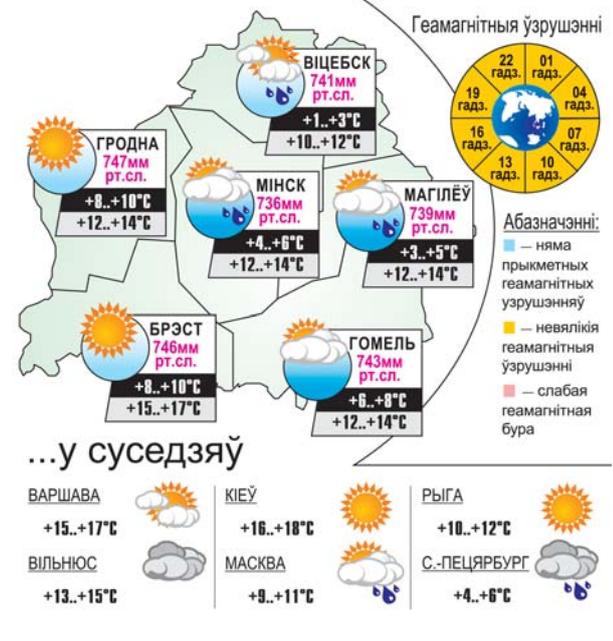
Імяніны

Пр. Аляксандра, Максіма, Рыгора, Фёдара. К. Ілоны, Войцэха, Юрыя.

Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

ЗАЎТРА

ад Янкі Крука і Аксаны Катовіч

ЗОЛАТА — першы метал у шэрагу каштоўных металаў. У народзе ён атрымаў назву «высакародны», таму што ніколі не акісляецца. Гэты звычай метал ва ўсіх культурах свету атаесамляўся з Сонцам, нябесным святлом і дасканаласцю прыроды.

У шматлікіх культурах золата лічылася ўвасабленнем сіл самой зямлі, было звязана з найвышэйшым светам. Золата заўсёды сімвалізавала багацце, прыгажосць, даўгавечнасць. Нездарма храмы ўпрыгожвалі самым чыстым, «боскім» металам — золатам.

У народнай свядомасці ўсё, што перавышала жадаанае і магчымае, звязвалася з золатам — «купаца ў золаце», «залатыя словы», «залаты дождж», «залатыя рукі». У замовах на «залаты» замок і «залаты» ключ «замыкаліся» ўсе беды і няшчасці.

Каб у хаце на працягу ўсяго года быў прыбытак, у славян існаваў звычай «умывацца з золата»: у Чысты чацвер у ваду клалі залаты (калі не было — срэбны) прадмет ці манету, а потым усе члены сям'і павінны былі памыцца гэтай вадай.

Вельмі часта золата і срэбра ставілі ў пару: «словы — срэбра, а маўкліваць — золата».

Падчас заручын жаніху і нявесце на безыменны палец правай рукі надзявалі залаты пярсцёнак — знак улады.

У шэраг каштоўных металаў абавязкова ўключалі медзь. У казках заўсёды тры царствы — Залатое, Срэбнае і Медзяное; у кароўкі-карміцелькі «залатыя рожкі, медзяныя ножкі, срэбныя языкі».

Цікава, але ў сербаў існавала правіла: калі ў сям'і не гадаваліся (паміралі) дзеці, то наступнай народжанай дзяўчынец давалі «залатое» імя — Злата або Срэбра. Верылі, што такое дзіця абавязкова будзе жыць доўга, бо золата заўсёды сімвалізавала даўгалецце.

Даты Падзеі Людзі

23 КРАСАВІКА

1564 год — нарадзіўся Уільям Шэкспір, англійскі драматург. Рамэа і Джульета, Гамлет, кароль Лір, Атэла — іх думкі і ўчынкі вядомыя ўсім. Як ні дзіўна, але пра драматурга, які стварыў гэтыя персанажы, вядома зусім мала. П'есы Уільяма Шэкспіра з мудрагелістымі сюжэтамі і незабыўнымі персанажамі ўражваюць глыбінёй і шырынёй чалавечых пачуццяў. Сцэнічныя творы драматурга і сёння не сходзяць з тэатральных падмосткаў свету. Гэты геніяльны чалавек спалучаў у сабе вялікага драматурга, паэта, акцёра і арганізатара тэатральнай справы. Шэкспір напісаў амаль сорак трагедыяў, камедыяў, гістарычных п'ес. У гэтай скарбніцы ведаў, падручніку жыцця кожнае пакаленне знаходзіць свой таемны змест.

1798 год — у выніку другога падзелу Рэчы Паспалітай цэнтральная частка беларускіх зямель была далучана да Расіі. Згодна з дамовай, Расія атрымала беларускія землі да лініі Дынабург-Пінск-Збруч, усходнюю частку Палесся, вобласці Падолле і Валынь. Пад уладу Прусіі перайшлі тэрыторыі, населеныя этнічнымі палякамі: Данцыг (Гданьск), Торн, Вялікая Польшча, Куявія і Мазовія, за выключэннем Мазавецкага ваяводства. Указам Сената тады ж была створана Мінская губерня. Перасталася існаваць у 1921 годзе, калі частка тэрыторыі губерні, акрамя Бабруйскага, Барысаўскага, Ігуменскага, Мінскага, Мазырскага, Слуцкага паветаў, увайшла ў склад Польшчы.

1917 год — у Мінску спектаклямі «Паўлінка» Я. Купалы і «У зімовы вечар» Э. Ажэшкі ў будынку Мінскага гарадскога тэатра адкрылася Першае таварыства беларускай драмы і камедыі. За-

снанава Ф. Ждановічам пры ўдзе-ле І. Буйніцкага і В. Фальскага. У складзе таварыства былі ўдзельнікі аматарскіх драматычных гурткоў, хор пад кіраўніцтвам У. Тэраўскага, танцавальная група Ч. Радзевіча і аркестр народных інструментаў Д. Захара. У сваёй дзейнасці калектыв абавіраўся на народныя традыцыі Першай беларускай трупы Ігната Буйніцкага. Ставіліся ў асноўным п'есы беларускіх драматургаў. Пасля спектакляў звычайна ладзіліся дэкламацыі, выконваліся народныя танцы і песні. Трупа выязджала з гастролі ў Барысаў, Жлобін, Заслаўе, Койданава, Оршу, Радашковічы і іншыя гарады і мястэчкі. Таварыства адыграла важную ролю ў культурным жыцці Беларусі, у стаўленні беларускага прафесійнага тэатральнага мастацтва. Пры ўдзе-ле яго членаў створаны Беларускі савецкі тэатр і Мінскае таварыства работнікаў мастацтва. У 1920 годзе з адкрыццём у Мінску Беларускага дзяржаўнага тэатра (цяпер Нацыянальнага акадэмічнага тэатра імя Я. Купалы) многія акцёры таварыства ўвайшлі ў яго трупу і яно спыніла сваю дзейнасць.

Было сказана

Аляксей ПЫСІН, паэт:
Пакуль зямля твая жывая,
І ты — жывы.

УСМІХНЕМСЯ

— Зараз злчынцы спампоўваюць з інтэрнэту крымінальныя справы і вучацца па іх.
— Разумныя, бач ты.
— Разумныя спампоўваюць толькі нераскрытыя справы.

Такой бессаромнасці я ніколі не бачыў! А можна яшчэ паглядзець?

Толькі 1% насельніцтва карыстаецца ярлыком на вопратцы для таго, каб ведаць, як за гэтай рэччу даглядаць. Астатнія 99% вызначаюць па ім, дзе перада, а дзе зад.

Два мужыкі.
— Што такое страх?
— Гэта калі ты ляжыш на пляжы з цешчай, раптам накатвае хваля і выносіць яе ў мора.
— А што такое жаж?
— Гэта калі другой хваля яе прыносіць назад.

У запарку дзяўчына ў леапардавых легінсах, якая хутка ішла, распужала чараду казуль.

Я звычайна не імправізую, а давяраю смажыць мяса маме. Гэты стары, правяраны рэцэпт дастаўся мне яшчэ ад таты.

Вечар. Даішнік тармозіць машыну:
— Лейтэнант Пятроў, трое дзяцей, хутка адпачынак.

Нішто не дапамагае так па гаспадарцы, як выключаны інтэрнэт!

